

ŞAHYRYŇ GYZY MEN

Redaktor: K.Atayew

Suratçy: A.Nuryýewa

2025

O. Bäşimowa. Şahyryň gyzy men Goşgular ýygynyndysy
Türkmen dilinde Aşgabat 2024 ý.

Şahyr Oguljennet Bäşimowanyň duýgulary akgyňly, özboluşly poeziýasy bar. Indi birnäçe ýyl bäri ol şygrylar gündelik metbugat arkaly okyjylarymyza ýetirilip gelinýär. Onuň poeziýasy duýguçylygy, diliniň ýeňil hem akgyňly okalýanlygy, çeperçilik derejesiniň ýokarylygy bilen tapawutlanýar.

© **O. Bäşimowa 2025**
mowlanakyzy@mail.ru

*Kitaby mahriban kábämiň, kyblamyň we dünýeden ir giden eziz doganym
Döwranyň, şahyr aýal doganym Güljahanyň, Döwlediň ýagty ýadygärliklerine
bagyşlaýaryn*

Watan

*Men seň adyň daşap , asyrlarmyza
Hem saçym şemalňa aşyk meň, Watan.
Söz berip tugumyz gaçyrmazlyga ,
Sözün tutan şahyr, joşup men Watan.*

*Göge galsam, baş harpyňy bellämde,
Bulutlaryň leblerinden ellämde,
Dür göterip, gaş kakmaga göwrämde,
Arşyň ýedi gatyn aşyp men, Watan!*

*Kebelekli merdiwanňy bökjekläp,
Saçlarmyň tellerni elimde epläp,
Ýetmiş müň äleme gulsem jak- jaklap,
Seň türkmen heňiňe sadyk men, Watan!*

*Gül dökülsin arabamdan gujagňa,
Bal dökülsin dabaraňdan ojagňa,
“Şahyryň watany” diýip, güjeňle,
Sensiz bir jülgede gädik men , Watan!*

*Şabaz atlaň baz oýnaşar , nüz bilen,
Güller gökde gapaksyz sonarlanar,
Öýmämi ýel oýnar- ýerden ýaz galar,
Dessanlarňa büdrän aşyk men , Watan!*

*Dünyä sygman, köňle sygan hoşuňa,
Anbar saçyp töweregňe- daşyňa,
Bal gatyp ilimiň döwlet aşyna,
Seniň huzuryňa sadyk men, Watan!*

Diyar

*Bar bolup bilşim şu, ýazgarma diyar,
Göçgünli toýlara gaçypdyr, telwas.
Bu gün soňsuz gussaň bilen ulaşyp,
Seniň ak säherňe ünjüli gelyän.*

*Gyzyň men, geldim seň, ýüpek günlerňe,
Ýadadym, elendim, ardym, eglendim.
Ýöne ýüzleýlige serin uzatman,
Şol öňki bolşuny saklan perzendiň.*

*Ýürekde gülşen sen, diňle birsellem,
Düňle men yşkynda bu däli dünýäň.
Nämedenkä, Diýar, düşündir maňa,
Senden has uzakda saňa düşüňýän?*

6

Topragym

*Saňa hasyl beren güýzler bu öýlän
Süllerip galypdyr, suwly salmada.
Men geçdim- de gitdim, galgadyp öýmäm,
Seň şonda özüňde karar galmady.*

*Bag astynyň gussasyna ilişen
Guşlar bilen galmasam- da ikiçäk.
Egnimdäki şol gyrmyzy çüýdeşen,
Güllere çatylyp, sygmandy köçä.*

*Bu güýze “gussaly” diýmäli indi,
Bu güýz käkilleri zerewşan hyýal.
Topragym, seň üçin söýmek synagym,
Bu dünýäniň bakylygy oguşýan!*

*Goňras bag astyna atylan düşek,
Gowaçaly meýdanlara düşelge.
Sen zemin göbegi mähriban obam,
Gözi ýaşly çagalygma geçelge.*

*Çygyň öpsem, piýalaňdan suw berdiň,
Galmady söýülmän, birje zerräňem.
Topragym, keşbiňi unudyp bilmen,
Saklap ýörün, şol gyrmyzy öýmämem.*

*Keramat diýilýän sende bolarly,
Güýzde gülli, gyşda güýzli perdäm sen.
Seň galan zatlaryň mende bolarly,
Sähralary ally, gelin kürtäm sen!*

7

Bulutlar gül döküp...

*Eteginde gül döküşip bulutlar,
Geçdi gitdi aňyrsyna dünýäniň.
Gyşyň meňzi örtenipdir, solupdyr,
Paşman garyň ýer üstünde müňzäni.*

*Baharyň riştesi aýlaýar başyň,
Dal bedewiň agyzdaragy misli.
Çyrmaşyk nallara çyrmaşyp baryar
Gülhana öwrülip, bedewleň üsti.*

*Läläň ýañaklary şowhunyn sazlap,
Bahary buşlaýan baky dünýäniň,
Eteginde gül döküşip bulutlar,
Puja öwrüp joşýar garyň müňzänin...*

*Derya ör- boýuna galaýjak ýaly,
Dereleri begres kysmy atynyp...
Älemgoşar guçup alaýjak bolýar
Aşagynda ýatan meniň watany...*

*Daglar derdiň ýaly nyzama durlar,
Zemin lälä monjuk dakyp derleýär.
Bu aýdymlyar meniň synama gurlan,
Hem owazym: “Watan” diýip, gürleýän.*

*Gül reyhandan baglar sapyp hiňňildik,
Kebelekler sallançagyn üwreýär.
Şeýdip bahar başlar meniň ilimde:
Bahar gelse duýgular hem düwmelär.*

8

*Çala başyn egip sary ýasemin,
Sebzä dakyp, reňki täze sim-u zer
Bu ahwaly tanap bilen ýa Kerim!
Gül suwyn ýaýradar syna- da meger.*

*Taňrym! Taňrym!
Bu ne joşgun, bu ne ýer,
Teneçirler sazandalaň hatary.
Bulutlar gül döküp geçip gtdiler,
Arasynda galdy meniň watany!*

9

Watan

*Gapagny açasym geldi,
Gaýnap duran çeşmeleriň...
Damarlarymdan bellidir,
Meniň Saňa teşneligim...*

*Suwuň ganymda aýlanýar,
Howaň köňlimiň tagtydyr.
Şahyrlaň watany bolsa,
Allanyň beren bagtydyr.*

*Ellerim daragtyň kibi,
Ýaýrap gidýär uzaklara.
Pelleri atyrlar kibi ,
Bozup gidýär duzaklary...*

*Men seniň şahaňda galan,
Ýel bolanda...
Ýapyşak deý.
Sen bolmasaň, men kimmişim,
Sen şeýlebir ýakyşykly?*

*Lal açsam, guşuň sözleýär,
Ker bolsam yşk içden g:ygyr.
Daşa gitsem , gözi gözläp,
Enem deýin meni çagyr...*

*Ýazgy:n saçlarymy çözüp,
Şemalňa kybap gelmişem.
Watan seniň ýaylalaňda,*

10

*Doguldym,
Indem...*

Mellegmiz

*...şu ýerde oturardy ejem,
Elinde sapagy bardy,
Şu ýerde oturardy ejem,
Aglayyp sogan bogýardy...
Bogmaly ýaş soganlary ýanynda,
Päkje,*

11

*Taýýardy...
Hiňlenerdi bir heň bilen,
Sözlerni eşdip bolmazdy...*

...şu ýerde oturardy ejem,

*...hiç ýöne geçip bolmazdy,
Sakga durman, hiç säginmän,
Diňlärdim oň owazyny...
Mellegmiz öz bir çetinde
Saklardy oň howasyny...
...Şu ýerde oturardy ejem,
Tüňçe ýaly düýrlener- de
Serederdi käte köçä,
“Kakamy gözläp... ” meger-de...*

*...şu ýerde oturardy ejem,
Çil üstüniň topragynda...
Galdyryp horaz kekejin
oturardy gapdalynda.
Jüýjeler bozmazdy heňin...
Şu ýerde oturardy ejem,
Syzyp meger ýeriň tenin...
Gapdalynda tagarasy,
Gök otlar kuýaşlanardy...
Käte bir heň aýdýan ýaly,
Öz halyndan hoşlanardy...
Bozsaň hem uýat bolardy.
...şu ýerde oturardy ejem,
Jiglermiň seslerin diňläp...
Aýtmazdy hiç kime, hijem,
Duýgular galdy meger- de
- öz ýüreginde “iriňläp...”*

12

*...şu ýerde oturardy ejem,
Synlaňda aýdym ýalydy.
Gapdalyndan geçip gitseň,
Bir zatlar aýdan ýalydy...
Zat diýmez, özüň bilersiň,
Hataňy hem ýalňyşlarňy...
...şu ýerde oturardy ejem,
Geçirip gazap gyşlarny...
Syzardy seň syzyşlarňy.
Bir göz aýlap serederdi,
Gözleriň gussa baglasa.
Ýüregiňde ýer ederdí,
seredişi assa- assa...
Soň: “Näme üçinkä? Diýerdik,
ejem mellekde aglasa...
...söhbet hem edip bilmedik,*

*Biz oň bilen aga- ýana...
Özi gaýta umyt bi:ýrdi:
Gapdalynda aglaýana...
Şu ýerde oturardy ejem:
“Mamamy ýatlap megerem...
...biziň howlymyz gözeldi,
gelerdi kä garry enem...”
Belki her zady içine,
Salyp ýatlardy geçeni...
Mellegiň hut şu ýerinde jaýlanlar ýaly ejemi...
...edil tamdyryň gory deý,
Her geçemde ýanýar içim:
“...şu ýerde oturardy ejem,
Şu ýerde oturardy ejem...”*

13

EJEME

*Ýukajyk geýimde, galyp pederden,
Aňzagyň bahara ýazan günleri.
Daňdan turup, gök satmaga giderdiň,
Ýumruk ýaljak bolup, bazar günleri.*

*Joýa –joýa elleň titrär durardy,
Halta gök otlary dykyp gideňde.
“Kakam bolsa, beýle bolmazdy?”-diýip,
Her gezek aglardym, çykyp gideňde.*

*Her daňdan üşämde ýadyma düşýär,
Gysmyljyrap, aglaýaryn pejiňe.
Hem: “Oglum üşäýse näderkäm?”-diýip,
Meňäp baryň “halta ýükli” ejeme.*

*Şindi- şindem gidip barşyň ýadymda,
Ýatlamalar hakydama sürünýär:*

Aşagynda gök dykylan haltanyň,

14

Ýumruk ýaljak bolup, çala görüňýän...

“Sen üşänsiň” diýip, ýygryp göwrämi,

Çoýunýaryn gor ýaljak, şol pejiňe.

“Oglum üşäýmesin...” üstün basyryp,

Meňäp baryň, “halta ýükli” ejeme.

Gitme diýip, elleriňe ýapyşsam,

Diýerdiň : “Ot bar ahyry aňyrda”

Ot indi ýaşayan ýerin çalyşyp,

Şol ýanyp dur aglamjyrap, bagyrda.

Sen gidýän, biz bolsa, galýas yzyňda,

Gysmyljyrap, ýakyp giden pejiňe...

Her säher özümem işe gidemde,

Meňäp baryň “halta ýükli” ejeme.

15

EJEME

Ertekiler ýat bolupdyr, ejemem,

Enemem, bir mahal aýdyp bererdi.

Goňşularyň ählisi- de oturyr,

Ýadymda kölgede gök çay süzerdi.

Çagalygym geçdi baglaň içinde,

Nowçalar düzerdik, monjuk hamana.

Oglan doganlarmyň söýýän gyzlarna,

Hat äkidip bererdik, agşamara.

Ýyllar saçlaryma ak gar sepişdir,

*Ulalypdyr, birmahalky taýçanak.
Obanyň çetinde akan şol akar,
Ene ýaba öwrülipdir, çaykanyp.*

*Kysmat uzaklara seçipdir, bizi,
Biýaralaň seçişi deý garpyzyn.
Nersi bir ojaga eýe bolupdyr,
Joralarym söýmese- de, agtygyn.*

*Ýyllar dür saçypdyr, duýgularymyza,
Kän kösenip, kämilleşdim bu ýolda.
Ejemiň ertekä siňdiren sesi,
Doňup galdy sahna bolup hyýalda.*

*Ýatlama, ýatlama, gundogda ýatan,
Päkizeje bäbejige meňzeyäň.
Käteler arlykdan aşjak bolaňda,*

16

Kalbyň baglaryny kertip, dyňzaýaň.

*Gowzadyň joşgunyň aýdymlaň bilen,
Owal- ahyr ýazyp, aýdanlaň bilen.
Kämilleşip ýaşap geçýän ýollary,
Kämelligiň öýdän öýdumi bilen...*

Erkek dogan

*Erkek dogan suwjuk bolmaz,
Ýüregi hut çelpek dogan.
Barsam, gaýtsam ýollaryma,
Sözüň bilen gül dök dogan.*

*Bir mahallar batbörege
Çolaşardy galpak dogan...
Diýme maňa: “Sözüň çuň däl”
Aýna ýaly ýalpak dogan!
Mündirer “sürerdiň ulag”*

Bizi

şonda galtak dogan.

“Geldi- gelmedi” diýmäwer,

Gözde gizläp, çylpyk dogan.

Süýji geplemersiň bilýän,

Şonda- da ýürek dok dogan...

Seň kalbyň aňyrsy umman,

Garramawer entek dogan,

Erkek dogan, erkek dogan...

18

MÄHRIBAN EJEME

*Ah seni şeýlebir göresim gelyär,
Gül yüzüň küýseyän, gülüp bakarny.
Ýaşyl gözleriňde görerdim mydam,
Mellekde suwaryan günebakarňy.*

*Saňa aýdyp bererdim men, derdimi,
Hem agtygyň öýlenjegne garaşsaň...
Ine, ýene bir ýyl geçdi aradan,
Ýene seniň geleriňe garaşýan...*

*Seni meň şeýlebir göresim gelyär,
Ýassyk etsem, gül keşdeli ýakaňy.
Ýene- de düýşüme girsene, kábäm,
Suwarşyň göreýin, günebakarňy...*

KÄBÄME

*Sen hakda köp zatlar ýazasym gelyär;
 Ýöne bagrym paralanýar, ýatlasam.
 Käteler şeýlebir göresim gelyär,
 Gaýtalap bolmaýan ajap zatmy sen?*

*Ahwalmy sen, Arşy duýgular içre,
 Päkize perişdäm, ömrümiň zary.
 Ahli aýrallyklar, gaýgylyklar içre,
 Pursatlarym gutarmady, nalaryn.*

*Seni ajap eýwanlara saljakdym,
 Ýoluňa gül düşäp, garşy aljakdym.
 Seň bilen gyzlary saýlap, agtygña,
 Gelin aljakdym.*

*Garaşýan hyýalda “gellersiň”- diýip,
 “Duýşlerimde mähriň çoyarsyň”- diýip.
 Garaşýan, ýene- de ogluň yzyndan
 “Hat ýazyp ber”- diýip gellersiň” diýip.*

20**DOGANYM GÜLJAHANA**

*Al- ýaşyl gülleň “gyňajy”,
 Seň tutumly toýlaryňmy?
 Güller seniň joraňmy ýa,
 Ýa- da doganoglanyňmy?*

*Güller seniň ykbalyňmy,
 Aglap içiň dökyäniňmi?
 Çyg basan bu ýaşyl meýdan
 Diýýär:
 “Zaryn çekýäniň kim?*

*Nirelerde seýran göwnüň,
 Gunçalaň gaýmagyndamy?
 Hany nirelerde höwriň,
 Gülleriň oýmagyndamy?*

Bilýäňmi, meň seni göresim geldi.

(Ejeme)

*Bilýäňmi, meň seni göresim geldi,
Bitin aý asmana meň bolan çagy.
Agaçlar akarlaň gaýmagyn ýalap,
Ýapraklaň güýzürgäp, güň bolan çagy.*

*Çagy, gyzyl güller zemin göbegne,
Bahar gelmek üçin çümüp gidende.
Çagy, gözleň del ýerlerde, bir ýerde,
Başga bir gözlere sümüp gidende.*

*Çagy, göwnüm solpusyny ýitirip,
Derwüşiş yzyna düşjek bolanda.
Sallançaga meňzeş ala daglardan,
Akja bulut ýere gaçjak bolanda.*

22

*Çagy, ýaplar kisesini dolduryp,
Bala meňzeş ýagyş suwun ýygnanda.
Öýdäki dalbarda üzümlen murtyn,
Oýun edip körpe jiglem towlanda.*

*Mellekdäki çilden eňende agşam,
Işikdäki çyralary soraglap...*

*Öýe ýygñananda işe gidenler,
Saçagyň başyndan ýer goýup saňa,
Gelmejek bolsaňam, ýoluňa garap,
Bilýäňmi, meň seni göresim geldi...*

23

Ogluma

*Howa salkynjag-a, bilýäň,
Geýip gitginiň penjegiň.
Sen sähra gidermen bolýaň,
Bilmersiň ýazyň ölçegni.*

*Türkmeniň häsiýeti ýaly,
Sährasy sergin- alaňdyr.
Bir görseň güneş ýyladar,
Bir görseň, bary ýalandyr.*

*Ýagmyra suwsan düzüne,
Sergiläp kakyn- gurduny.
Sähra gelin deý süzüler,
Ýagyş- ýagmyrdyr, gerdeni.*

24

*Ýazlary ýar örtügünden,
Bilmersiň serhet- ölçegin.
Sen sähra gidesiň gelse,
Geýip gitginiň penjegiň.*

*Eşikleriň bolsun,ýyly,
Sen indi çaga däl, bilýäň.
Towşanlaryň owsunşyny,
Çalyşma şatlygna dünýäň.*

*Ýar söýmäge bolar wagtyň,
Görüp alaňda geljegňi.
Oglum, indi çaga däl sen,
Geýip gitginiň, penjegňi.*

IR DÄLMI?

(Jigim Marala)

27

*Ír-ä entek iýnse gubar gözlerñe,
Gaşlaryñda on ýediniñ heseri.
Ilki agsam ir dolanyp, oýüñe,
Okap diñe söýgi hakda eseri.*

*Ýatlamaga iş-güýç bilen unudyp,
Batbörege göwünlermiz daňýanmyz.
Ene ýaba tanamaga cuňluga,
Özumizi goja tutdan zyňyanmyz.*

*Gelnejemiň kürtesinden ýapyşyp,
Çagalardan gabanyanyň düýn dälmi?
Ir-ä entek,içki jaýda gyslysyp,
Sabamaňyz, O ne beýle, Ir dälmi?*

Düýşümde meň kakam barmyş

*Düýşümde meň kakam barmyş,
Indi ýetim dälmişim...
Dälmişim hem egni gysyk,
Aýakgaby deşigem...
Şähdi açykmysym ylla,
Iýjegimem känmişin,
Indi alada dälmişin gyşda galyň eşigem...
Düýşümde meň kakam barmyş,
Ýokmuşyn oň serhedi.
Kakasyzlyk asla beýle
Serhetsiz öýtmänmişim...
Düýşümde meň kakam barmyş,
Şuja ýyllar eýse kim
Maňa kakasyzlygyň ýüküni
Göýäki bir aýtmanmyş...
Düýşümde meň kakam barmyş,*

30

Saralýarmyş köküme.

“ Meň gyzyma degmäň , asla”

Diyip bilýän janserek.

Düýşümde meň kakam barmyş,

Iýdirmeyän hakymy:

“Saňa gyzym indi besdir,

Ýetimlik nämä gerek”

Düýşümde meň kakam barmyş,

*Indi arkaýynmyşym hem,
Göwnüm berrak, şygrym deňiz,
Galamym hem ýelkenmiş.
Düýşümde meň kakam barmyş,
Gamlar serpilenmişin,
Hak ýolunda şeksiz duran,
Ýeke- täk galkanmyşsyn.
Düýşümde meň kakambarmyş,
Öz- ä täsin düýşmişin,
Düýşümde meň kakam barmyş,*

31

Başga zatlar hiçmişin.

Ejem ýaly...

*Dünyýede gowy adamlar
Tiz ýaşasyp geçen ýaly...
Aglasyň gelyär käteler,
Adam görseň ejeň ýaly...*

*Dymmalyk ýar boldy maňa,
Ýañralyk hut göçen ýaly...
Gürleseň- dä hut käte bir
Garabagyr ejeň ýaly...*

*Süýji günleň kölgesinde
Jennet suwun içen ýaly...
Meň uçma düşesim gelyär,*

Ejem ýaly, ejem ýaly...

*32Däli köňlüm uçdy göge,
Sen kapasam açan ýaly...
Sen kakama meňzeş käte,
Kä mähriban ejem ýaly...*

*Derdimiň intizarysyň,
Dert, sen hem men üçem ýaly...
Sen meniň aрым- namysym,
Hem höwürim ejem ýaly...*

*Düýbi deşikdir girdäbyň,
Biz öňem bir geçen ýaly...
Bile ýatlansak bor soňra,
Kakam bilen ejem ýaly...*

Eje, ýüregim üşeyär...

*Eje, ýüregim üşeyär...
Ýorgan hem ýapyp bolanok.
Ýüregim üşeyär , eje,
“diýýänni” tapyp bolanok.*

*Gözümden akýar burjysy,
Gaýraty at çapan ýaly...
Size meňzeş oň gurluşy-
-Göreňde hut Watan ýaly...*

*Ýüregim üşeyär , eje,
Penjiresi jykladmazmys.
Menden hem syr saklap, kejir,
Hiç kese gapy açmazmys...*

*Eje, ýüregim üşeyär,
Tapaýmasañ, bir sen derdin...*

34

*Şol sözi küýseyär belki:
“Gaýratly gyzym” diýerdiň...*

*Ýürgim üşeyär , eje,
Ýorgan hem ýapyp bolanok.
Çoýunanok peje, kejir,
“ Diýýännem ” tapyp bolanok...*

Sowal

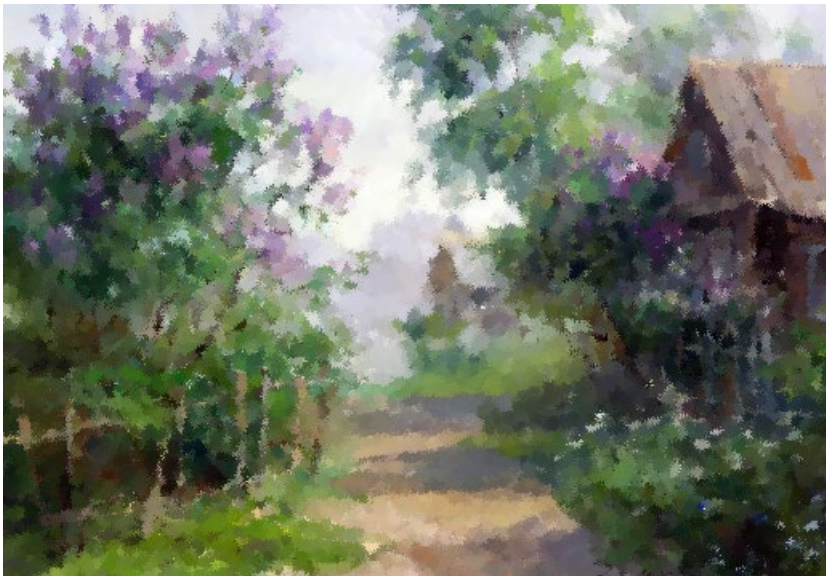
*Enemiň ýürek urgusy ertekä sapdymyka ýa,
 Gijeler gaty gerdenne çoh dertler çökdümikä ýa?
 Düýşünde pirlar hasaly öňünden çykdymyka ýa,
 Näme üçin käbäm enem, meň gaşlarym çytyk doguldym.
 Diňläp oturdymmy Onda seniň ýürek gowulyňy,
 Aýtsana käbäm enem jan gaşlarym çytyk doguldym?
 Ýa göwnüňe degdilermi, babamsyz, erkek dogansyz,
 Ýa döwründe döwdülermi gawuny eýmenç şagallar.
 Ýa uruşmy? Hasratyňyz ? Kalbyňyzda eser bolan,
 Näme üçin gaşym çytyk doguldym men , käbäm enem?
 Haýsy aýdymy diňledim,
 Kimiň heñini geňledim,
 Jennediň guşy geçipdirhowamda şonda menden öň,
 Näme üçin käbäm enem, gaşlarym bir geňsi çytyk,*

Bolup doguldym men?

36

*Ýaşlarym çytyk doguldym.
 Başlarym çytyk doguldym,
 Atlarym çytyk doguldym.
 Käbäm enem aýtsana sen , gamgyn aýdym aýtdyňmy ýa?*

*Kölgede ýalňyz galaňda, maňa ýokdur öýtdüňmi ýa?
Saçlarym gytyk doguldym.
Aýtsana sen näme üçin gaşlarym çytyk doguldym?*

Ejeme

*Ýüzüň sowuga ýanykdy,
Kim biler içiň neneňsi?
Diyjegiň arzuw damakda,
Halyň bardy gaty geňsi...*

*Sesiň çykmazdy asyl- ha,
Agyr bolsun, ýükleň seniň...
nerede bolsak, parhy ýok,*

*“çeker bizi ýüpleň” seniň,
Sen dert bilen ýüklenseňem...*

*Kim biler içiň gemirýän
Ahwal nedir, gamlar nedir?!
Seni ýatlasam hakydam,
Aglap başlar: Baryňan ýaly,
Çapgyn ýoldan бүdür- südür...*

*Ýaglygyň çogy çyglansa,
Perejiňe bukardyň sen...
Simfoniýa diňläň ýaly:
Owazyň hem ýokardan seň...*

*Guntdy düýşüň, işiň guntdy,
Işigiň gunt bilen mähir.
Seniň asuda kalbyňdan,*

Dömerdi gyşyna bahar...

*Ýüzüň sowuga ýanykdy,
Kim biler içiň neneňsi?!
Aglayanyň- a anykdy:
Halyň bardy seň, birgeňsi...*

Atama

*Men entek çyzmadym seniň göwräni,
Ruhuňy ganatman , gan gazanynda.
Yşyk bilen kölegäni döwmäni,
Özüм bilen pitne, gozgalaňymda.*

40

*Men entek çekmedim elleriň süňkün,
Belki- de çekerin, galar belki- de...
Seni çeken wagtyм , soragym: Men kim?
Soň seň suratyňy satyn alarlar,
Million ýyldan beýik şalar , belki- de...*

*Barmaklarňy bejermesem, galamda,
Çyzyp bilmän, hyrçym dişläp, süýkärin.
Seni çekmän gitsem, bolmaz älemden,
Galar barmaklaryм, menden öýkeläp.*

*Belki- de boýlarny derek çekerin,
Zehinimiň ýeten burçuna çenli.
Seň eliňde kitap, gözüň äýnekli,
Asmanda ýer aljak ýurduňa çenli.*

Gos- goja zeminde bir özüň bar dek,

*Entek çyzmadym men seni beýnimde,
Sorag bar , suratkeş hünärlerimde...*

*Ruhuňy gögele, düýşüňi ýaşyl,
Gidip barşyň nokat edip çekerin.
Durasyň ýok- la sen hetdiňi aşyp,
Sabryňy ak , takat edip çekerin.
Ýa bu gün, ýa ertir, belki- de hiç soň,
Çekmek bilen çekmezligiň arasy.
Men seni çekemde özüme gerin,
Çünki sen bir ýarasyň...*

Jigim Muhammetjana

*Sen bir boz ýaýlanyň akja owlagy,
Entek ýüňün ýetiren bir gaplaň däl.
Sen häzir perişde, garamyk gözli,
Şonuň üçin, ganatlaram hökman däl.*

*Ýañagyňda posa küdelenipdir,
Öpjek bolsam, eneň ýanna gaçýarsyň.
Bala saçlaryňam seçelenip dur,
Entek sen dilem açmansyň.*

*Süýt ýaly dişleriň, agyzlaň bulgur.
Öwrülsene, öpeýin men alnyňdan.
Eneň digregi sen, Muhammet ogul,
Aýrylmagyn, hijem onuň ýanyndan.*

43

Ejeme...

Sen sözläňde...
Sen sözläňde ene ýeriň teýinde
Bagjygyn çözlärdi syry ýelleriň.
Sen sözläňde arşyň çilinden ýöräp
Güllere çyrmaşyp barýardy elim.
Sen sözläňde sözler bişen erik deý,
Sessizje düşerdi, görüpdim telim.
Gelerdi bir owaz, düzülendi ol,
Harplaň arasynda görmändim ýelim.
Sen sözläňde, hüwdi beýläk geçerdi,
Ýalňyşyny bilen bir çaga mysaly.
Sen sözläňde meniň kelläm göçerdi,
Dyrmyşan deý beýik daga mysaly.
Sen sözläňde, aýallary gam basyp,

*Ojagyň başynda oýlandyrardy.
Sen sözläňde, şähdiň ýokarky tary,
Daş- töweregiňi gozgandyrardy.*

44

*Sen sözläňde, jigimiň towly saçy
Mekgejewen gūlpagyna meňzärdi.
Sen sözläňde, meň ýüregmiň içinde
Daşaryk çykмага bir güýç dyňzardy.
Sen sözläňde, dertlerimi bir pozguç,
Gorkup, elin sandyradyp pozardy.
Sen sözläňde, ýapraklaryn atan bag,
Kyn bolsa- da gaýdyp tele düzerdi.
Sen sözläňde, bolmaýan zat bolardy,
Gelderdi üstünden güllerini sesi.
Sen sözläňde, betbagtlar gülerdi,
Dertliler donundan çykardy geňsi.
Sen sözläňde, älem dymardy bir hal!
Sen sözläňde, agtygña aýak biter,
Pelegiň çarhynda togtardy mähir,
Maňa güýç bererdiň öňküden beter.
Sen sözläňde...*

45

Häzir garry öýde bolsadym biraz...

*Häzir garry öýde bolsadym biraz,
Körpäň “ejesidir” öýdüşin geňläp:*

*Sallançagyň jygyldayan enjamyn,
Ejem barka aýdan “aýdymyn” diňläp...*

*Kyrk çille içinde “hykyrdap” ýatan,
Körpäň “nirelerden gaýdyşyn” diňläp...
Üçekleň üstüne daman damjalaň,
Ol hakda syrly heň aýdyşyn diňläp...*

*Köne “jygyldadan” alyp lezzeti,
Çaýyň käsä bakan gaýdyşyn diňläp...
Enem...
Ejem...
Kakam...*

46

*Doganjyklarym...
Maňa “uly şahyr” öýdüşin diňläp...*

*Mellekgyra “azatlyga” çykarlan,
Ördekleň suwoty tüýdüşin diňläp...
Tamdyrtow taýýarlan gelinejemiň,
Gyňajyn oklaw deý öýdüşin geňläp...*

*Joýalaň içinde sary jüýjelen,
Goňşa öz mellegmiz öýdüşin diňläp...
Başlangyç synpdaky jigimiň öýe,
Bagjygyny süýräp, gaýdyşyn geňläp...*

*Wah, hazır bolaysañ, garry öýmüzde,
Garpyzlañ toşaba geçişin geñläp...
Ot maşynnyñ mekge palajyn küle,
Mäjuma öwürip seçişin diñläp...*

47

*Wah hazır bolaysañ, garry öýmüzde:
Ejem ak kökeden tutup yüküni,
Gyzyl alma bilen getirerdi kân,
Satyp, mellekdäki gökje ekini...*

*Wah, hazır bolaysañ, garry öýmüzde,
Geçiräyseñ, şu zatlary ýazga bir.
Ah, indi zol- zol öýmüze gitmäge,
Ýarabam duramzok, indi garr- a biz...*

*Ah hazır aý gaçsa üçek tagtyna,
Gupbaly öýmüzem ulygyz ýaly.
Dünyäde bir nokat baryn agtyga
Aýdyp bermek üçin taýýarlanylaryn...*

*“Ahh, hazır bolaysa garry öyümiz...”
-diýip, agtygym hem ýazaýar ýaly.
Has süýji hallary düşündirýärin:*

48

*Ol hem bir gün garrap, hut biziñ ýaly...
Iň süýji nokady saýsa dünýäniñ,
Alyp gelse, käte goş- golamyny,*

Diýäýse:

*“ Bolayýsa, garry öýümüz,
Wahh, häzir enemiň ýanyňa çöküp,
Diňläpjik bolayýsa goşgularyny...”*

Ejem gelip...

*Üçekleň aýdymyn diňläp ýatyryn,
Ejem tamdyrtowdan geläýjek ýaly...
Şalpy- şaram üsti başy, gyňajy,
Häzir hut özi hem eräýjek ýaly...*

*Mal ýataga ýagşyň geçýänin aýdyp,
Zeyrenjegem bolmazdy ol, öýde kän...
Käte bir doganma igenerdi hem:
Diýerdi: “ Bejeräýmel- ä ahyr öýdekäň...”*

49

*Häzirem ýagyp dur, şol köne ýagyş,
Getirip gussany öz ýoly bilen...
Wagtyň damaryna çekip ol nagyş,
Dur meniň aňymda gozganybilmän...*

*Näme üçindir adam küýseýär käte,
Geçilen ýollaryň süýji gussasyn.
Kim bejerer könlüň ajy derdini,
Kim synyk ýamalaň ezber ussasy?*

*Sowalymy kime berjegim bilmän,
Gayta- gayta wagta ýüzlenip mäkäm*

*Men ýagyşyň üçekdäki sesinden,
Diňleýäriň “aýak basyşyn” Notañ!*

*Ezilýär köňülem ýagyşly günde,
Oň sesin diňleýän goýup işimi.
Her ýagyş ýaganda baş atgyjy öl,
Ejem gelip, açjak ýaly işigi...*

50

Gorky

*Öňler “bahar gelmez” öýdüp gorkardym,
Gorkardym: “guzular mälemez” öýdüp,
Öňler “ejem gülmez” öýdüp gorkardym,
“Dymar” öýdüp...
Meniň ejem nalamaz...
Öňler aýdymalarym güller hakdady,
Saçymda ak goýan ýyllar hakdady,
Ýöne...
Paşmadyk söýgüme taňry ýalkasyn,
Ol maňa öwretdi köňül bermegi,
Ynsana däl, hut galama erk edip,
Öňler “yşgym halkasyndan azaşyp,
Basyň halat geler”- öýdüp, gorkardym.
Aslynda biriniň ýerine geldim,
Uçma giden guşum nirde, gör hatar?
Öňler niye aýralykdan sowruldym,
Meger ýürek şol sebäpli gorp atar,
Öňler jigilerim hem kiçijikgedi,
On sekiz ýaş, oglanlara jort atar...
Ejemiň mellegi dünýäň kartasy,
Iň ullakan ylym- bir şol kartadyr.
Öňler “yşga degmek bolmaýar” -diýip,
Uzaklardan el uzadyp, gorkardym...
Gorkardym : “oň nury gaçmasyn” diýip...
Yşgy dile getirmäge gorkardym,
“Ýazan şygryrlarmy görerler” diýip,*

*Mekdebe-de götermäge gorkardym...
Gorky ýürekleri mukaddesleşdirer,
-yşgy ýitirmezlik, gorkynyň işi.
Okardym gysymma gysyp dogasyn,
Ýat tutardym olaň her bentlerini...
Gorkardym: “Ejemsiz ýaşap bormy hey?”
Gorksaň hem ejeler gidäýýär eken:
Uzaltmaklyk üçin perzentleň ýaşyn...*

Mama, men düýş gördüm...

*Mama, men düýş gördüm:
Düýşümde ynan:
Seniň goşgularyň ýelken mysaly
Derýalary, deňizleri ýüzüp kân,
Meni alyp baryarmyşyn wysala...*

*Mama, men düýş gördüm:
Görsem seň eziz, hemem juda hamrak,
Mähriban gyzyň
Şol ýelkeniň bir desmaly mysaly,
Otagasyn bezäp, baryarmyş ýüzüp...*

*Mama, men düýş gördüm:
Körpe ýegenim dyzyna çöküp hut
Ýelken yzynda...*

53

*Kalbyň göwherlerin çar ýana döküp,
Geçirýärmiş seniň söýýän gyzyňdan...*

*Mama, men düýş gördüm,
Göýä aý gatyk, suwam jama meñzeş,
Ýelken çemçemiş...
Mama, men düýş gördüm:
Şeýle gözel düýş,
Oň ýanynda hiç zat, altyn hem kümüş!*

*Mama, men düýş gördüm:
Neberäň yzyn şol sadaja ýelken
Baryarmyş alyp...
Mama, men düýş gördüm:
Seniň dowamyň,
Barlygyň düýşlerne beýik nusgalyk!*

Mama, men düýş gördüm:

54

Görsem obamyz şol sary ýelkenne

Baryarmyş ýüzüp...

Bir şalygyň aýrylmajak bölegi

Sürünýär bulut deý, monjugyn üzüp...

Mama, men düýş gördüm,

Gyş baharmyşsyn,

Bahar guwa öwrülipmiş hamana...

Mama, men düýş gördüm:

Adamlaň gepin

Çykarypdym bir püçege- gümana...

Mama, men düýş gördüm:

Şeýle bir näzik,

Leblerden bal suwlar syzýarmyş çala.

Mama, men düýş gördüm:

Kejebä münüp,

Babamyň yzyndan gelyňmiş bize.

55

Mama, men düýş gördüm:

Uçýan men, sakla!

Şeýle düýşler açsyn säher işigi...

Mama, men düýş gördüm, ýeri şo düýşde:

“Sen mamama meñzeş” diýýär gyz jigim.

Mama, men düýş gördüm:

Şeýle bir düýş ol...

Geläý- dä şol gelişiň deý öýmüze...

Iň bolmanda ýekeje gün, birje gün:

Gören düýşüm özüm aýdayyn saňa!

Başgaça mümkin däl eje!

Başgaça mümkin däl eje! Söýmän ekenimmiş bar şol...

Sen meni ýene “Günäsiz balamsyň” diýip garşy al!

Sen eje ahbetin, bilýäň: Gyzyň demi gelmez sensiz.

Kakam meni geçmişdäki suratyna daňyp gitdi,

56

Ýogsam onsuz, ýogsam onsuz...

Oglanlygym doňup gitdi...

Başgaça mümkin däl eje, “Jiglermiň boýny egilmän,

Dursun” diýdim, kerkaw ýaly...

Gezdim ýördüm, gezdim ýördüm, sag dünýede

Syrkaw ýaly...

Damarlam ýogsa taýakdy, güldüm şol ýansa- da içim,

Sensiz galmak ýeňil iş däl, başgaça mümkin däl eje...

Kesgitlenen ädimlerim, nusga boldy ula- kiçä,

Mümkin däldi undulmagym, Başgaça mümkin däl eje!

Ýokdy göwnümiň awlagy, ýel bilen ylgap geçdim men...

Mejnunyň hyrkasyn basyp, Leylini üwräp geçdim men...

Duýgulam dartdy- la ýüjä...

Sayhallandym soň kem- kemden...

Başgaça mümkin däl eje, sensiz dünýede kemsinmek...

57

Jiglermiň elinden tutup, ýörjen etdim, ýörjen etdim.

Özüň lokmamy iýdirip, üst- başlaryň gurjak etdim.

El uzadan zatlaryňy alyp berjek boldum mydam,

Başgaça mümkin däl eje,

“Wi ýa- da şol mümkinmikäň?”

“Eje, eje, eje, eje, daşymdan aýdasym geldi,

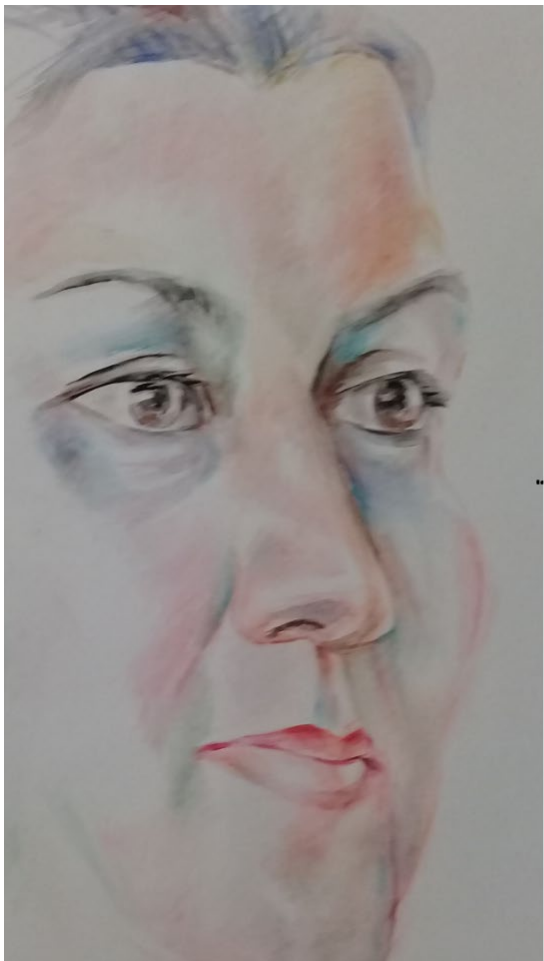
Kemsidildim, kem görüldim, öýüňe gaýdasym geldi...

Emma gözyaşlaryň bilen görünmedim ile hijem,

Çaga deý göz- gaşlam bilen, diňledim aglan göremde,

Öýe baryňan bolsam gijem...

Başgaça mümkin däl eje, başgaça mümkin däl, eje!

ÝYLLAR SAÇLARYMA

AK REŇK ÇALANDA,

SYÝAM GOÝALANDA

GARA GALAMDA,

"BAGYŞLA"DIÝMÄGE GELJEK
BOLAŇDA,

HIÇ ZAT KALBA SALYP BILMEZ
TALAŇ ÝAR,

SERESAP BOL:

ZENAN GÖWNI NÄZIKDIR,

BIR GÜN ALYSLARDAN GELMELEM
BOLMAN,

ŞOL ÝERLERDE GALSAŇ HEM BOR,
GYNANMAN...

ALYSLARDAN KÄN GELESI GELEN
ÝAR,

BOLAÝMAGYŇ, BOLAÝMAGYŇ
ÄHTIMAL...

58

Portret

Öz gamgyn suratym çekipdirin men,
Gözlerimde gussa, kirpiklerim çyg.
Leblemde galypdyr kemsinmäň şekli,
Gaşlarmyň ujunda ýalňyzlyk otыр.

Ýañaklamda gözyaş ýolun ýasapdyr,
Ol elbetde Meso- potamiýa däl.
Iki derýaň arasynda taryhyň
Gözyaşly sözlerin okar ýaly däl...

Däl olar aňrybaş, daş ýarýan zehin,
Ýa talantyň ruhy siňen keşbi- de...
Men seni şonsuz hem söýýärim özüň,

*Hiç zat ýazmasañ hem,
Iş etmeseň hem...*

Ilime

*Gujak-gujak güller bilen, sähra dolasym gelyär meň,
Şirin –şeker sözler bilen gelyär gulakda galasym.
Gelyär meniň zyban bolup, dillerňe şeker garasym,
Gelyär meniň şeýlebir çalt,şygyrda çeper bolasym,
Ýazyp-ýazyp okyjysyn agladan eser bolasym.
Şol güňki deý, ilkinji deý, öňki bolasym gelyär meň,
Hemme zatdan beteri hem ,seňki bolasym gelyär meň...*

Saňa şo gün bir zat aýtjak boldum men

Saňa şo gün bir zat aýtjak boldum men,

Nämedigni men özümem bilmeyän.

Saňa şo gün bir zat aýtjak boldum men,

Dirikäň ölmeyän, soňam gelmeyän...

Gözleň suratymy alýan ýalydy,

Her bakamda gelip durdy ýyly zat.

Saňa şo gün bir zat aýtjak boldum men:

Öz- ä uly zat...

61

Nobat- nobat adam geçdi- de durdy,

Aramyzdan. Aňdym: käte ýitirdiň...

Aýtmaly zatlarym köp ýalydy, wah,

Saňa şonda bir zat aýtjak boldum men,

O zat duýgymyzyň ykbalydy, wah...

Ýanyňda durasym gelipdi, şonda,

Göz edip mähellä, göz edip ile...

Saňa şonda bir zat aýtjak boldum men,

Belki aýtdyrmady ynjuk nesibe...

*Belki seň aýtjagyň meňem aýtjagym,
Mümkin seni ýanar oda saldym, men.
Birden mähelleden ýitirim bolduň,
Saňa şonda bir zat ýatjak boldum men...*

62

Peýzaj

*Aý kesilen dyrnak ýaly, egrelip, täze dogupdy,
Gije ýyldyzlaň sapagy elinedi, bugdaýlygyň.
Senem, menem gedemlikden doňňara daşa dönüpdik,
Aýrylanlaň şaýady deý, doňup galdy bugdaýlaram.
Nesim ýeller öser- ösmez, salkyndy ýogsa howa- da,
Sejda iýnen agaçlaram, egrelip galdy, sowalda.
Menmi, sen? Bu aýralygyň ýüpünden hiç goýbermedik,
Soňsuzlygyň serhedinde eglenmedik, eglenmedik.
Gaýtdyk şonda gara gije ikä böldük- de meýdany.
Nika toýunda aňk bolan, adamlar ýaly bugdaýlar...
Ýogsa ýel öser- ösmezde, salkynjakdy ýa howa- da...
Galyp bilmän sejdesinden, agaçlar galdy, sowalda.
Asman ýüpünden aslyşan ýyldyzlaň peträn gözünde,
Aýralyk nepes durlady, yşk sesi geldi gyrlara.
Iki göwräň sowalyny çözüp bilmän egrelen dek,
Aýam hut meňzeşdi şonda, kesilen inçe dyrnaga.*

*Kömil döl bolarly bu bezik baglar,
Garga geçe hüjjerişýär saçlary.
Gyş heniz nobata goýmandyr
3emli
Güýz toşabna dalan bu agaçlary...*

*Bilýänem däldirler aňzagyň baryn...
Adam şeýle bolýar...
Gaty süzende.
Tösin...
Gyş gelende asyljak daryn
Çyrmaşyklar taýýarlaşyp goýanda...*

*Agaslar henizem äprak dükerne,
Ynanmazdan dowam edäör äangynyň.
Ezilip damary güýzüň şekerne,
Hamana gelmejek aaly gamly gən...*

*Goýalşan mürepbe,
Ýumşak toşabyň
Nobatyny syzyp, sňäji gýlaby...
Häzir süňňü müdimilik galjak deý,
Göýä häzir başlajak deý bal aýy...*

*Gargalaň opera aýdýşyn diňläp,
Toprak baş ýaýkaýan mysaly häzir.
Tekiz æerde bñdröp geläön enem deä,
Güýzüň ruhy gökde has aly häzir...*

*Şemal ýekelänok öýsüz itleri...
Gorkusyndan gizlenişýär syçanlar.
Güýz gelse o bamyz aňryk süňşüp,
Uzaklaşan ýaly bolýar ejemler...*

*Toşabyň ysyna eräp bedenim,
Kimdir birin guresleri geläöndir.
Gyş gelmäňkä bilmän näme ederin,
Agaslar hem hut men aaly boläändyr.*

*Ol heniz nobata gozmandyr 3emli,
Agaslar bukuhlyp, nyzaza durmaz...*

SAŇA MENZILLER

*Ne kyn, ne bir aňsat, ne bir ýönekey,
O diýen çarkandak dälem ahbetin.
Ýöne, men barybir geçýän olary,
O menzilleň hupbatlary ýakmasa,
Neneň,niçik geçýin men olary,
Iň süýji menziller,
Saňa menziller...*

*Garaşýaň,
Garaşýan,
Tapawudy ýok.
Ýok bir wagt üleş,
Ýa boş wakalar.*

*Barylýan ýer, şol bir nokatda durýar,
Ýene-de birleşýär göwre, köňüller.
Çabraýarka yşgyň howry ýürekde,
Iň güýçli menziller, saňa menziller...*

*Käte-käte öýke bilen aýrylyp,
Bilýäs, posalaryň aýyrmajagyn.
Göwne-de degişýäs,
Birek-bireksiz
Bilýäsem, onça köp oňulmajagyn.
Işlisirän bolýas,
Wagtymyz ýokmuş,
Barmalymyş, öýmüze ýa, okuwa...
Barmalymyş, bir ýerlere-dokuza...
He-e-eý, dünýe, sen näme bizi aldaýaň?!
Barybir oňanok birek-bireksiz,
65*

*Bu howlukmaç, bu başagaý köňüller,
Iň işli menziller, saňa menziller...*

*Ýyl geçer, aý geçer, kim biler asyr...
Aglar ýatlamalar, goja seriňde.
Soňra tutup, agtyjagyň elinden,
Mekdebe geçersiň ýa-da dükana.
Gözýaş geler didelerňe duşuşan
Ýerleňden geçende, ony göreňde.
Bu bir durmuş, senden öňem hut şeýle
Bolupdyrlar,
Geçipdirler, menzilden.
Iň öçli menziller, saňa menziller...
Bir gün,
Ikimize kyn bolar bilýän.
Bu menziller geçilesi gelmezler.
Ýolumyzda bizi bir mahal bökdän,
Ownuk-uşak päsgelçilikler gaçar.
Olaň birem gapdalmyza gelmezler.
Yşk gider, dünýe deý, biwepa olam.
Taşlar bizi. Bizi neneň, ne halda.
Agyrдыгyn, kyndygyny bilmez-de,
Menzillerem başga-başga aşyklar
Geçer durar, duşuşarlar dünýede.
Öwrüler kalbymda keşbiň heýkele,
Hem yssy mähirli, hemem öýkeli.
Bulaň baryn, hemmesini bilýän men,
Ýöne seň ýanyňa barýan, ýene-de,*

Keýpine.

Heý bizi aýyrjak barmy?!

Baharyň baýy deý täsin howaly,

66

Söýgümizem,duýgymyzam owadan.

Meňäp dur ol, baky ýşgyň owazyn,

Çalyp duran ajap ýaña köňülde.

Ýöne bu gün düşüňýän men, nädeýin,

Bu zatlaryň şeýle boljakdygyna.

Ah, şeýle, guwançly, şeýlebir joşly,

Hem iki didäni garradyp biljek,

Gözýaşly menziller, saňa menziller...

*Sen meni gora dostum tezi gara pällerden
Gora yagyşdan sonky pakizge howa yaly,
Menin taya gelende,menem gitsem sen taya,
Sana ylbam bererin,dem salnan doga yaly.*

*Seni yatlap,ejizlap,uklap galsam birçaklar,
Oýkeleme ezizim,penjireden daş garap,
Bagtyrowan tebigat,ayranda ikimiz,
Aydaryn men aýdymy,aydaryn men başgarak.*

*Garayagyş gijanin asmanynda payym bar,
Güýz gelende yerdaki otlar solar giç öylan,
Bulut syrylanda biler bolsan göklerde,
Bagtymyzyň yagmyry ak gardyr ol güýjehyan.*

*Hazir gussa çekyarin,seni yatlap alyşda,
Yanynda bolan günlen gadry bakda ökünyan.
Penjiramin önünde,küýzeden assa-assa,
Mawý hüňjiler yaly,mawý güller dökülyar...*

O ÝER...

Seniň maňa, meniň saňa garaşan,

Hal-ahwal soraşan,

Bir gün öýkeleşen,

Bir gün ýaraşan,

Yerimiz- o ýer...

*Duşuşsak duwlady baglaň ýapragy,
Öpdüň, beýhuş boldy, çygly topragym,
Şatlandy hem asman çaldy depregi,
Toýmuza garaşan ýerimiz- o ýer...*

68

*Göwünden göwrämi sogrup taşlady,
Ýapraklary sowuk “gowrup” başlady,
Biri paşsa, müň birisi paşmady,
Yhlasy puç bolan serimiz- o ýer...*

*Gujakladyň, sowuk howaň içinde,
Ezizledim, daşymdan däl, içimden,
Arzuwy iberip, gazlaň göçünden,
Asmana ugradan demimiz - o ýer...*

*Wepa, yşk bolmasa baglanmaz ykbal,
Biz barmasak, seret, baglar haýykýar.
Aýt, gelmeseň, ýa gelmesem aýyp bor,
Ol bize, ol bize garaşar hökman,
Biziň duşuşmaly ýerimiz - o ýer...*

68

TOMUS GÜNLERI

Bu günler men daş çykybam ýöremok,

*Gidibem ýöremok, ýalňyz seýle kän.
Indi men düşüňýän, kalbyň döremok,
Men indi gerek däl, saňa beýle kän.*

*Öýkeläp duramok, ýazmanyň üçin,
Aýaklary bala çümen harplary.
“Söýýän...”
“Menem söýýän...”*

*Näçenji gezek
Yzgar ýaly ýumşatdy bu kalplary.*

*“Ýol bardyr arada,
Bardyr giňişlik,
Aglap ýörme gülüm, habar ýok diýip”
Muny maňa çyn ýürekden diýişň,
Dowinçň eserni ýatlatdy telim.*

*“Kämil ynsanmyşyk biz bu ýerlerde”,
Bagtlymyş bizi gözläp tapanlar.
Ýöne men seň sadalygyňy çalyşman,
Akyldarlaň dünýä belli toparna.*

*Gözleň mawy syýa,
Köňle hat ýazar.
Syzyp ýörün henizlerem gussaň men.
Ýok seň görküňe däl,
Duýgularyňa
Ýesir düşen uzyn boýly tussag men.*

69
*Uzyn boýly ýesir moda däl öýdýän,
Garaşýan habar ýok, neçüýn şeýlekä?
Belki, gysga boýlyň ysşyndasyň sen,
Şoň üçin düşüňýän,
Belki, men indi
Saňa gerek bolup durman beýle kän.*

“ALYSLARDAN ALYSLARDA GALAN ÝAR”

*Biziň aramyzda menziller ýatyr,
Wagt bize saldy agyr talaň ýar.
Ýöne aramyza adam düşmesin,
Alyslardan alyslarda galan ýar.*

*Men mejalsyz, habarlarňa garaşýan,
Men bir tukat görnüş, yşga dalaşgär.
Goşgy ýazyp bilýän saňa bagyşlap,
Başga zatlar meniň üçin ýalan, ýar.*

*Ýyllar saçlaryma ak reňk çalanda,
Syýam goýalanda gara galamda,
“Bagyşla” diýmäge geljek bolaňda,
Hiç zat kalba salyp bilmez talaň, ýar.
Seresap bol, zenan göwnü näzikdir,
Bir gün alyslardan gelmeli bolman,
Şol ýerlerde galsaňam bor.
Gynanman.
Alyslardan kân gelesi gelen, ýar
Bolaýmagyň, bolaýmagyň ähtimal.*

70

Ýüregim küýsedi seni.

*Ýüregim küýsedi seni,
Joşgun joşguna baglandy.
Ýüregim küýsedi seni,
Maýsada göwün aglady.*

*Aglady, boýalan sähra,
Gatyk ýaly ak bulutlar.
Kebelekli şemal hakda,
Gürriň berenňi unutma!*

*Seň gözüňde ünji gördüm,
Ýüregim küýsedi seni.
Düzülmejek hünji gördüm,
Pytyrap giden ekine...*

Muza.

Ýok biziň iller öwere,

*Artyk-süýşük zadymyzam.
Ara söz goşman,ses goşman,
Düşünişýär,ýadymyzam.*

71

*Ýok biziň aýra zadymyz,
Ýog- a bile zadymyzam.
Ýöne näme üçindir iller,
Goşup tutýar adymyzam.*

*Görüşlerimiz meňzeş biziň,
Şondadyr- da jadymyzam.
Indi bir ýerde tutuljak,
Öňi- soňy adymyzam.*

*Ýok biziň ilden artyk ýa,
Ýa ilden kem zadymyzam.
Öňde- soňda bile bolar,
Ikimiziň adymyzam*

Şemal

*Gämikleň üstünden süýräp fotasyn,
Şemal bahar bilen tangoda häzir,
Hem ýykylan ýaly, gämik hatary,
Ýagtylyp dur täsin ýanyoda häzir.
Häzir bar zat aşyklary garşylar,
Ýüreklerde goş ýazdyran mysaly.*

72

*Baglar ýapraklarny ütökläp otyr,
Toýa geýjek ýaly, gyssanyň ýaly....
Şemal fotasyny süýräp sähradan,
Tansa çykan bada gysan deý köwşi...*

Güller gopýar baldagyndan, sähra suw...

Gülkünç şemalyň saçlary bogşy...

He –heý teneçirjik gyjagyň nirde,

Nirde kölüň gyrasynda ýeriň seň?

Göýä ak fotaly şemalyň yzyn

Ýitirmejek bolýan ýaly, serin sen!

Gämikleň alnyny açyp barýan dek,

Ýagyş sapaklary uzadýar gökden,

Bahar diýilýän zat şeýlebir sökýär,

Parça-parça sökýär, bizi ýürekden...

Fotasyny süýräp, ökjegin alyp,

Gaçyp barýan bir owadan gyz ýaly...

Gyssagly iş çyksa ellerin çarpyp,

Çagyryýar alaňlar tizbent şemaly...

73

Tikinçi gelne

(Söýliniň arzuwy)

Içki gatlarynda düwmesi bolsun,

Daş gatyna dakgyn ýaz deý güljäjek,

Hem kebelek gonan egmesi bolsun,

Hem egniniň üsti bolsun, ýyljajyk...

Hem görende gözlerinde ot ýansyn,

Elliklermiň barmakdaky yüzügne...

Tiken wagtyň,

Uzyn elleň bat alsyn!

Wagtyny ýitirsin, işeňňir iňňe....

*Bagly goýgun , ikimiziň derdimiz,
Bu halkada dursun köňül bir bolup,
Ýeňlerinden güller dökülip dursun,
Hem gülälek, dak bagjygna teňňelik.
Men gollarmy açsam, uçjak dek bolsun,
Ganaty deý, gögerçiniň ýaýlada,*

74

*Sallançaga münsek, süýrelsin gökde,
Eteklerne çopantelpek aýla-da...
Sähralara gül paýlasynher gün ol,
Hem sähra güllerin dak sen gysganman,
Men dünýäniň iň owadan perisi
Bolaýyn,
Köýnegme gaty gyssanyan...
Men ol köýnek bilen baglaýyn golun,
Hem gözleri kimselere bakmasyn...
Ony ýelden- günden goraryn mydam,
Ýaman gözlerden hem Alla saklasyn!*

Ogluma

*Howa salkynjag-a, bilýäň,
Geýip gitginiň penjegiň.
Sen sähra gidermen bolýaň,
Bilmersiň ýazyň ölçeğini.*

*Türkmeniň häsiýeti ýaly,
Sähraýy sergin-alaňdyr.
Bir görseň güneş ýyladar,
Bir görseň, bulutlanandyr.*

75

*Ýagmyra suwsan düzüne,
Sergiläp kakyn- gurduny.
Sähra gelin deý süzüler,*

Ýagyş-ýagmyrдыr,gerdeni.

*Ýazlary ýar örtügünden,
Bilmersiň serhet-ölçegin.
Seň sähra gidesiň gelse,
Geýip gitginiň penjegin.*

*Eşikleriň bolsun,ýyly,
Sen indi çaga däl,bilyň.
Towşanlaryň owsunşyny,
Çalyşma şatlygna dünýäň.*

*Ýar söýmäge bolar wagtyň,
Görüp alaňda geljegňi.
Oglum,indi çaga däl sen,
Geýip gitginiň,penjegňi.*

Mawy köl

*Gussa çökýär billerine kenaryň,
Mawy syýa akyp gidýär tokaýa.
Kiçijik ikatýok derdi senaly,
Göýä şol dumanda bir hat okaýa...*

76

*Gaýgyň gara çyny borly, sypypdyr,
Gazygy şemala çüýrändir belki.
Bir mahallar “sary”diýip tanardym,
Aýrallygyň mümkin üýtgäpdir reňki.*

*Gussa çökýär billerine kenaryň,
Mawy suwda yzy galýar küregiň.
Aýrallyga çydam etmedik borly,
Syýasy dökülyň ýaly ýüregiň.*

Siren gijesi

Sedasyz...

Gijeki geýminde misli,

Siren güli dökülip dur penjirä...

Aý nuruna suwa düşýän deý asla,

77

Ýary ak,ýarysy mawy hünjüler...

Gözümde gözleriň...

Araçäk ýitdi. Birden ýyllyz süýnüp,

“Hey, siz kim?” diýjek...

Gara hem ýakymly şalyn örtünip,

Ikimize garawul dur, bu gije...

Tämiz, juda tämiz, öte tämiz, bil,

Açan hem açmadyk gunçalaň agzy.

Hünjülerni döküp, aýnaň önünde,

Aý nuruna çökyär sireniň labzy...

Kämillik hem bikämillik arada,

Gülünden sallançak örüpdür misli.

Demiňde demlerim, ýok oň arasy,

Ysyna garaşan sirenimiz şu...

78

Boýlaryň ölçeği alan kölge deý,

Süýşüp baryar siren labyzly aýam...

Sen meni goýberme, haýyş goýberme,

Entek aýralyga taýyn däl aýa:m...

*Barlygym ýygnasyn gül kokun,
Garaş...
Siren hünjüleriň çümüp içine...
Näzik barmaklaňda saçlarym daraş,
Gül ysyna çümüp gitsin, saçymam...*

*Ýadama näzimden, aý nur saçýar, bak!
Perdelerin gülden gerip, dalbaryň.
Sejdä inişi deý, Ýaradylyşyň*

*Bu beýik Ýalbaryş,
Kämil Ýalbaryş!*

Aý nuruna gark bolupdyr Ýaşayyş

79

*Sirenli gijesi suratkeş Taňryň!
Gözleň arasynda çäk bolmaýşy deý,
Demleň arasynda çäk bolmaýşy deý,
Siren köprüsidir belki- de Aňryň!*

Soň...

*Gije aý astynda süýrelen bulut,
Ýeňiş bilen gündogara aşdy soň...
Meniň sensizligme haýpym gelmedi,
Saňa bolan duýgylarym öçdi soň.
Soň leýliler gije golun uzatdy,
Akarlaň gyrasyn salgylap saýa.
Bahar nagyş dökdi gülgüne sähra,*

Ak güller meñzedi süýtli piýala.

Bilýäňmi, apreliň aýaklarydy,

Şeýlebir şo günler kebelek ýagdy.

Alyslarda biri aýdym aýdardy,

80

Bal ýataklaryna gatnaw köpeldi,

Göýä sähra balarylaň paýtagty.

Seni halaýanmy bilipjik durduň,

Süýji sözleriňe höwrügenimi,

Asmandan ganar deý süýrenip baryan,

Bulutlaň yzyna öwrülenini...

Bilmeyän zadyň- a ýogam ýalydy,

Akyl bilen barjam bardy, oçdi soň...

Sähralaň gündizki şowhuny ýatyp,

Şo gije bulutlar yza geçdi soň...

Aýyň ýañagyndan dişläpdir biri...

Aýyň ýañagyndan dişläpdir biri,

Megerem şol pursat alma saýandyr.

Ýa- da bir mahallar söýüp bir gyzy,

81

Ýüreginde belki arman galandyr.

Aýyň ýañagyndan dişläpdir biri,

Şu gün bir azajyk gaçypdyr gelşik.

*Ýa soňky günlerde idelmändir şol,
Daşyndan undulan top ýaly ýemşik.*

*Ýüzünden müň ýoda baryar ýañaga,
Käsi kerwen geçen ýol ýaly çatak.
Ýa gije ýassykda gyşyk uklapdyr,
Dünyäni duýmandyr,
Ýa şol has ýatak...*

*Garaz ýañaklary dişlenen ýaly,
Şu gije görnüşi üýtgapdir aýyň.
Ýogsa syýadan deý çogup ýatyr ol,
Söýülmäge mynasyp ol, bitaý ol.*

*Megerem şeýledir, bilýän däliris,
81*

*Ony deňän bolýas bagtly birine.
Aýyň ýañagyndan dişläpdir biri,
Hyjuwlarna çydam etmän, iribem.*

*Ol häzir şeýlebir ýalňyz görüňär,
Özüni hiç kime dözmeyän misli.
Biz ony gül ýüzli gyza meňzedip,
Onuň gussalaryny duýmaýarysmy?*

*Bilmedim, näme üçin gädilipdir ol?
Özem täze ýañakdaky gädigi.
Şonda- da gussasy ýetik görüňär,
Aýyň ýañagyndan dişläpdir biri...
Aýyň ýañagyndan dişläpdir biri...*

Siren hem şemal

*Gülgün duman göterlende giç öylän,
82*

*Howlyň erňeklerne örülip şemal.
Göýä gyz nāz edýär, gürleýär oglan:
Burugsayan güle dirilik berýär...
Aýlanyp gelipmiş depe- dag- düzi,
Görmänmiş siren deý, bir nāzli “ýary”.
Ýokmuş siren ýaly,
Başga hiç gülem,
Gülgün bug çykaryan hut siren ýaly...
Labzy şirin, barmaklary haýatda,
Güllere örülmiş gülgüne hünji.
Siren kâte- kâte uludan demin,
“Alyp burugsanda- duman narynjy...
Aýlanyp gapysyn, penjire, üçek,
Baryndanasoranmyş siren gülüni,
Hut häzirem tutdyraýsa, üm- düze,
Gitjekmiş ol al- asmanda bölünip...”
Şeýlebir owadan, şeýlebir nakys,
Şemalyň aýdymy ýa- da goşgusy...
Göýäki sireniň başynda nagyş
Dökülip dur gumak howla, “bus- busy...”
Giç öyläne çenli okady moral,
Şemal süýdün emdi narynç baglaryň,
Burugsan tüssesin başyna sorap,
Gitmek üçin bogup durka ýaglygyn...
Siren näziklikden akyp hut ýere,
Monjuk ýaly güller serdi etegne...
Şemal hyrkasyny süýräp бүdredi,
Hyrkasynyň güli çümen etegne...*

83

*Narynç түsse çykýar, göýäki halka,
Howlyň erňekleri egbardy şala,
Yzyndan “ylgäýar” siren gülleri
Hyrkasyndan gül dökülyän şemaly,
Indi giden wagty tanaýan ýaly...
Gitdi, gaýtalanmaz, gelmezem indi,
Yklymlarda oluk- oluk işi bar...*

*Sireniň gülünde gözyaş göründi...
Hyrkaň eteginden entegem güller,
Şo-ol dökülip baryar, dökülip baryar...*

YŞK HEM AÝRALYK

*Ilki bilmändiris, hakykatlygyn,
Aýrylan ekenik, şo gezek güýzde.
Baglaň başyndaky tukatlyklary,
Her gezek synlaýan,geçip gidemde.*

*Güýzüň reňki bilen garylyp gidýän,
Söýgi däl- de aýrallygy ýitirdim.
Seniň umman gözleň güýzüň gerşinde,
Maňa undulmajak şöhrat getirdi.*

*Aýrallyk söýginiň sary sulbasy,
Ony bu güýz içre tapmadym gözläp.
Şygyrlarym hut aýrallyk hakynda,
Şoň üçin sary reňk, lezzetsiz şöhrat.*

84

*Ýat ýerlerden geçip giden guşlar deý,
Gözlermi şol бага dikýän- de gidýän.
Ne söýgiden nyşan, ne aýrallykdan,
Ne- de senden habar getirýär ykbal.*

*Bagtly günler kän bolmadyk bolsa- da,
Bagtsyz günleň ählisesin ýeňipdik.
Biz indi yşga däl, ejizlik bilen
Aýrylanlaň sanawyna giripdik.*

*Näme üçindigin bilebilmedik,
Gussalary şöhrat getirýär yşgyň.
Bu gün boş hiňňillik üwreyän baglaň,
Arasynda görýän, hasratyň keşbin.*

*Yşgyň geçendigin bilýänem bolsak,
Indi aýrallykda boýun alsak, ýar.
Garaňky baglaryň sary keşdesi,
Ýakanyň gaýmasyn ýadyňa salýar.*

Biz aýrallyk hakda agzamasagam,

*Aýrylypdyk, bir- biregi söýýän dek.
Şol sary ýodanyň ýaplara siňen,
Öýkesi hem mensiz oňup bilmändir.*

*Görsene, aýrallyk nirede galdy,
Bile aldap ýörüs, birek- biregi.
Görsene, aýrallyk etegne salyp,
Süýräp baryar, meniň söýýän ýüregmi.*

*Güýzüň sakar ýabyn syryp çalaja,
Aýrallygyň şol pysyrdan gezegi,
85
Sen çynyň bilen hem aýdan ekeniň,
Goparyp göwrämden janly ýüregi.*

*Ah indi, ah indi datly aýrallyk,
Şojagaz ýerlerem terk ede- ede.
Meniň şindem özün küýseyänimi,
Ýadyndan çykaryp, gitdi dünýeden.*

*Görsene, o ýoda, o sadaja ýap,
Hem şol agzy burlan bir gap ýorunja.
Baglar hem otyrlar, başlaryn sallap,
Gollaryn galgadyp, ýalňyz gelin dek.*

*Indi aýrallygam garaşyp bilmän,
Giden eken, şol baglaryň teýinden.
Meni şonda çäksiz ahmyra goýup,
“Seni, diňe seni söýýän” diýen kim?*

*Ah aýrallyk, nirede şol aýrallyk,
Baglar tazygypdyr, ýekeliklerne.
Aýrallygyň ýerni, yşgyň ýerini,
Alypdyr dünýede tükeniksizlik.*

*Asyl şo güýz aýrylanňy syzdyryp,
Aýdypsyň, men düşünmedik ekenim.
Yşgyň mazary men, aýrallygyň hem,
Sary güýz reňkine çümen kepeni.*

86

Güýz

*Bu neneň sarylyk, nähili matal,
Ýaprak nirden tapdy, gopup gaçmany.
Bulutlaň astynda çaykanyp ýatan*

Baglar edil çirkizilen saç yaly.

*Söydüm seni “sary deňziň” damjasy,
Sende däli yazyň porhanlygy ýok,
Saňa içim dökjek diýen gursagym,
Indi seret, pyşyrdap hem bilenok.*

*Sust ümsümlük paylap ýaganda ýagyş,
Çyg çekipdir güýzün altyn ýallary.
Ah, kükregi ýanyp duran nätanyş,
Gujaklap çykypdyr, ýaşyl baglary.*

GÜÝZ MOTIWLERI

*Sepeläp dur gözi gök gyz, asman gyz,
Künjümi, hünjümi- seniň kürtäňe.
Durnalaryň sazlaşygy gaçmandyr,
Çekinjeňlik aýrylmandyr, entägem.*

*Döz maňa höwesin, ýalaňaç baglaň,
Ýaprak seçişinde arman göreýin.
Ýene- de aýlanyp, ýüz ýyldan geljek,
Gözleri deňiz deý durnaň bolayyn.*

87

Güýz

*Bir rahatlyk gelyär kalba
Bilmedim,
Derdiniň parçasý egsilmiş göýä....
Içi doly höwürli bir külbeden
Dolanýan ýaly men
Hut häzir öýe...
Hem beden
Soňsuzlygyň kölgesinde düýrlenýär,
Hem diýýän deý ýetim ruhum:
“Gülmediň”
Bir ýerde, bir ýerde itlerem üýrýär,
Aşmadan hetdinden serhetsizligiň.
Şonda – da höwürli baky ölmeden
Ýatagynda galýan ýaly sen ukyň*

*Ahhh gül beden,
Ahhh gül beden,
Gülbeden...*

*Köprüsinde galýan erk etmezligiň...
Gapdalymda enem deýin otyr ol,
Bürenjegin bu zemine bent edip...*

*Köçesiz ýaly hut şäher hem oba,
Göýäki söwüdiň hataralygy.
Gargalar şahada eýleýip “toba”
Göýä goýupdyrlar nadaralygy
We
Rahat men tä ki
88*

*Damjalar zemine gyssana çenli...
Bir rahatlyk gelýär kalba
Bilmedim,
Belki bu pitneyi ykbala çenli...*

*Heniz guramandyr mazaryň gummy
Ýüregimde çyglygyny saklaýar...
Ýöräp baryan Rahat hemem Söýgüli
Käte bulut gökden damja oklaýar
Hem özüň güjeňläp, çygjaryar umyt...
Ahhh gözleri çygjaryp dur
JOKRAMAŇ...
A men göýä tapmaýan deý öýmüzi...
Dogurdan hem tapmaýan...*

*...Ol häzir külbede
Gamgyn haly- da
Bir rahatlyk geldi kalba bilmedim.
Güýzüň ruhy merdiwandan tabyda
Mündirip äkidip baryar bedeni
Ruhuň hiç serhetsiz halyna çenli...
Öpüp bedenimiň leblerinden men
Galdym alyslaryň legleginden
MEN...
Men häzir ýok, bu dünýäde,
Bolsamam
Bar soňsuz ruhumyň aňyna çenli...
Güýzüň sabynyna batyryp goýdum
Goý ýuwsun bu ruhum geçmiş geçennen...*

*...ýene ýodalary ýiten şäherde
Haraý gözleýärin
89
Öýlerinden men*

KAPASA

*Dirijor deý topar başlamakçy hut
Älem taýýarlanýar
Pitne gelmeden
Ruhum bedenimi öpýär aldygna
Bir rahatlyk gelyär kalba
BILMEDIM...
Hol alysda tylla tutly salmadan
Geçjek bolşup ruhlar haýýarlanýarlar
Diýmek men ölmedim
Şeýlebir ýumşak,
Sabyňlar, tabytlar,
Aýdymlyr,
Ruhlar.
Mazaryň içinden çykyp gelyän deý
Bedenimiň içi göýäki göwher...
Diýmek men ölmedim...
Dogdum täzedem
Bir rahatlyk gelyär kalba bilmedim...*

GÜÝZ OÝLANMALARY

*Güýzüň solgun köçesinden,
Güneş jyklaýar solak.
Şahyr göwnüň şemal ýaly,
Güýz yzynda hozanak.*

*Ýagmyr ýagýar, bir zamanlar,
Garaşaryň yşga men.
Tebigat guýzüniň reňkin,
Gabanyarmyş gýşdanam.
90*

*Her köçede güýzüň reňki,
Gujak- gujak gül ýaly,
Sarylykdan kamyslyga,
Alyp baryar dünýäni.*

*Şeýde- şeýde orun berip,
Bir- birege pasyllar,
Misli şahyr ýüregi deý,
Hem dusbi, hem asylly.*

GÜÝZ HYÝALLARY

*Dyrnaklary sary bulut,
Güýzüň näzik ýary bulut,
Salla sary merdiwany,
Serhoşlugyň dary bolup...*

*Salla sary merdiwany,
Degirip görjek ellerim:
Üstüňdäki hol buluda,
Gyrasyňa, gerim- gerim.*

*Soň dyrmysjak aňyrlaryk,
Güýz ýedi gat sarymyka?
Zemin ýaly agyrlygam,
Asmana- da baglymyka?*

*Gayjak depesinde baglaň,
Söýýänime syn kylaýyn...
91*

*Oba, şäher, sary daglaň,
Duýaýyn men, meňkiligin.*

*“Ylham oglumyz” gelipdir,
Diýsinler güýz günortany.
Barmaklary sary bulut,
Meni göge göter hany!*

GÜÝZ DUÝGULARY

*Güýzüň sary joýasynda
Duýga suwa düşýärim.
Gözýetimem, sesýetimem,
Göwnüme bir düýş ýaly.*

*Gussa- da däl, hesret hem däl,
Häsiýeti ýok hamana oň.
Durna geçse, güýzdüginini
Duýup gelyär, amana ol.*

*Manymy açyp berip git,
Saýylam, saçyň serip git.
Seni daşa goýbermerin,
Altyn ganatly ýürekden.*

Güyz

*Bu nenen sarylyk, nähili matal,
 Ýaprak nirden tapdy, gopup gaçmany?
 Bulutlaň astynda çaykanyp ýatan
 Baglar edil çirkizilen saç yaly.*

*Söydüm seni sary deňzin damjasy,
 Sende dâli yazyň porhanlygy ýok,
 Saňa “İçim dökjek”- diýen gursagym,
 Indi seret, pyşyrdap hem bilenok.*

*Sust ümsümlük paylap ýaganda ýagyş,
 Çyg çekipdir güýzün altyn ýallary.
 Ah, kükregi ýanyp duran nätanys,
 Gujaklap çykypdyr, ýaşyl baglary.*

GÜÝZ GÜNLERI

*Kemis - kemis güýz günlerniň kenarna,
 Erik sary ýaprak dökeninde kän...
 Owsun atyp duran baglaň ýodasy,
 Sary ketenisin sökeninde kän...*

*Senem, menem öýkelidik ykbaldan,
 Sen- ä menden görýäň, a men ýazgytdan.
 Güýzde telim gelip, giden asmandan
 Bulutlar ýene- de göge ýazlypdyr.*

*Goýup tämizligiň özüni ýeke,
 Menem öz ýolumda görmämsoň seni,
 Men soňsuz aýralyk küýüne baka,*

Ýekelikde aglap, giden ekenim...

*Indi näme habar gelyär, dumly- duş,
Seniň maňa ýekeligni ýatladyň...
Seni gelniň ugradýarmyş işiňe,
Öpüp gözleriňden, gije ýatmadyň.*

*Sen näme hamsygýaň ýitiren söýgim,
Birden - birden sojap alyň demni.
Goňras baglaň depesinde öýkelän,
Çal dumana başyň goýýaň, serilip.*

*Ýene otlar bilen saralýar öýlän,
Bedeleriň başy gyzyl çayylan.
Güýz güni meniňem owadan öýmäm,
94*

Seň tanaryň ýaly, sähra ýaýylar.

*Ysyn alyp güýz höwrüniň bir ýerde,
Meni ýalňyz goýan ýeriň taýa gel.
Tämiz köňül baglanýandyr bir- bire,
Gel syrdaşym, gelseň, köňül taýa gel!*

NYŞAN

*Güýz ýene- de gulaklaryň galdyrdy,
Syrly ýaba ýaplanyşan otlaryň.
Sowuk ýekän- ýekän çygdan gandyrdy,
Tomus solan suwotulaň gapdalyn.*

*Ýene- de köňlümde gussa dyňzaýar,
Ýene- de ýerleşýär, beýnime agy.
Ýene- de men seň mähriňsiz oňmaýan,
Ýene- de yranýar, gussanyň bagy.*

*Aýtsana, näme üçin sesiň sandyrap,
Gözleýänmiş telefonda adymy.
Sen gözläp tapmaga synanyşýaňmy
Özüň tapyp, öz ýitiren zadyňy.*

Maňa seret, baglaň gatynda galdym,

*Maňa seret, ýazan hatyňda galdym.
Bu men, seň dünýäni eýeläp ýörkäm,
Birden seň durmuşyň çetinde galdym.*

*Beýlede bir jeza bormy, päk söýgä,
Beýle günleň hiç ahyry gelmeýär.
Ýene- de şemallar galdyryp öýmäm,
Seniň deýin, bagra basyp oýnaýar.*

*Bu men tanaýaňmy, ine, tap meni,
Men baglaň saralan gatynda galdym.
Eý söýgi küýseýän şygyr depderim,
Men seň maňa ýazan hatyňda galdym.*

*Birden gök asmandan durna geçende,
Biri gaçsa, şol mendirin, gap meni.
Sen şol güýzüň gussasynda ýitirdiň,
Indi iň gyssa güýzden tap meni.*

Göýy güýz

*Owadan gijeler sowap başlady,
Güýzüň dökjek zerlerine ýer ýasap.
Agaçlar toprakdan nemlenen borly,
Çygjaryp dur,
Elläp görseň, der basyp...*

*Merdiwany döwülipdir, alysda
Gökden aslyşyp dur nawy bulutlaň...
Sen şol gün,
Sen şol gün saçlarmy sypap, ýuwardyň...
Süýndi şonda mawy- mawy bulutlar...
Muny iki dünýäň aralygynda duramda-da hiç unutman,*

Unutman...

*Ýene-de ýegşerýär, aýyň erňegi,
“Ýok, bu güýzem gaýdyp gelmez” diýip ýa...
Ýagyş damjalaýar agaçlaň, baglaň,*

97

Begresinden taýyp, ýere tyýpýa...

*Men ýene- de durun daňyň çotgasyn,
“Haçan gaçyrarka, elleri?” diýip...
Şol günem şýledi,
Toprak çyglydy...
Aglap çawuş çakan ýyllarym deýin...
Ýene güýze taýýarlaýar eşigni,
Enä meňzeş baglar, hellew- de hellew...
Döwük merdiwan deň bölek bulutlar:*

- “Geler”

- “Gelmez...”

- “Geler...”

- “Gelmez- le” diýip...

*Parhy ýok, älemde kimdir biriniň,
Bir ýerlere barmaklygy hökman däl...
Sen bilmänem galdyň,
Saçym sypaňda,*

98

*Seň kalbyňa “meni unutmaz ýaly”
Sanjym goýberipdir,*

Göýä lukmanlar...

Ýene güýz...

*Ýene güýz,
Ýene- de şol sary baglar,
Şol ýetim ýapraklar baldagy gaýym.
Näme üçin olar ýere gaçýarka,
Adressiz itler deý, ýakyn Hudaýa?*

*Olara bu dünýe darmyka eýse?
Belki bardyr eýesine hasaby.
Güýz güni şeýlebir göwnüme laýyk,
Göýä onda juwan giden kakamjan,
Gaýdyp gelyän ýaly, eli hasaly.*

99

*Ejemiň mellekde güneşi peýläp,
Ýadyma getirýär susgun oturşyn.
Sary ýapraklary alowda çeynäp,
Kalbyma täzedden guýulýar gurşun.*

*Ýene-de goýalýar mürepbä meňzäp,
Atyzlaryň gapdalyndaky baglar.
Geçip bolmaýan deý datly hem göýä,
Häzir bölünen deý gökde howalar.*

*Serçeleň içinde erkin has biri,
It sesinden ürkmeýän deý haly-da.
Käte- käte güýzüň ruhy şemalyň
Eli bilen ýapraklary göterip,
Mündirjek bolýan deý , sary tabyda.*

100

*Ejemiň oragnyň tutajy çüýräp,
Dur eken bir täsin altyn gapyda.
E-heý ap- ak guwlar, baryňyz niräk?
Nurly güne çümüp gidýär hakyda...*

*Şükür biri zyňaýmandyr zibile,
Ýatlama öwrülýär, ruhum, bedenim.
Belki bu güýz hasabyny sorayar:
“Öz jigime tabşyrman, tiz gidenmiň...”*

*Göýäki atlar hem ýalyn unudyp,
Sähra garşy öwüripdir ümzügin.
Şeýlebir süňňümden owaz eşdilýär,
Göýä saz guraly ýaly Men bu gün.*

Heý doýma barmyka, barmyka gitme,

101

Ýar göýäki pasyl bilen klasdaş.

Ýene güýz, güýz bolsa turuzýar pitne,

Meň Ruhumda

Ol ikimiz kybapdaş!

Ýönekeý ýodajyk

Belki-de beýlebir gözel hem dälidir,

Meni munça oda salary ýaly...

Ýöne ömrüň sahaplarna dolaýar,

Zordan ýaza çykan balary ýaly:

Ýaprak ýatyr...

Güýzem geçdi...

Gyş geldi,

Edil aýralygyň hazany ýaly...

Belki- de Mejnunyň öňünden çykar,

102

Ol dyzyna çöküp, alary ýaly...

Derekler çyzgyç deý durlar hatara,

Käte- de ussadyň galamy ýaly...

Birden- birden soňsuzlykdan ses gelyär,

Ylham perişdäniň habary ýaly...

Käte bir öwüsýär çapgyn, sowuk ýel,

Atanyň ogula gazaby ýaly...

*Belki- de diýýändir: Git- de duýup gel,
Enäniň perzende azaby ýaly...*

*Belki- de beýle- de däldir bu ýoda,
Ussat şahyrlaryň ýazany ýaly...
Ýönekeýje bolsa bolubersin ol,
Ejemiň gamlyja gazaly ýaly...*

103

*Dylým- dylým edýär gökde bulutlar,
Şu ýodany tapyp ýazanyň bäri...
Belki ýene geçer bu ýerden biri:
Meň şahyr ýüregmiň nazary ýaly...*

Gyş gelmäňkä...

*Kämil däl bolarly bu beýik baglar,
Garga geçse hüjjerişýär saçlary.
Gyş heniz nobata goýmandyr
Çemli
Güýz toşabna dalan bu agaçlary...*

*Bilýänem däldirler aňzagyň baryn...
Adam şeýle bolýar...
Gaty söýende.
Täsin...
Gyş gelende asyljak daryn
Çyrmaşyklar taýýarlaşyp goýanda...*

*Agaçlar henizem ýaprak dökerne,
Ynanmazdan dowam edýär ýangynyn.
Ezilip damary güýzüň şekerne,
Hamana gelmejek ýaly gamly gün...*

Goýalşan mürepbe,

104

Ýumşak toşabyň

Nobatyny syzyp, süýji gülaby...

Häzir süňňü müdimilik galjak deý,

Göýä häzir başlajak deý bal aýy...

Gargalaň opera aýdyşyn diňläp,

Toprak baş ýaýkaýan mysaly häzir.

Tekiz ýerde büdräp gelyän enem deý,

Güýzüň ruhy gökde hasaly häzir...

Şemal ýekelänok öýsüz itleri...

Gorkusyndan gizlenişýär syçanlar.

Güýz gelse obamyz aňryk süýşüp,

Uzaklaşan ýaly bolýar ejemler...

Toşabyň ysyna eräp bedenim,

Kimdir birin göresleri gelyändir.

Gyş gelmänkä bilmän näme ederin,

Agaçlar hem hut men ýaly bolýandyr.

Ol heniz nobata goýmandyr çemli,

Agaçlar bukulyp, nyýaza durmaz...

Emma...

Arasynda bölek bulut deý

Geçip gidýär gyş köýnekli...

Sudurlar...

105

Gün

Eý nurly gün, eý äpet gün, janly gün,

Şöhleleriňi seçip, seçekme - seçek.

Sabyrsyz mamam deý, bimekanly gün,

Şanly ahwallary baryarsyň geçip.

Lebiňde gaýnadyp, kölegäň keşbin,

Seriňde gaýnadyp, baky dældigim,

Sen bu gün nämeleň yşgyna düşdün,

Nämä damar bolar altyn ýallaryň?

Eý äpet gün, eý nurly gün, bir täsin

Ýeke özüň ömür süýýän ýaly - la,

Öňküden azajyk özgerip keşbiň,
Hany dur göreýin, garran halyňy...
Aýý... Ýok, seriň tämiz, saçlaryň tow- tow,
Bulutlardan geýmänsiň sen başgaby,
Meniň mamam ýaly mähriban hem sen,
Täk başyňa söýüp bilmän başgany,
Bu pany dünýeden geçip baryňanlaň
Sanawyny şöhläň bilen sanaýaň.
Eý nurly gün, eý äpet gün, syrly gün,
Aýtman syrymyzy nämä gynayaň?
Geçip baryňas sahna ýaly öňüňden,
Tellerimiz daňylypdyr nesile.
Eý äpet gün öz perzendiň saýybam,
Adamzady duwlaýaň sen kesege.
Soňam diýdirýärsiň: “Çöpi gutaryp,
Atylypdyr baka baky nesibe”
Eý nurly gün, eý äpet gün, syrly gün,
Özüň galyp, ugradyp sen ynsany,
Neçüýn beýle kasdyň galypdyr bizde,
106

Ýokmy seniň birazajyk ynsabyň?
Ýokmy seniň biziň üçin bir ta:byň...
Eý nurly gün, enem ýaly garry gün,
Ýa hut senem arly gije çümüp bir,
Älem gurluşyndan mahsun, a:rly gün?!
Ýa saňa - da ýazylypmy ykbalyň:
Bir gün hasrat, bir gün aýdym - sazly gün gün?
Her gün akla sygmaz seniň geň tabyň!
Daň...
Gal sen äpet gün!
Şuglalaň nirde?
Sensiz üşär bu naşyja bedenim.
Şumy seniň ýardan aýra salaňda,
Meniň üçin bir zatlary edeniň.
Eý nurly gün! Soraglarym kân saňa,
Menem bir gün seni taşlap giderin...
Belki- de bildirmez saňa gidenim...
Belki zar aglaýyp, çalyp çalgyjy...
Bir haýysym: Aglamasyn bedenim...
Öllenmesin gyzymyň gök gyňajy.
Eý nurly gün şumy seniň edeniň,
Şumy seniň ähtiň, antyň hem wadaň?!
Eý nurly gün, eý äpet gün, garry gün...
Giderin terk etmän şol gadym ýodaň...

Derwüş

Ýyllar geçdi gitdi, ýaşyň goýaldy
 Ýok umydyň, näzik duýgular galdy
 Seniň gözleriňden syrygan gözyaş
 Ýöne möne däldi...

Ol syrly juda, hem derdiň seriňden aşypdy derwüş
 Dünýäň o çetinde men seň sesiňe
 Hem goja keşbiňe aşykdy derwüş...
 Şol gün... hany dur- la...
 Seneler sandy...
 Bagryň başy bilen badaşdy zikir
 Könelerli däldi yşgyň,
 Eý görmüş...
 Ýöne, möne däldi...

Aýdardyň şonda
 Gözel duýgulary garyp pyşyrda

Baky saklamaga duýgularmyzy:
 “Öý orap bilmesem, gezsem daşarda”
 Sen bolsa ýokduň...
 “Sen bir ýerde”- diýip, maňa bir ýere ýönelerli däldi
 Däldiň salgyly...
 Ýöne möne däldi yşgymyň aýdymy
 Deýin algyly
 Baharda pytradyp sadabyn erik

*Derwüş giden ýollar süllümbaýdylar.
Wah... arman yzyňda Leyliler tukat,
Agaçlar ýüzlerin tutup galdylar...
Emma hiç duýgular täzelenmedi,
Olar hijem könelerl däldiler...
Ah, olar şeýlebir meñzeşdi saňa,
Çünki olar ýöne- möne däldiler...*

*Gark bolan ördek deý, uzakda obaň
Kepbeleri bag astyna daldylar.*

109

*Kepderileň ketekleri talanan,
Gijeki itlerem namys astynda,
Hut agy astynda doňup galdylar.
Seň giden ýoluňdan erigni döküp,
Agaçlar nowçasyn zyňyşýardylar...
Daňa orun berip baryňan şuglalar
Baglaň erňegini kümüslärdiler...
Ah, soň- soňlar seniň meni söýenňi,
Hem aglap gidenňi bilip galdylar...
Bugdaýlar ysgynsyz sarydy yşkdan,
Bu ýakynda dänelärli däldiler.
Aramyza ýyllar düşüpdi derwüş...
Hem duýgylar ýöne- möne däldiler...*

*Bilmedim ýa men, ýa agaçlar şonda,
Ýa sadyk ýodalar hakyt laldylar.
Bir zady bilýärdim ýöne,*

Her gezek:

Bakyşlarmyz ýöne- möne däldiler...

110

Ene gelyärdi...

Köçäň gyrasyndan ene gelyärdi,

Ajy ýylgyryşly, hassady asla.

Ýogsa mylakatly kalby elendi,

Lebleri kepäpdi tomusky yssa.

Gülyärdi howlukmaç ýaşlara garap,

Darap çal başyny sypady ýeller.

Bir mahal balasyn sypalan eller,

Bolupdy galmaz, bolupdy galmaz.

Ol garry dünýäniň halyndan daşda,

Ol bize gülyärdi, biz bolsa oňa.

Alyndan, aýyndan, balyndan daşda,

Ýalňyzlygy alyp, gelyärdi ene.

“Garrapdyr... görgüli” diýýärdi biri,

Beýleki “eňkamy agypdyr” diýýä.

111

Biz oňa, ol bize şeýlebir uzak,

Belki bizem oňa uzak görünyäs.

Belki- de diýýändir: “Adamlar nirä?

Gyssagly ýöreyşip, undup enäni”

Bu howlukmaç adamzadyň ümzügne

Ene düşünmeyän, bilmeyän ýaly.

Ol dünýäniň mekri - alyndan daşda,

Adamlaň üstünden, hilä gülýärdi.

Biz tabyndan daşda, tabyndan daşda...

Ýoluň o başyndan ene gelyärdi.

Sowulan döwranlaň heykeli bolup,

Ýoluň o başyndan ene gelyärdi.

Biz oňa üns bermän baryardyk geçip,

Ol bize gülýärdi, bize gülýärdi.

112

Gün bu gün surata düşýär.

Gün şu gün surata düşýär,

Enjam garaşyp dur oňa.

Gün şu gün surata düşýär,

Suratçy garaşdy daňa.

Sülmüräp çykar sähelden,

Toý lybasy egnindedir,

Gün şu gün surata düşýär,

Günüň ýary eglendi-le.

Ýüzi nurly, çogy artyk,

Asman ak ýol, ýoly artyk,

*Ýöräp gelyär, şaly artyk,
Gün bu gün surata düşýär.
Dag- daşlaryň aňyrsyndan,
113*

*Gaýmaklan asman gatyndan,
Sorap söýgi Taňrysyndan,
Gün bu gün surata düşýär.*

*Daň bilen guşluk arasy,
Suratçy köňül parasy,
Beýle güýjüň hey ýary kim?
Gün bu gün surata düşýär.*

*Ýol beriň gün geleyidi,
Ýar boljaklar öleyidi,
Ýalňyzlygyň täleyidi,
Gün bu gün surata düşýär...*

Adaty däl gün.

*Häzir zemin aýlanypdyr güneýe,
Agaçlaryň köki gökde galgayar.
114*

*Häzir misli ähli sagatlar togtap,
Yşgyň demi ähli zady sanaýar.*

*Sanaýar ol aşyklaryň hökümni,
Başga demler üçin wagt ýok borly.*

*Häzir zaman gep- gybatyň şekilni,
Depdere geçmesiz edäýen ýaly.*

*Zemin düwünyär- de pytraýar alma,
Başasak duransoň agaçlaň bary.
Gökden baryan akja guwlar hezil edip,
Ýer gözleyär, poltolarny asmana.*

*Güni derwüş bary baryar tigirläp,
Agyr borly, бүkülyär kä billeri.
Güller öwrülmejek bolup tersine,
Sapak bilen daňylgy dur telleri.*

*Bir- birege sowman ünsün adamlar,
115*

*Geçýän ýaly jaýlarynyň gerşinden.
Ýumşak şemal nagyş döküp ganata,
Gül ýasaýar kebeleklen hersinden.*

*Men häzir galamly- ýekeje özüm,
Sagatlaň dillerin saklap dur biri.
Çeşmeler tersine akýar, olaňam
Öňüni bekläpdir, garagol söýgi.*

*Yşk gelyär, ör tutuň, Zemin örkliler!
Asman pällerňizden seresap boluň!
Ak bulutlar, per ýassyk deý görkliler
Aşyk dälleň ukusyna gap boluň!*

*Mysal üçin, ýokmuş häzir ýyldyzlar,
Göýä jamdan gaçan tylla meňzeşip.
Kerweni talanan kelek gündizleň,
Sagatlary marsda durmuş dyňzaşyp.*

116

*Häzir guşlar gögüňki däl hamana,
Dartyşyň kanuny degişli dälmiş.
Jaýlaň tutulary Nuhuň gämisin
Ýelken edip assa ýüzüp baryarmyş.
Geň gün!
Wagtam ýok, ýok pursatlaram,
Ähli zadyň bagyn boşadan ýaly.
Hamana: “Wagtym ýok”- adamlar sesin,
Ýaradan gaharly, eşiden ýaly.*

*Diyýän ýaly: “Hany indi wagt ýok,
Pursadam ýok, boluberiň işsiz siz”
Diyşi ýaly wagt bolmadyk bolsa,
Bolarmykak ýa- da beýle güýçsiz biz.*

*Gussaň giňişligi ýokmuş hamana,
Gülkiň meýdançasam ýitip gidenmiş.
Wagtsyzlaram gelenmişin amana,
Aşyklardan wagtsyzlyk ötenmiş.*

117

*Adaty günleriň gadryn bilere,
Käte adaty däl günlere dolan!
Eý mähre zar, eý wagty az adamzat,*

Wagtsyz wagtyň demsiz demlere dolan!

Gyş hem bir ýaz...

*Gyş hem bir ýaz...
Sowuk bolsa bolsun, guşlar saýraýar
Ady bolanda nä:
Gyşlar...
Aýry Ýaz...*

*Ýakymly ýaryň hem söýýän ýaly has,
Ýyljak pejiň başy,
Tüýs master klass...
Köçeden ýygnanan çagalaň içi
Edil Amstradam deý:
Gysby hem kiçi...*

*Olaryň ýüregi ýarylyp baryar,
Aýaz için ýakýar penjirä gelip...
Oň dili ýelmeşýär kä daýym aýna...
Ehhh... Bu pursat üçin ölmäge taýýar...*

*Daşarda dilini çykaryp käte,
Doňan penjirä de ýelmeşip ümsüm...
118
Sahna: Nagyş ýasap, hem şuwlap çapgyn...
Ähli teatrdaň sahna oýnuny
Bir ýere üýşürüp, otlasaň hem bes,
Gyşyň gurnan sahnalaryň dünýäsin,
Görmäge penjireden edeňde höwes...*

*Heý... Papagny çümürp geçýär fonarly
Aýazbaba ha däl, dertli biri ýa?...*

*Hol ýerde tokaýyň üstünden gaýdýan
Garlar
Häzir ahwaly deý Siriýaň...*

*Döwük ýaly ähli jaýlar, agaçlar,
Guşlar çeynäp läle, güjür- de güjür...
Ýeri şol fonarly geçende näme,
Daralyp baryarmy gar basan köçe?*

*Kölegeler gorkunç, hatar- hatar kä,
Aý halkasy el uzadyar işige
Uffff...
Bu gorky neneň süýji,
Höwürli,
Häzir uçýan ene girýär diýüşüme...*

*Göýä öýjagazam aýakda dur kä
Yrgyldap,
Üstünden gaçaýjak ýaly...
Köçede hiç kim ýok,
Heý kimsiň?..
Kölge!..
119
Paraşýutym açyk uçaýjak ýaly...*

*Bar zat ak gar, guşlar saýrap
Heşelle
Kaksa kaksyn, belki biri ýalňyşýar...
Gyş bolsa- da ady Ýaz dek
sahnaly
Şoň adyny biri ýalňyş ýazmyş ýa?
Taňrym...
Çagalary gabama öýe
Ýazdan gözel gyşyň peýiizajy...
Gyş diýseň sowuk ger, gözüň
öňüne
Kim dakypdyr oňa: üşedýän ady?..*

*Sowuk bolsa bolsun, guşlar
Saýraýar...
Ady bolanda nä: Gyşlar...
Aýry Ýaz...*

120

Uly şäherlerde adam köp bolýar...

*Uly şäherlerde adam köp bolýar,
Köp bolýar yşyklar,
Hökman däl duýgy...
Wagt käte dertleriňe dep bolýar,*

*Gülkünç görünyär bu ýerde söýgi.
Akyp barýan sile dur diýen ýaly,
Bir adamy saklap, salgy sormaak.
Uly şäherlerde kir suwuň ýoly
Açyk ýaly...
Adaty zat: Hor bolmak...*

*Uly şäherlerde meseleler kân,
Wagt,
Ýer ýok sentimentalizime...
Adamlaň akymna barýan ýalysyň
Welin...
Käte ýöräp baryañ yzyňa...*

121

*Ýitirip orentir, Ýoldaşlaryňy,
Özüň ýitip gitseň käte ir bilen...
Uly şäherlerde adam köp bolýar,
Göýä olar bir- birini irizen...*

*Bu ýerde mähelläň eli jübsünde,
Belki ýarag bardyr, kim biler onda...
Bir adam görmersiň tutup jigsiniň,
Mekdebe äkidip barýan
Elinden...*

*Bizar bolmak moda ýaly hamana,
Bir- birege seretmeýär adamlar.
Göýä bärde üýtgän ýaly zamana,
Göýä bärden ýiten ýaly, adalga...*

*Bolsa bolsun,menem baryan köçeden,
Esentanyş ýaly, ýylgyryp hemmä...
Belki- de diýýändir olar içinden:*

122

“Işsiz gezip ýören ,bir akmak, düňle”

*“ Hey, nirä baryňyz? Barmydyr aýbym,
Nansyz galan ejeňizi unudyp...”
Uly şäherlerde adam köp bolýar,
Gaçan ýaly bolýar...
Ähli umydyň...*

*Olar maňa ünsem berenok käte,
Käte biri, ýa ikisi geň bakýar.
“Wagty ýok adamzat” şeýlemi ýa- da...
Çalt geçip gitmekmi hyýaly hat- da...*

*Yzyna gaňrylyp kä daýym biri,
Belki- de hüňürdäp, belki düşünip.
Aýdaýasym gelyär: “ Hey men-ä däli,
Aslyňyza siz azajyk düşüniň...”
Aý bolýa- da dymdym,
Belki bularam gelende ýaňradyr,
Edil men ýaly...*

123

*Şu ýerde ýaşamak dert çökerýändir,
Olar hem bir mahal açyk dünýäli...*

*Ejeňi unutmak moda deý bärde...
Aýtmasam-a azar, aýtsam gep bolýar...
Pahyrlaryň özi bilýändirler-dä...
Uly şäherlerde adam köp bolýar...*

124

Körsyçan

*Şahada aslyşyp ýatan körsyçan,
Bakdy mawy köle yaşyl göz bilen.
Tirpilda öwürip töwerek daşy,
Assajadan ýigit gelyär gyz bilen.*

*Başga älemleriň şekilimi bi?
Ýa kenara ýazylypdyr gül düşek.
Körsyçanyň bakýan ugrunda häzir
Başga zatlar ýöräp baryar başaşak.*

*Agaçlar köküni çümdirip göge,
Kebelekler ugry däl aýyl- saýyl.
Älemgoşar çelejige meňzeyär,
Bulutlar ýüp bökýär,
Howa has maýyl...*

125

*Teneçiriň saz guraly uçup ýör,
Başyn tutýar gorkup birden körsyçan.
Mawy köliň köýnegini ütükläp,
Dumanyň aljyrap, ýüzüp ýörşi çuň...*

*Ümsüm kenar toý- baýrama beslene,
Bahara taýyn deý, guşagy läle.
Başaşaga bakyp duran körsyçan,
Dünyä tersligine bakanda näme?*

*Ýüpden gaçan gayyk täje çalymdaş,
Tersligine küreginde togtady.
Ýetip bilmez bir mätäje çalymdaş-
Köl içinde galdy aýyň nogtasy...*

*Güller sapagyndan bolýar sypmajak,
Ählisini synlap bakýar körsyçan.
Durna kölüň aýnasynda pyrlanýar,
Asla onuň bu dünýäni görşi çyn.*

126

*Iňrik garalmadan öň geçen ýaly,
Sürüleriň tozan basan bakjasy.
Gamyşlykda birden zym uçan ýaly,
Aýnaň goýup giden geým bukjasy.*

*Kölüň kenaryndan bakýar başaşak,
Belki dogry bakýar bize körsyçan.
Dünýäni bolşy deý görmek hyýaly,
Oňa aýan dälidir,
Ýöne görşi çyn...*

Täzeden dogulmak

*Ýuwaşjadan gürläp, azajyk derläp,
Öňümde duraňda aşykdyň saňa.
Hiç zat hakynda däl, uly zat hakda
Bir zatlary aýdyp, joşupdym saňa!*

127

*Halardym dymşyňy, gelşigiň başga,
Ynjasam, didäňde görerdim gussa.
Dymardyň, bilýän deý, dymardyň şonda
Aýralygyň geljekdigni alysdan...*

*Gün – aý aralara keşde keşäpdir,
Edil meňze keşeyşi deý durmuşyň.
Ine, birden alys menzilden “salam”
Başga bir älemden aldy durmuşym.*

*Owaz ýaly dolup gitdiň içime,
“Höwründen tazygan” misli bahana.
Seň üçindir, şol garaşyp ýörenim,
Täzeden bir iýnjek bolup, jahana!*

*Seniň ýüregiňde keşbim galypdyr,
Suratkeş deý, çyzýaň her gün bir çzyk
Arasynda sesim eşiden wagtyň,
Aňýan meger dişleýäň sen hyrçyňy.*

128

*Leblemde saklanan misli, gyzyl reňk...
Sesiň çykmaýar- da diňleýän meni
Görkezmän çekseňde, keşbimi söýüp,
Edil ýanymda deý görýärim ony.*

Kiçi Dil

*Nurly sesiň şahasynda bir til bar,
Alysa aýan däl, däl lala aýan.
Aralykda galýan diňlesem seni
Kämilik- aralyk – tapdym eý, aman.*

*Inçejik çyzyga halka goýberip,
Gaşlardan gözlere ýol salan ylla.
“Öz oglumy gözəl kylaýyn” diýip,
Seni ýasanynda joşandyr Alla.*

*Kesbiň sesiň ýaly
Ýük berjek alsaň,
129*

*Ylahy gülleriň nepesin durlap.
Men jahan şalygny biläýen bolsam,
Periden doldyrdym, içimden gürläp.*

*Kiçi dil diýeniň akyllý borly,
Etjegi içinde ýürek serhedi.
Eger seni özüm hüwdilän bolsam,
Perişdeleň hut özüne görkezip...*

*Sesiňde bar daňyň desmalyn şaha
Daňan keyikleriň okara gelşi
Owazly älemden derwişiň bärde
Dünýä gelip, ýalňyz, pukara bolşy.*

*Saňa kân söz aýtjak bolýan, diňle sen
Çykandyr seň tilsimi çuň hasabyň.
Öz synaňa meňzeş diýip, söýüpsiň
“Syrymy aýtmasyň” diýýän mysaly.*

130

*Syrymy aýtmasyň diýýän mysaly.
Kiçi dili alyslarda goýupsyň.*

Saňa ýer

*Halka baglap, oturlardan şelpe dek,
Nokatdan tiňkämi asmana geldim.
Heýkeli janly söz alar janymy,
Şekilsiz sözleri kesmäne geldim.*

*Geldim jahan şalygyna senden öň,
“Ýollaryň açayyn” diýip, aslynda.
Jümleleň dartyşma kanunyn ýoýup,
Käte öz ýüregmi dardan assym- da...*

*Geldim, o ýerlerde gül guş ýa misli,
Jennetiň hüýrleri “Süýş aňry” diýmez.
Men geldim, seň bärlik gelişiň kysmy,
Gelenimi belki Taňry hem duýmaz.*

131

*Saňa bossan ýasadym men arşdan bir,
Periler içinde “Dyz bersin” diýe...*

*Ýüpek ýaly daňyp tara saçlammy,
Saz çalmaga bir ýer taýýardy göýä.*

*Çöz bagyny öň gurulan jümleleň,
Oturlaryn aýyrdym men seň üçin.
Nokatlar togtadyp durmasyn yşgy,
Bu jahana geldim asla, şoň üçin.*

132

Men dünýäde...

***Men dünýäde öňem bardym ahyry,
Ýöne men öň ýokdum, seniň dünýäňde...***

*Görsene muny...
Senden öň gelmäge endik edindim,
Dünýä däl- de duşuşyga giç agşam.
Meň dünýäde öňem barlygym bilip,
Hiç kimi söýmeýşiň...
Ýalňyz, “dynç alşyň”
Meni derde goýýar, goýýar ahyry...
Sen oýansaň, oýanyp dur ýüregim,
Sen durlansaň, dury...*

Horlansaň- ejiz...

Beýle hala düşürişiň şahyry

Alymlar hem açyp bilenok heniz...

*Men dünýäde öňem bardym- bilýäň sen-
-Ine,*

133

Nýutonyň dartyş kanuny saňa...

Men yşgyň depderni görkezdim eltip,

Şo gün Nazar Gullaň ümsüm sapagna...

Men dünýäde öňem bardym, geldim iýr...

“Sen gelersiň” diýip, Gül bakjasyna.

Şo gün janym eltip berjekdim welin,

Nazar mollum gelmändir- dä sapaga...

Men dünýäde öňem bardym, bir salam

Iýberip ýörere sen ýakyn däldiň!

Gür çynaryň aşagynda dursamam...

Gelmediň:

“Men dünýä gelmelem däldim”

Men dünýäde öňem bardym...

“Sen gersiň,

Ýa- da meň barlygma baglarsyň bagy”...

Diýip...

Leksiýada surat çekipdim,

Hyrçyny dişledip, Nazar Gullanyň...

Ýogsa näme?

134

Seň gelerňe has iýrdi

Has soňlar soňlandy yşgyň hijrany...

Men dünýäde öňem bardym ahyry...

*Söýýänimi ýalňyz goýaýar ýaly...
Beýle doň däl di meň uly ýüregim...
Hem perdesi üzük däl di dutarmyň...
Men dünýäde öňem bardym ahyry,
Höwürlidi*

*Bilýärdim men, pudagym...
Men dünýäde öňem täsin nepesli,
Hem keşbi heserli garaşyp durdym...
Seni garşy almak bagty miýesser
Edeni*

*Maňa- da ýaraşyp durdy...
Men dünýäde öňem bardym ahyry,
Açmaga gelipdim, seniň ýollaryň.
Arzuw hyýallarda oturdym kän,
Leksiýasynam ýazman Nazar mollumyň...
Men dünýäde öňem bardym ahyry,*

135

*Kebelekli sähraň goltugna düşen,
Desmalyn gaçyran bulutlar kibi...
Hut saňa garaşyp, görünjek bolup,
Başlik gutarypdym, orta mekdebi.
Men dünýäde öňem bardym ahbetin,
Dartyşyp, hallary ökdeler bilen,
Hudaýyň syryna giripdim
Galam*

*Hemem goşgy ýazýan depderim bilen...
Men dünýäde öňem bardym ahyry,
Öň barlygym indi ötäýer ýaly...
Men dünýä gelmedim, ýöne keypine,*

Seni ýalňyz goýup, gidäýer ýaly...

Siz düşüp gelyärsiňiz...

Siz düşüp gelyäňiz basgançakda ýaz,

Köňül içre çakýan ýaly ýyldyrym,

136

A men gamsyn bir hal bilen hiňlenýän,

Arasynda aýdym bilen ýyldyzyň.

Ýa ertekidenmi,ýa ertekimi,

Unudýan dünýäni,unudýan bada,

Siz düşüp gelyäňiz,entedi hemme,

“ylham gelyär”diýip,gadym dünýäde.

Tokaýyň ajymak deminden sypan,

Keyik ýaly,tisginjiräp,bökeläp,

Siz düşüp gelyäňiz,kalbyma meniň,

Gülleň näzik ýapragyndna öýkeläp...

Bu nähili dymyk jahan demikýän,

Bu täsire düşmedikler sesleniň,

Goja ýere ädimňizi degirmän,

Siz düşüp gelyäňiz,kalbyma meniň.

137

Soraglar içinde...

Soraglar içinde iň uly sorag,

Şahalar içinde Hydyr görenim,

Açyk kuyaşlara ilkinji jora,

Ýoldan gelsem, ellerini serenim.
Bykynyndan gül ýyganyň baharyň,
Pasyrdaýan sähramy sen, şalmy sen?
Gaý-gyşda öňümi duman ýapanda,
Ýanyp gaçjak göreçlerim dälmi sen?
Ylham, aşyk beýniň, yşk zannýň bilen,
Göz görtele, göz görkeze dünýäme,
Barlyk içre bir meň aşygmy sülen,
Ýok zatlarym üçin, maňa gülmäge,
Daş-ıçdäki ahwalym hem dälmi sen,
Soraglar içinde iň uly sorag-
Näme üçin men dälikäm, dälmi sen?

138

Dost hakda kelam agyz...

“Hiç kim bu jahana görmez artykmaç,
Gül kibi synamy mähriban dostum.
Sowuk gije ýassygymy sörtükler,
Uçuryp, göwnümi aldaýar, dostum.

Ikimiziň söhbetimiz soňsuzdyr,
Emsiz bor panydan düşjek hasratam,
Sen bar ýygnan gowlugym deý, mensiz heý,
Kaýyl bolup galarmykaň, kysmata.

Älemi aýlanyp duran, aý sakasy kinäňdir.
Erginler deý mendirin, eräp gitjek içinde.
Höwesime seniň ýaly hiç kim hyjuw guýmandyr,
Kalbyma-da seniň ýaly, başga hiç kes düşünmez.

*Meýilimi mmakul saklan ýeke özüň jahanda,
Mahmalymdan çekjegim sen,aýnap gitsem,dözümlü.
Ýa üstüme iýnjegim sen,kebelekli baharda,
Ýa sen meniň gapdalymmy,ýa sen meniň özümmi?*

139

Kiçijik goşgy

*Asman bulutlaryn gyrkyp geçende,
durnalaryň gaýçy ýaly,ganaty.
Kalbymyň töründe çommalan gussa,
Saňa nälet okap,uzak aglady.
Mukaddeslik müindirýär-de mizana,
Ykbal bilen aýdymlarmy ölçeýär.
Akarda saralan ýapraklar ýaly,
Söýgimizi leýlisaçlar “gamçylar”*

Haýyş

*Gel ikimiz uzak ýola gideli,
Elimizde tutup,ynam baýdagyn.
Seniň gürrüň berişiň deý kân zady,
Ýol ugrunda saňa köp zat aýdaryn.
Dogan borus,könelişer bu günler,
Gam –gussa deý geçer gider eglenmän.
Bilýäriň men muny,bize seredip,
Gybatkeşleň çäýy galar,demlenmän.*

140

Söýgi şalygy

*Käte ýüregimden alysa galyp,
Durmuşyň, bu ýaşayyşyň guşy deý,*

*Örän uzaklara uçasym gelyär,
Ýaşyl-ýaşyl adalara görmegeý.
Höwesinde hopugyp bu dünýäniň,
Taşlap,ýa taşlaman,çykyp gaýdanym,
Duzlar iýen ýerlerimi derdim deý...*

Sen

*Seniň öýkäň meň ukusyz gijelem,
Seniň kinäň aýdymym meň,ýaň ýaly.
Günbataryň gap bilinde güýjelen,
Bizi mährem saýyp,atan daň ýaly.
Görmegeý sen,rehimli sen,gowy sen,
Ýüregiň gül ýapragyndan galyň дәl.
Meň hiç haçan garaşmadyk duýgym sen,
Esasy geldi-geçer дәl...*

141

*Boýnuňa güýzleriň tylla ýapragyn,
Monjuk kibi atanynda galma,geň!
Meniň dünýäm bakylygyň nokady,
Taýyny tapmasa bolar,haly teň.*

Ýaşyl ganatly perýadym

*Göwrämiň içinden gözläp,
Älemden tapmadyk zadym,
Ruhum aýlanyp ýör meniň,
Ýaşyl ganatly perýadym.*

*Gapymyň kildimi ýa-da,
Dyrmap göwnüň tutawajyn.*

*Kölegäm deý,girsem-çyksam,
Şol ýanymda utanjyrap.*

*Howanyň gabagny synlap,
Bagdaky alma barada,
Gürriň berip,güýmäp otyr,
142*

*Guşy-gumryny arada.
Meniň ukusyz gijämden,
Çykaryp,özüçe many.
Hökman gapdalymdan örer,
Ruhum aýlanyp,dünyäni.*

Äkit meni...

*Äkit meni,tükeniksiz gamlardan,
Gussasy buz bolup üçekde erän.
Ümsüm gijeleriň goýnuna äkit,
Ýadaw gözlerimde hal bolup dörän.
Elwan ýaglyk örtüp,bahar başyma,
Ýeller bilen uçup gelsem,gaşyňa.
Ýol beledim,yşk älemne goşulan,
Sygma şonda gözlerimiň ýaşyna.
Piriň aşyklygna şek bolmaz,bilýän,
Biz kän wagt bilmesegem görüşip.
Nagyş bu ýol bize,bilýärmiň,dünyäm,
Bu söýgi görklere berer gelişik.*

143

Asmanyň ýedi ýyldyzy

Asmanyň ýedi ýyldyzy,seredip dur ikimize,

*Aýdymçy aý nirä gitdi, hossar çykmandyr-la bize.
Möhür hany ömrümize, bu ynjk hyýallar näme,
Ýa gaýyp düşen syzgymy, bir pynhanlyga siňmäge?
Mähir gaplan ýüzüm hany, nirä-nirä sowulypdyr?
Bilýäni bilýäňmi sen, ynsan-söýgi-gowulyk-bir.
Küm düşüner ahwalmyza, hoşsurat aý nirä sümdi?
Pynhan galan duýgymyza, çenelmedik peýkam çümdi.*

Ýolagçy

*Günortan. Tüp yssyň bili,
Gara görnenok bu ýolda.
Şonda-da geçipdir biri,
Bir sebäpden, gamgyn halda.*

*Hon – ha gözýaş daman gumlar,
Çugdamlanypdyr şol öle.*

144

*Belki eýýäm şatdyr, kişi,
Belki, dolanandyr öýe.*

*Belki baran tüneginde
Şagalaňa garylandyr.
Men bilemmok, mümkin men deý
Öz öýünde saralandyr.*

*Howa tolkun atýamy ýa,
Kemiş-kemşimi yssynyň?
Eý ýolagçy ykbalyňa
Geçip gitdiňmi gyssanyp...*

Meni tanaýarmy?

*Meni tanaýarmy ýyly posalaň,
Söýgi şalygyna myhman çagyryp.
Be men seniň şol owadan dilberin,
Seň derdiňden ýürek saly agaran.*

145

*Bu men, seniň gussalarňa ak şäher,
Hem betbagt günleriň ýykylan ýeriň.
Ylhamyň döşünde gaýnaýan serwer,
Ylahy asmanda gaýan dilberin.
Howa, men bu ynha, şol yşk mukamy,
Aşyk ruhda, zemin üste ýaşayan.
Aýallar hakynda ýazyp, nowella,
Olaň baryn, şol şalyga daşayan.
Sen men hakda kän eşidensiň, ozalam,
Söýgi şalygynda gitmez diýilen,
Bu men seniň ilkinji söýgiň,
Hem seniň ykbalyň, nokat goýulan.
Bu men ýene, şol owadan sena men,
Gözlermiň garagy yşga gabalan.
Gülleň ýapragyndan posa ogurlap,
Öwzar ýasan ýellerinden sabalaň.
Bu men seniň şol owadan dilberin,
Betbagt etmek üçin söýen gül heňin.*

146

Hüýr gyz dagy

*Hüýr gyz dagy nedir kadaň,
Gursaga sygmajak arman,*

Hüýr gyz dagy, hany ýodaň?

Baraýyn, daşlaryň dyrmap...

Hüýr gyz dagy, hüýr gyz dagy,

Sary gülleň dessesi sen.

Sary güle saram-saram,

Älemiň bir bessesi sen.

O günler... (Güljemala)

Hany hemişeki şatlyk-dabaraň,

Meýlis münmez merdiwanym yralan,

Öten günler hany etegi gülli,

Ýatlap gezeýinmi, keypihon meňziň.

Bilmedim gaş kakdy, ýaşlykmy, ýazgyt,

Bir pursat yrapdyr, başlarymyzy,

147

Käte bu dünýede bardygyň ýañzyt,

Geçirýän men seniň başga gylygňy.

Ýogsa, unutmaga kän-ä bahana,

Iň soňky duşuşyk bolupdy, soguk.

Şonda-da biz ýetişmeli bahara,

Bulut deý öýkäni köňülden kowup.

Hany hemişeki şatlyk-dabaraň,

Keyik deý böküşiň, ýagyş çisňände.

Dileglerim bilen arşyň gatyndan,

Hany gelşiň halys seni küýsämde.

Göwün goşgusy

*Didelerňe heser ýetip söýgüden,
Buşlamanka yşgyň sebäpkärini,
Müň reňkli tebigat ary bar ýaly,
Tapyp bize aýralygyň tärimini.
Wagty ýitiripmiş ýaly hamana,
Gül ysly howadan hasrat iýberip.*

148

*Gelip günleň gussasynda amana,
Seni bagtly etdi, bir gün toý berip...
Solan gözyaş soňlanmajak hesretdir,
Düşünýäriň, del ykbala daňlanňa.
Duýgylar my kesä çekmezler ýaly,
Sataşamda seretmesem, gamlanma.*

Ýüregim küýsedi seni

*Ýüregim küýsedi seni,
Joşgun joşguna baglandy.
Ýüregim küýsedi seni,
Maýsada göwün aglady.*

*Aglady, boýalan sähra,
Gatyk ýaly ak bulutlar.
Kebelekli şemal hakda,*

149

Gürriň berenňi unutma!

*Señ gözüñde ünji gördüm,
Ýüregim küýsedi seni.
Düzülmejek hünji gördüm,
Pytyrap giden ekine...*

İkimiz...

*İkimiz oturyp gümra,
Bolardyk dünýäň gürrüňne.
Sen meniň ruhuma hemra,
Gowy görsem,kän geň görme.
Sypaýy halyňy seniň,
Halaýardym,çynym bilen,
Howlukma,duluňa seniň,
Kürteli bir gelin geler.
Oýlandym,hemişe bagtyň,
Açykygny diledim-de.*

150

*Gözlerme sereden wagtyň,
Çekindiňmi,dilegimden.
Birden ara garyşladyň,
Bir gözelden hatlar bardy.
Näme üçin garaşmadyň,
Saňa aýtjak zatlam bardy.*

Umman keşbi

*Deňiz mawy owurt bolup çaykanar,
Bagtyýar gözleriň hanalarynda.
Tolkunlaň dilinden dökülen säher,
Eglener, sepgidiň ýamalarynda.*

*Bulut çykyp gelyän ýaly asmandan,
Çal döwleriň possunynyň gatyndan.
Men dogulýan, men dogulýan adamlar,
Meni söýen bir ýigidiň hatyndan.*

151

*Suwperiniň köýneginden gaçan gül,
Kowçum- kowçum bolup, kenary tutýar.
Serediň çarlaklaň gamgyn sesini,*

Deňiz meger öz keşbini unudýar.

*Kenardaky çagäň billeri büzlen,
Balykgulaklardan çykýan owaza.
Gözleriňi süzüp, elleriň serýäň,
Hamana sen deňziň duýgy dowamy.*

Nika ýüzügi

*Özümem aglaýan, bir sen däl ähyr,
Ýalňyzlygyň elindäki ýarty Aý.
Öňem, soňam bu asmanyň ýüzünde,
Döwlen nika ýüzügi deý bardy Aý.*

152

*Öňem alça gül döküpdü şemala,
Bahar syran ýagşyň nemlerin ýalap.
Sensiz menem ýanýan, ynaný eziz,*

Ýolda taýly görsem, yzyma garap...

*Öňem, soňam däl di kysmat atyzlaň
Ýüregysgynç kölgesinden enaýy.
Öňem mellekdäki üzüm dalbary,
Şerap bolup ýuwdy, meň ýok günämi.*

*Çilleň çetin güljäjekler jähekläp,
Kakamyň ak iti kowup teneçir,
Agşamara äpet Güni itekläp,
Tomus äkidende ymgyr daňa çen...*

*Men şonda- da seni göresim gelip,
Ýollaryňa hünji düzerdim, eziz.
Soňsuz şol ýollardan “gellersiň” diýip,
Yhlasymdan ünji düzerdim, eziz.*

153

*Hasrata bogulan bir sen däl ahyr,
Menem sensiz, ýarty Aýda gözlerim.
Belki takdyr ikä bölüp zyňandyr,*

*Biri Aý bolandyr, göge ilişip,
Diýendir ol: “Ýarty nika ýüzügin
Şahyr bolsa, goý zeminden gözlesin”*

Umytsyz söýgi

*Umytsyz söýgüler özboluşlymyş...
Gyz ýaşy geçse- de, gyz boluşlymyş.
Gamy üz, dünýesi ýaz boluşlymyş.
...Ýigidiň görkünde ýassanyp ýatar,
Umytsyz duýgular hatarma- hatar...*

*Merdana ýigitler erk edip söýgä,
154*

*Içine siňdirmiş, umytsyz yşgy...
...Gyzlar gam çekmäge höwesek bormuş,
Ömri perwanamyş, umyt syzyşly...*

*...Ýagyrynysyn tama berip ulygyz,
Tamasyny tala daňyp, aglanda.
Özgä taý bolmana taýýarlyk görüp,
Umytsyz yşgynyň bagryn daglanda...*

*...Gelin maşynyna münse- de soňra
Umytsyzlyk münermiş- de ýanyndan.
Gidermiş, şol atgulagy galgadýan,
“Menem äkit!” diýip, gyzyň yzyndan.*

*Gelnalyjy bilen köçeme, köçe,
Umytsyz duýgular aýlanarmyşyn.
Sygmaşmyş daşaryk, sygmaşmyş içe,
Käte ýerden göge saýlanarmyşyn.*

...Soň guşak çözdide birden göräýse,
 Goňşy gelniň biri kürtäň içini:
 Bir damja- umytsyz söýgi bormuş- da
 Gaçarmyşyn gözden bijay içigip.
 Oglan nämä aglaýanyň bilmezmiş:
 “Begenç gözyaşydyr...” oýlarmyş şonda.
 Tisginermiş gyz ýañagny ýyladyp,
 Barmaklarna gyzgyn damja gaçanda.

Nika gyýlyp, gije ýigide- gelne
 Märeke daganda, galmanda gaýry.
 Iki göwräň arasyna sümülip,
 Sessizje aglarmyş, umytsyz söýgi...

Bagtyň açary

Sensiz bu älemiň gapysy ýapyk,
 Onuň asla gyzygy ýok, sensizem.
 Tapmaryn açarny, däl ahyr ol bir,

Kisesinde galan gyşky ýeňsiziň.

Onsuzynam süýt kölüniň kenarna:
 “Gülüm, seni alyp gitjek” diýmändiň...
 Ejeňem barybir menden görýärmiş:
 “Yşga düşüp, agşamlygňy iýmäniň...”

Aý onsuzam gyzykly däl bu günler,

*Guş sesinden ýadasadym mellegiň.
Obaň oglanlary daşda bir ýerde,
Hiňlenýärler söýgiň sowuk heňlerin...*

*Onsuzynam gyşy kân bir halammok,
Sensizligim bâri welin asla- da.
Ol uzak eglenjek myhman mysaly,
“Otyr” törde, poltosyny asýar- da...*

*Ýanwarda baharam uzakda ýaly,
Sesi çakyr, “iňirdewik” ejeň deý.*

157

*Oňa arzyň aýtmaklyk mümkin däl,
Gören kinoň ýaly, ýa düýş- öçen deý.*

*Men tapmaryn açarny sensiz baharyň,
Zemin bagjygyny çözläp goýbermez.
Onsuzynam kinäm: Wagtyň özüne,
Ýöne ol dymmadyr, sözläp goýbermez.*

*... Ana bar arzym meň, ýa “gel” diýemmok,
Ýa ýöne aýdýan men boljak zatlary.
Bagtyň hem baharyň açary birdir,
Ony gyşky ýeňsiziňden tapmaryn...*

Oba etýudy

*Daň düýbi çyzyldy, ümsümlik oba,
Guşlar gum- guklugyň hyýalna mündi.*

Hem tamlaň ýanynda säginip ulag,

158

Ota- da gidenok aýallar indi.

Asmanyň ýüzünden süýrelyän misli,

Içi ak pagtaly halta- bulutlar.

Öý bikeleri deý taýýar zat iýip,

Indi pişiklerem ýalta bolupdyr.

Mal ýataklardan hem bir ses çykanok,

Gazyk çalşyp, zowzalarydyk geçä biz.

Häzir ümsümligiň mukamy akýar:

Asudaja köp gatnawly köçämiz.

Sygyrlar örä- de gidenok indi,

Şowhunly daňdanlar ötäýen ýaly.

Peçlerden tüsseler çykanok indi,

Adamlar hut göçüp gidäýen ýaly.

159

Ýygym günlerinde iş has köp bolýar,

Belki olar gidendirler atyza.

Häzir asman- zemin arasyn ölçäp,

Derekler çyzgyç deý, durlar hatara.

Şemal yralanok ýaşyl baglary,

Şol müň ýylky oba, pelek gadymy.

Men bagra basýan- da ümsümlik bilen,

Açýan kildi gulplanmadyk gapyny...

... Hany meniň barlygymyň gözbaşy,

Daňdan ot satmaga ugrayan kábäm?

Ýa şoň ýoklugyna gyýylyp senem,

Sessizje otyrmyň mähriban obam?

“Geldiňmi?” diýýärmiň şahyr gyzyňa?

Sen näme üçin dymýaň, bir sözle ahyr.

160

Ýa geçen günleriň çöküp dyzyna,

Küýseyäni üçin müýnlimi şahyr?

Hiç tapmadym jogap, köne tanşym dek,

Imrindim obadan çykýan atyra.

Göýä ýaşlymyň ölçegi bolup,

Derekler çyzgyç deý durlar hatara...

Aýly etýud

Bulutlar çykaryp, aýy öýünden,

Çykaryp öýünden, çykaryp gije.

Orun berdi alça agajy bir dem,

Hem berdi purýja,

Hem atdy bije.

Ýer torundan örülipdir agaçlar,

Baharyň syýasy gutaran misli.

161

Alça güllerini sergiläp asman,

Otyr aýdan nur dökülmegin isläp...

... Ol hem öýünde däl, öýünden hem däl,

Öýünden hem çykyp gaýdan bolarly.

Çykyp gaýdan, ýakyp gaýdan bolarly.

Alçaň düýbündäki ýapraklaň erkin,

Söküp gaýdan, söküp gaýdan bolarly.

Bu gün ýok bolsa- da tapman gaýtsam hem,

Ekip gaýdan, ekip gaýdan olarny.

Gursagyma ajap aýdym saz bilen,

Patrak aýdym, patrak heňler garylyp,

Patrak dodak aýdym aýdan bolarly.

Näme üçindir alçalaryň başynda,

Patrak däl- de dürli hünji galypdyr,

Görnenok

Şonda- da onuň daşynda

Senden baky, baky ünji galypdyr.

162

Asman düýbi elýetmesizlikdir ýa,

Ýa ýeriň süýdüne agzy ýetmändir.

Alçabaşy düre açylmak üçin,

Ýeriň mähri- garabagry ýetmändir.

*Ussadyňa gurban, ussaňa gurban,
Çyzgyç deý ölçegli ykbala gurban,
Müň direldip, müň bir ýakýana gurban,
Käteler atylyp, çykýana gurban.
Ýene öýünde däl, öýünden hem däl,
Öýünden hem gamgyn çykýana gurban.
Ussadyňa gurban, köňülde gurýan,
Köňülde gurulan adyňa gurban.
Patrak döküp, aýy öýünde goýman,
Höwür beren taýsyz zadyna gurban.
Üst adyna gurban, dadyňa gurban,
Müň gulakdan saýlap, müň heňden saýlap,
Diňe maňa aýtjak zadyňa gurban!*

163

Soň...

*Gije aý astynda süýrelen bulut,
Ýeňiş bilen gündogara aşdy soň...
Meniň sensizligme haýpym gelmedi,
Saňa bolan duýgylarym öçdi soň.*

*Soň leýliler gije golun uzatdy,
Akarlaň gyrasyn salgylap saýa.
Bahar nagyş dökdi gülgüne sähra,
Ak güller meňzedi süýtli piýala.*

Bilýänmi, apreliň aýaklarydy?

*Şeylebir şo günler kebelek ýagdy.
Alyslarda biri aýdym aýdardy,
Bal ýataklaryna gatnaw köpeldi,
Göýä sähra balarylaň paýtagty.*

164

*Seni halaýanmy bilipjik durduň,
Süýji sözleriňe höwrügenimi,
Asmandan ganar deý süýrenip baryan,
Bulutlaň yzyna öwrülenini...*

*Bilmeýän zadyň- a ýogam ýalydy,
Akyl bilen barjam bardy, öçdi soň...
Sähralaň gündizki şowhuný ýatyp,
Şo gije bulutlar yza geçdi soň...*

Kicijik älem!

*Men kiçijik älem, hem ýalňyz biraz,
Aýdylmaz aýdymdan çylşyrymlyrak.
Zäk atylan suwa naşyja gyraw,
Ýa ýel kowan gämi, kenardan yrak.*

165

*Dogurdanam gara başym sadaga,
Leýlisaçlaň çägä çeken hatyna.
Açyk köňülleriň baky ýesiri,*

Ynan, şoňa gara başym sadaga.

*Teli suwda galan, ýarysy mukam,
Ýarysyn gara ýer yralap duran,
Bir täsin agaç men,
Dili dogaly,
Çeken ahy täleý garalap duran.*

*Yşgyň owazy men, çalyp bilmeýän,
Söýgülimiň säher açan aýnasy.
Bu ýerlerde guşlaň ýadygärligi,
Gülleň ýetmiş reňkli, ýuwka öýmesi.*

*Men bir heň,
Müň bir heň goşulyp çalnan.
Ussatlarda- has gaplarda kiçelýän.*

166

*Men älemiň keypi,
Galyp bilmeýän,
Bäşga älemleriň ruhun güjeňläň.
Kiçijik dünýäniň uly bölegi,
Ýa uly dünýäniň parçasý käte.
Men ertiriň ýaňy, täze buşlukçy,
Galalaň hal atan syrçasý käte.*

*Kä uly heňleriň ejiz notasy,
Kä älem ahwalnyň jarçysý käte.
Kä bitewi älem, kä älem ähliň,
Suwly ýerleriniň ýartysý käte.*

*Kä dünyäniň urup duran ýüregi,
Kä soňsuz gijesi, ertesi käte.
Men zemin zerresi, ýa damjaň ýarsy,
Ynsan köňüllerniň kartasy käte.*

167

Saňa...

*Kepände dodaklar ýapma yşgymy,
Barmaklarňy goýup, “dym” diýme maňa.
Kä wagt: “Siz” diýip, käte- de eräp,
Duýgymy çokjalap, “Sen” diýme, maňa.*

*Keşdäläp, goýupdym adyňy tahýa,
Sejdeläp oýupdym kalbymdan bir ýer.
Sen maňa: “Siz” diýip ýörseň men ahmal,
Öwrenşerin welin, diýäýseň eger...*

*“Sen” sözüni ýuwaşyrak owazly,
Hem başga älemden heň garyp çala...
“Siz” diýeňde näm üçindir ynjaýan,
Şoň üçin ýalbarýan: “Siz” diýme, maňa...*

*Ýogsa sylaýanňam bilýän, arada
Köpçülik ýerinde “Siz” diýýäniňem...
Bagyşla ýalbarýan: “Siz” diýme maňa*

168

Sebäbi men bilýän, gizleyäniňem...

*Isleseň: “Sen” diýip, azara galma,
Tutma- da adymy köpüň içinde.
Aslynda bir daşlyk duýýan bolarly,
Ýürek sözleşende, gepiň içinde.*

*Bagyşla, ýalbarýan: “Siz” diýme maňa,
“Senem” diýme, ol azara goýsa kân.
Ýürek özi çözer, kim diýmelisin,
Adymy tutubam ýörme, eýse kân...*

169

Salam aýdyň!

*Sary ýapraklaň sedasy,
Gül-bilbil ara jydasy,
Ýanan köňülleň sedasy,
O daglara salam aýdyň!
Biziň ýollar mundan aşar,
Derýa, deňiz, gumdan aşar,
Ahyry üstünden aşar,
O daglara salam aýdyň!
Ýowuz- ýowuz ýoly harap,
Gyşda çeçek haly harap,
Uzasyn ýaşyl bahara,
O daglara salam aýdyň!
Men ýaryň ýaşyl injisi,
Gözlerniň gara hünjisi,
Aýralykdaky sanjysy,
O daglara salam aýdyň!*

Aýyňam öz işi bar

*Aýyňam öz işi bar,olam garawul gijä,
 Aýly gije aşyklaň, nâzleri artar- süýjâr.
 Ýigit hyjuwy güýjâr,joşar akar gaýmagy.
 Gyzlaň döşüne göçer gyzyl gülleň oýmagy.
 Asmanyň o çetinde bulutlary aýy tijâr,
 Görk berer öňküsinde äleme aýly gije.
 Ýelken ýasar-da Taňry bulut ummany ýüzer.
 Şeýdip gijeden- gije nur saçar aýly güzer.
 Ynsan duýgusy ýüje,
 Aýyň söýgüsi ýüje,
 Asman bilen adamzat doglan ýaly bileje.
 Söýgüniň güýji ýüje,
 Söýlenler süýji ýüje,
 Içer ýaşlar süýjedip.
 Şeýdip arzuw daňyna badalga bor gijelik.
 Guşak çözdiň yşgynda gezer ýaşlar güýç alyp.
 Gije owadan gije
 Süýje owaldan süýje*

Aýyňam öz işi bar,olam garawul gijä.

Türkmen owazy

*Saçlaryň gaýmak deý seýjü görünyär,
 Teninde gülleriň süýdi görünyär,
 Teneçirli sähra tüýdüge münýär,
 Sen ýaňlan ebedi türkmen owazy.*

*Daňlagyň bagjygyn çözenden bolar,
Notalary äheň düzenden bolar,
Howasy al şerap süzenden bolar,
Bulutlary kerwen eýläär sowaly,
Pelekler aýlaýan türkmen owazy.*

*Arşyň howlusynda bilýüp mysaly,
Bilbiliň dilinde bilnik mysaly,
Köňül darlygyna giňlik mysaly,
Täzelärde seň gamlyja howaňy,
Täze gapy açar, türkmen owazy.*

172

*Ýedi yklym eradasyn içen nur,
Güneşden öň şuglasyny seçen nur,
Müňläp- müňläp asyrlary geçen nur,
Özüň çawuş nesillere dowamly,
Eý baky dünýe deý türkmen owazy.*

Men Bahar!

*Men Bahar,
Gül kokun saçýan- da säher...
Demimde döredip näzik gül şalyn...
Behişt merdiwany bilen iýnýärin,
Işiklarni açmak üçin gülşeniň.
Men Bahar! Men gelsem hal- hala çatar
Jan towlana Arşy feýze bor boýdaş.
Jilwesi dumanyň içinde ýatan
Gara daglar maňa görüner oýda.*

*Täze almalarda elwan duluklar
Lebim degse owaz, heň çalar, gyza:r.
Ýeteginden gül dökmäge bulutlar,
173*

*Ýagmyr bolup sähraň üstüne dyzar.
Men Bahar!
Sähranyň sörtügin alyp,
Billerime kemer edip dakynan.
Her meňim bir menek, halyň şekili,
Kebeleklen ganatyna kakylan.
Tersine ýöredip, goparyp dalyn,
Dyzyna çökerip, dowul- nagaraň,
Men täzeje geldim, puja salmaga,
Keýpini alp eden iň alp dabaraň!
Dyzy bilen süýşeneklän mejnunlaň,
Yşgy bir damjadyr meniň deňzimde.
Men Bahar! Men Bahar! Buşluk! Men Bahar!
Tanaň meni müň bir reňkli meňzimden!
Men geldim, garşylaň! Jyns- u ynsanyň
Nepesi durlandy, derdi derlendi.
Gülleri çüý deýin kakdym gazyga,
“Dolsun” diýip, hoşboý ysdan ýer bendi.
Sim- u zer sepeläp, her öý- mellege,
Keýpime sazlaşyp, götürip elin,
174*

*Etegne gül dökdüm ymgır pelleriň.
Demim sanaç- sanaç hoşysdan meger.
Güýç berer, barlyga dünýä gelmegim!
Jennet perilerniň saçlaryn daran,
Şirwan kokly görünmeyän darak men.*

*Duşuşykda daň şemaly yralan,
Iki älemi çatyp bilýän ýürek men!
Men Bahar, dar dünýäň köňül köşgüne
Howa ýaly, ot, suw ýaly gerek men!
Nije aýrallyklaň sähedin bozup,
Aşyklaň arzunda piýada kazy.
Iýnip geldim, gözlerinden barlygyň,
Düzen gaýmalarym hünji mysaly.
Köňüllere hut şem ýaly gerek men!
Men Bahar! Men geldim! Ýol beriň, gaçyň!
Döküp etegimden gülden buldumy.
Men geldim, ine, şol syrly, täk açar,
Şahyrlarda goýupdym men kildimi.
Älem- u adamda bozup nyzamy,
Şer işleriň daňyp dala nogtasyn!*

175

*Men Bahar! Men ine, Bahar! Buşluk men Bahar!
Hoşum gidip, hut şu ilde togtadym!*

Beýik Häzir!

“Düýnem ýok, ertirem. Diňe beýik Häzir bar”

Pelsepeler ummanyndan

*Häzirem, häzirem, häzirem şeýle,
“Düýn ýok bolmaly- da” biz üçin eziz.
Ertirem gelmedi, gelmedi heniz.
Diýmek bar bolmaly ýeke hakykat:
Beýik Häzir!
Şonuň bardygy tagzym!*

*Ýanyp dur dodaklar közi biziňki,
Ýer biline daňdy kelegäýyny...
Müň gezek gitdiň sen, müň bir dolandyň,
Diýmek sen ýene- de dolanaýmaly...*

176

*Ýaz gūlpagyn açdy gämikleň seret,
Howlymyzda akja owlak bökjekläp.
Howuzdan suw çekýän ýüpüme kerep
Ördi kejdum...
Galdym yzyňy saklap...*

*Gül ýatagny baglap ýatan burjular,
Pyşyrdyma çymylgandan çykdylar.
Geriňip asmandan gaçan damjadan
Şekil ýasap, surat çekdi şygylar.*

*Beyik Häzir! Getir ýarym şalygna,
“ Howlyň germewlerin gül tutdy, gel” diý.
Alybersin posa bilen aryny,
Çiliň üstün bezäp, ýöresin pilli!*

*“Gel!” diý, haýyşt edýän Beyik Häzire!
Sesimiň taryndan alsyn adyny.
Ýeriň damarlarny ýaran gämige,*

177

Bakyp gara gözi bilen, jadyly!

Beyik Häzir!

Aman geldiň! Ýok aýbyň!

“Gitmek” düşünjesin aýryp gelever!

Geçen bahar eken bagyň ýognanny,

Öz dilinde aýdyp bersin ene Ýer!

Golça küýzäň içine gygyrdym:

Heý, kim sen?

Nirede? Sesiň-ä tanyş...

Güwläp durmuň dawasynda çyn halyň?

Iniň gujak, boýuň ajap- baş garyş,

Gizläp diwarlarda düýnüň pynhanyn...

Heý, kim sen?

178

Hiňlenýär bedeniň bir heň,

Gana eýlenipmi toýun- palçygyň?

Şypaň çille, lezzetiňde bar melhem,

Kokuň basýar hoşroý ysyn dalçynyň...

Heý, kim sen? Sesimden ýaň sary baryan,

Kertilen diwarlaň köwläp bedenin?

Şam bilen sepleşip, daň sary baryan,

Jogaba ereýär ýumşak bedenim...

Heý, kim sen? Owazy arşa ilişen,

Nämeden ýasalan, syrly jisimiň?

“Golça küýze” bolsaňam sen il üçin,

Meň üçin “Ynsan” seň asly isimiň...

Çölde diwanalaň ýagyrny- dalyn,

Heň çalyň, hekgerden, ýaň beren gülşen...

Heý, kim sen?

Heý, kim sen?

179

Keşgiň sesimi?

Ýa başga dünýäden sowal, ilişen?

Ugrunda ylgadyp, kyrk är, kyrk çilten,

Bogazyň tumakly, lebleriň bal suw,

Ýedi derýaň derdin göteren hem sen...

Heý, heý, heý, Hem sen!

Kim Sen?

Ýönekeý ýodajyk

Belki-de beýlebir gözel hem dälidir,

Meni munça oda salary ýaly...

Ýöne ömrüň sahaplarna dolaýar,

Zordan ýaza çykan balary ýaly:

Ýaprak ýatyr...

180

Güýzem geçdi...

Gyş geldi edil aýrallygyň hazany ýaly...

Belki- de Mejnunyň öňünden çykar,

Ol dyzyna çökiň, alary ýaly...

*Derekler çyzgyç deý durlar hatara,
Käte- de ussadyň galamy ýaly...
Birden- birden soňsuzlykdan ses gelyär,
Ylham perişdäniň habary ýaly...*

*Käte bir öwüsýär çapgyn, sowuk ýel,
Atanyň ogula gazaby ýaly...
Belki- de diýýändir: Git- de duýup gel,
Ýenäniň perzende azaby ýaly...*

*Belki- de beýle- de däldir bu ýoda,
Ussat şahyrlaryň ýazany ýaly...*

181

*Ýönekeýje bolsa bolubersin ol,
Ejemiň gamlyja gazaly ýaly...*

*Dylým- dylým edýär gökde bulutlar,
Şu ýodany tapyp ýazanyň bäri...
Belki ýene geçer bu ýerden biri:
Meň şahyr ýüregmiň nazary ýaly...*

Oturgyç

*Mawy owurt bolup çaykanyňar deňiz,
Şeýle günler kenar köpük getirgiç...
Häsiýetine tanyş ene mysaly,
“Deňiz oglun” synlap otur, Oturgyç.*

*Bulutlaryň çekgesinden çümmükläp,
Çarlaklar baharda oýun edergiç.
Ýelken dulugynda şemaly saklap...*

182

Belki üşär öýdýändir- dä Oturgyç.

Hol daşda...

*Bökjekläp, çilik oýnaýan
Çagalaň şowhuny göwni götergiç.
Aşyk- magşuklaryň syryn gizleýän,
Nätanyş deý syrly sandyk- Oturgyç...*

*Hon- ha gün asmandan sallanyp,
Misli
Diwara kakylan eşik ötürgiç.
Guwlar günüň öňündäki sahnadan
Uçup gelyär...
Tomaşaçy- Oturgyç.*

*Gyşyň ak şalyny üstüne atyp,
Kuýaşa garaşyp, geçdi öten gyş.
Belki- de bir ýalňyz bilen syrdaş ýa...
Oňa dynçlyk berendir şo-ol oturgyç.*

183

*Balykçy goja oň her gün höwri hem,
Ol hem daňyn çirim etmän atargyç...
Sanamaýan, geçýän, gelyän döwri hem,
Mamamyň öýi deý eziz...*

Oturgyç...

Entegem kenarda, “Ogluny” “Synlap”...

Deñiz aýdym ýaly,

Köpük getirgiç.

Iki älem şatysyna döz gelip,

Ene deý, gadym hem juwan

El iňňe

Ol bir gün öýkeledi, galdy armanda:

“Mejnun hyrkasyndan sowa men” diýe...

Ol bir gün öýkeledi ýüpek gurçugnyň,

Saran sapaklaryn iýende güýe.

Ol bir gün öýkeledi: “Näme üçin gyzlar,

184

Geçen günler ýaly, üýşenok ümä”

Soň bir gün öýkeledi: “Ýataýyn menem,

Gitsin bar zat täterime ýa güme”

Şol bir gün öýkeledi, tapman özüne,

Ýalňyz hossar hemem, näzik bir eýe.

Ol ýene öýkeledi: Mejnun hyrkasy

“Ellerme düşmedi, çatmadym” diýe.

“Mollanepes agaň jüpbessin bezäp,

Müň ýyl Margiana gatnadym” diýe.

“Öwdüler keşdäni, dony öwdüler,

Öwdüler ýüpegi, pile- de hasap.

Ýöne näme üçindir meni öwmegi,

Kyn görýärkä boýny ýogyn adamzat”

“Ýasama dyrnaga zyýan bermesin”

*Diýip ýüwsä: “Dynjyňy al” diýdiler.
Ynanmarsyň özüň baryp görmeseň,
Keşdeleri enjamlarda döwdüler.
Elbukjadan çykman, busup ýatmaga
Sabry hem karary galmady bir gün.*

185

*Käte horjundaky ýyrtygy “ýamap”
Sapaklaň içinde galgady göwün.
Dur indi, edeni geçdi enjama,
Geçdi bar zat, mahabata, dabara.
Uz ýöreyişleriň, syrly bakyslaň,
Ählisinde bardy onuň goşandy.
Ýöne näme üçindir ony öwmäge,
Adamlara isleg bermändir beýle-
Allatagala?
Ol bir gün öýkeledi, ähli zatlardan,
Gözyäşlary poslatjakdy köňlüni.
Gije kirpik çatman, ýatman ak daňdan,
Gelnaljylaň ugradypdy telmini.
Ol bir gün öýkeledi: Ýokdy alajy,
Barybir kadasy, kanuny geçdi.
Tapman sabyr öz- özüne adamzat,
Ylymlary guçdy, älemi guçdy:
Ýöne näme üçindir ony öwmeklik
Onuň üçin asla ýürekgysgynçdy.*

186

*Ol bir gün öýkeledi: “Diňe tabyda
Geýjek geýmiň hijem çatmadym” diýe.
Ol bir gün öýkeledi:*

“ Meň gözüm bilen okadyň dünýäniň hatlaryn ” diýe.

Ol bir gün öýkeledi: “Seniň şol dünýäň

Görünýär, görseňem zemin teýinden”

“Näme üçindir gaýtalaýaň onda sen:

“ Dünýä ’ seret diýip, meniň gözümden”

187

S u d u r l a r (Tapmaça goşgy)

Şemal gorkup agaçlara bukuldy m

Oýnara gelende ýaprakla r ahat,

Itüzümleň gözyaşlary döküld i ndi gözbäbekler

Ýatan deý ýerd e daly gijeleň

Eşidilýär ah y myzgan gýýzüň

Duýulýar derd i ndi sust sesinde

Ruhlar göýäk i mişleň ujunda sallanşyp durla r

Oýun y rgala n ahal deý kökle r uhlar bilen bile

Germelşip durlar r ebabyň

Küýsegi çekilýär dar a z galdy gyş bilen güýze wah

Ar a k bolmana

Taýýarlanşyp agaçla r işdesin buluda ildirip baka

Gitmek üçin göge germelşip durla r uhlar hem sudurlar

Ryzwan berişip bir- birege

Siňip çyrmaşyp durla r ahatlyk ýene- de alýar kalbym y

Z goýupdyr sary köýnek tenind

e derini bilmeyän deý hamana a k kepene

188

girmejek bolýan ýal y mykly bir bire saralyp, aglap,

bir bolmaga juda öwrenşipdirle r eňk neýlesin häzir

*ol ýok toprakd a gzyndan bal dökyän ýaly hamana
kakan sanajyn a rzuw deý ganat dakyp duran şol
gadymky sudurla r ahat- rahat maňa öwrenşip
durla... r...r...r sudurlar*

189

Garry Ruh...

*Eý garry Ruh, Eleşan Ruh, S:arly Ruh
Hem syrly Ruh, Hem arly Ruh, Janly Ruh!
Käte ünji, Käte jedel, Käte ýañ,
Käte- de ýagyş deý Sust, kiparly Ruh!
Duran duralgaňdan, Ýatan külbäňden,
Käte şat bolar sen, Käte arly Ruh!
Sen nireden geldiň, Barýarsyň niräk?
Manydan tikilen hyrkaňy süýräp,
Armandan ýonulan hasaňmy ýa Sen,
Başga dünýäň syryn jemalna düýrlän?
Geleňde garrydyň, dünýedenem sen...
Geçdiň ýşkdan, ýene gülbedenem sen.*

*Eý syrly Ruh, timarly Ruh, Ýerli Ruh,
Otagaň altyn hem, kümüş hem däldi,
Lokmaň aňrybaşam, iýmişem däldi,
Ýüpek, atlas ,parça geýmişem däldiň,
Şonda- da dünýede örän barly Ruh!
Sazdan tarly, kölgäň ýarly,Ýa arşdan,*

190

*Taňry gatlaryndan, set müň gerişden,
Ýa ýitmiş sen, ýa dogmuş sen, giriş sen,
Iki älem merdiwanyň barmy , Ruh!
Gitmäge gelseňem, gitseň, gellersiň,
Ötmäge gelseňem, dertli tereňsiň,
Ýapmaga gelensiň ýeriň ýamasyn,
Aglasam aglansyň, gülsem, gülensiň,
Tenimde hiňňildik- bady münensiň!
Ýylgyrşyma temen, ajyma küme,
Sen dünýede boýun bolman hiç kime,
Ýazsam, galamymyň ujunda ýene,
Gudrat içre seň keremiň barmy Ruh!
Janly, janly, janly, hem heýjanly Ruh!
Dertlensem keşdäme taýýardyr çotgaň,
Kölgesiz bulutdan bölünip gopýaň,
Men seň gullugyňda ölerin hökman,
Ataşyň göwrämi odun deý ýakýan,
Ymgyr çölde hyrkaň etegin saklan,
Mejnun dälmi seniň dyzyňa çökýän,*

191

*Mundan beter ýüksek makam barmy Ruh?
Eý janly Ruh, kemally Ruh, hally Ruh!*

ÝODAJYK

*Aý astynda ýatan ýalnyz ýodajyk,
Ak gijede süýnüp gidýär, ýüp ýaly.
Bir gowy zadyny halaýan onuň,
Öz üstünden yöretmeýär betpäli.*

*Bilmedim, kimlerin ýodasyka bu,
Ýa- da gamgyn kişi şöwür çekýärmí?
Gök gyrtyjyň aýagymy öl edip,
Gözyaşmyka, gözlerinden dökyäni?*

*Kän pikir açýaryn, bu ýoda hakda,
Jedelleşip, ýyldyz bary ýylgyrýar.
Birden gussa gaplap alsa kalbymy,
Ýodajygyň ýürek tary yrgyldar.*

*Şeýle pikir edip, ädimlerimi
Diňe ýodajyga basasym gelyär.
Ka gijeler ýodajygy ýüp edip,
Özümi şol ýüpden asasym gelyär.*

192

SÖÝGI

*Tamiz gijeleriň seçeegin açyp,
Hyjuwlardan söhbet açyp bilmedik.
Saçlam agaryança gezdim garaşyp,
Sen gelmediň.*

*Gözlerim galsa- da ýoluňa bakyp,
Sowuk heňli áydymlary diňledik.
“Diňläris” diýipdiň, näzijek áydym,
Näzik áydym diňlemäge gelmediň.*

*Ýyrtdym gijeleriň galyň perdesin,
Gözýaşlarmy ýassyk edip, iňledim.
Gelsediň, boljakdyň, derdime şypa,
Derdimem bitmedi, senem gelmediň.*

Saralyp galypdyr, ilkinji hatlar,

*Sowuk gülle degdi, sözler ölmedi.
Ähli pasyllar hem geldi- de, gitdi,
Ýöne sen gelmediň.*

*İndi hastarlar hem aýrallyklar hem,
Otyr öňküsi deý, için hümledig.
Görüşdik...
Birdenkä...
Çuň hormat bilen,
Ýöne söýgi gelmedi...*

193

GAPYMA

*Gapym, ýönekeýje demirden gapym,
Sen bilýansiň, diňe meniň bilmeyän,
Hem meniň bu gije ýşygmy ýakyp,
Kagyz ýaly owram- owram owradan
Ukymyň näme üçin gelmeýänini.
Bilýärsiň sen uzak sapardan soňra,
İlki gelip, sana salam berýänmi.
İlki saňa, ilki saňa, senden soň,
Özgeleri gidip, özüm görýänmi.
Hany aýt, ezizim, näzik şahyryň
Itiden gözelini sorayşy ýaly,
Menem senden duýgularmy sorayýn,
Sen dillen hany.
Men uzak ülkede başga gapynyň
Açarny kisämde göterip ýörkäm,
Seniň açaryň hem ýöne ýatyrka,
Gapdalymda hiç bir zada gerek däl.
Bir uzyn boýly hem gözleri umman,
Manysy ertekiň gahrymany deý,
Bir ýigit geldimi, meni yzarlap,
Ol juda görmegeý, juda görmegeý.
Bir ýigit kakdymy demir süňňiňi,
Durup, durup pyşyrdadymy, saňa.
Ah demir topraklym, aýdyp bersene,
“Gürle” diyip, ýalbardymy ol sana?
Demir gapym, aýtsana sen, syrdamdyr,
Saçlarynda barmaklarmyň yzy bar.
Geleninde adimleri merdemdir,
Mahir ýodalary dökülip duran.*

194

*Yşykdan nur saçýan eziz ýüzi bar.
Gerdeni berdaşly üstünden kileň,
Sähraň läleazarlygydyr kükeýän,
Omuzlary bulutlaryň Watanyň,
Sährany göterjek, ýük urup bilseň.
Kamys garly ýaýlalaryň aňyrsyn,
Söküp, söküp, söküp, söküp gelen ýar.
Maňa intizardyr, saňa intizar,
Bakyşlary akyp ýatan derýadyr,
Şol bakyşlaň merkeziniň içinde,
Göz içinde ýyllyz gujak geryändir.
Dury çeşme ýaly kamaty bardyr,
Ellerinde maňa ýazan goşgusy.
Çemen getirerdi birmahallar- a,
Ýa bu gezek elleri hem boşmudy?
Sözle gapym, neneň- niçik halda ol,
Sözlesen- e ýa- da häzir ýolda ol,
Men taýa gelyärmi şemalar bilen,
Ýaşyl göwherini bagra basmana.
Sözle gapym, bir sen şaýat kysmata,
Men garaşayynmy “Ýaz geler” diýip,
“Ýaz gelende, öýe ýar geler” diýip.*

195

OBA GIDESIM GELÝÄR
(Jigim Selbijana)

*Meň oba gidesim gelyär.
Güneş çyksa bulutlardan.
Aýakýalaň ylgan ýerlem
Daş ahyry unudardan.*

*Şähere sapyp bir ýany,
Baryar obam has ulalyp,
Ondaky kel peller indi,
Galdy baglyga duwlanyp.*

*Tawus guşuň ganaty deý,
Murgabyň suwy owadan.
Gojalaň gürrüňni diňläp,
Süýnüp gaydýar ol obadan.*

*Meň oba gidesim gelyär,
Aýlanmaga şol ýerlere.*

*Gözyaşam bilen reňkläp,
Öwliýäniň germewlerin.*

*Jiglermiň murty tabapdyr,
Ýigit çykypdyr ýegenim.
Obaň ýaşuylary bilen
Tirkeşýär indi doganym.*

*Meň oba gidesim gelyär,
Ýüregim kert- kemer meniň,
Enemleň köçesi meňzeş
Ertekisine enemiň.*

196

*Gije çyrlaklaň sesine,
Aýdym ýazasym gelyär meň.
Murgabyň mahmal mukamna
Bile ýuwaşja hiňlenip.*

*Ejem bilen gelnejemiň,
Gümür- ýamyryny diňläp
Oturmaga tam kölgede,
Meň oba gidesim gelyär.*

*Guzy- goýunlaň sesine,
Çäksiz simfoniýa diňläp,
Öňküden on esse beter,
Meň oba gidesim gelyär.*

*Ýürege ýapyşan gussa,
Aýt obam, haçan ýeňlär.
Gaýtaladygymça şo- o- ol söz:
Meň oba gidesim gelyär.*

*Durmuş haýran galaýmaly,
Gaýtalaýan, sözüm diňläň.
Şeýlebir küýsegler bilen,
Meň oba gidesim gelyär.*

*Obadan gelen ýegenim,
Gapdalymda goşgy diňläp,
Taşlap, şäherde doganyn,
Oň oba gidesi gelyär.*

MEN- Ä OBA GITJEK

*Men- ä oba gitjek, oglumy alyp,
Gözellige öwrenişsin gözlerim.
Daňdan goňşularyň howzuna baryp,
Suw daşajak, nahallarna mellegiň.*

*...Ejemden soň... alçalar hem garrapdyr,
Gorlanypdyr, dym- dykzja gölämiz.
Seýrek gelyän aýal doganlam ýaly,
Üzümleri selçeňläpdir teläriň.*

*Ýene- de göwrämi ýorunja busup,
Ot ýygyşyn gaýtalajak enemiň.
Sapagny ötürip bermegem lezzet
Kölegede, gözi uly temenniň.*

*Erkek doganymyň sözleri ýaly,
Dünýä mähir bilen haçan bakarka?
Abraýy galamdan gözledim ýördüm,
Başga zady dileg etmän Ýokarka...*

*Menem säher suw sepjek giň gujagna,
Çagalygmy bagra basan howlymyň.
Şükür, hiç sönmedik atam ojagna,
Mähri siňsin, ulalmaka oglumyň.*

*Men- ä oba gitjek, dynjymy aljak,
Görüp gaýtjak, maňkalyja jiglemmi.
Hemem gyz jigime hünjüjik alyp,
Sag bol aýtjak, hut şol öýde doglanna.*
198

*Tämiz saklawersin ejemiň öýün,
Işe gidip gelibersin, gelnejem.
Baş- on günjök öý işlarni edeyin,
Hyzmatymy görsünler goý, meniňem.*

*Göçgünli kelleler bir mahal ýaşkak,
Okamaga äkelipdir, paýtagta.
Ýogsa, partygmyzy dakynyp, mäkäm,
Giderdik- le okuwdan soň pagta- da.*

*Men- ä oba gitjek, kölegeli tam,
Hem ejemiň ýerin tutan gelnimiz,*

*Baş köçe aňyrda ýaşayan atam,
Baý islärdi, paýtagtdan gelmegim.*

*Maňa azar bermäň, men oba gitjek,
Günleç şäher sesden aljak dynjymy.
Sähralaň şemalna derdimi daňyp,
Şygyr ýazjak, söýgi hakda ünjüli.*

*Ýol- ýola, il- ile sapanda agşam,
Sygyrlaryň sürä gidip gelşini,
Synlaýyn- la biraz suratkeş ýaly,
Agşamara süri obaň gelşigi.*

*Goňşy gyzlar gözlerini süzüşip,
Diýýärler ogluma: “görmegeý ýigit”.
Senem ýürek gyssa, gussa ilişip,
Şäheri birsellem taşlap oba git!
Men- ä oba gitjek, şu gün ýa ertir,
Köp boljak däl, gussalarym çogmasyn.
Arasynda käte baryp gaýdaýyn,
199*

*Eziz obam unutmasyn, dogmasyn.
Gündizki ota- da alyp petegi,
Synlap gitjek, sagy- soly, çar ýanym.
Şonda sähraň seçegine çolaşan,
Bedewler synlasyn, oba barýanym.*

*Ýaşyl baýyrlaram meniň yzyndan
Galgap galsyn müň bir reňkli şal ýaly.
Megerem şemallaň içi gysandyr,
Olaram oňlarlar oba barýanym.*

*Täsin- le, otlynyň “şuwlap” gitmesi,
Sähraň ruhy kowalasa, yzyndan,
Gül tumarly sähram, närazy bolup,
Öýkeläp galmasyn, şahyr gyzyndan.*

*Men- ä oba gitjek, gözlem dynç alsyn,
Hem oglan doganym: “gel” diýýär, “ýygy”.
Goý ýüregim derdin döksün, ynjalsyn,
Men oba gideýin, alyp oglumy.*

TOSLAMALAR

*Seni nâzik ýelleň ellerindäki ,
Tamdyralaň tarlaryndan soradym.
Seni beýik daglaň güllerindäki
Ak reňkiniň garlaryndan soradym.*

200

*Soradym, bulutlaň hasasy çümen,
Alpyň gerişlerniň sesýetiminden.
Ak deňiziň kenarynda oturan,
Aşyklaň aňladan wesýetimi sen?*

*Seni deňiz içre galdyrlan galaň,
Diwarynyň keseginden soradym.
Taryhyň ýüregne aýasyn basan,
Ýazyjylaň eserinden soradym.*

*Ýalňyzmy men, näme seni agtarýan,
Gezip ýörün, taý tapmadyk dünle deý.
Şahyrlaram jübütlikden hantama,
Gelşiksiz- a, jübüt ölmek dünýede.*

*Kim aglasyn, gideniňde yzyňda,
Eger söwer ýaryň bolmasa, diri?
Eý, şahyr, bu- da bir seniň taslamaň,
Ahyrsoňy, ahyrsoňy dünýeden,
Taslamasy, toslamasy albaýlap,
Alyp gidýär, alyp gidýär, şahyry.*

GÖZÜMDE GÖZÝAŞYŇ...

*Gözümde gözýaşyň,
Kalbymda syryň,
Bu gijäni paýlaşýaryn seň bilen.
Aýralygyň ellerinde alaja,
Ol bizi ýüp deýin, öryär, towlaýar.
Ýene- de goýberýär,*

Reňklerimiz aýry,

201

*Örüldik biz, aýryldyk,
Soň ýerine,
Soň jüpüne düşmedik
Alaja deý zyňyldyk.
Biz bir gül ýapragy bilen gunçadyk.*

*Sogrup aýyrdylar birek- birekden.
Sökdüler gunçalaň ýapraklaryny,
Baldagyndan soraman oň kimdigin.
Neneň ony gunça edenligini,
Damaryndan nem berip, hem dem berip,
Ömrüni ömrüne sapanlygyny,
Hiç kim soramady,
Ne gunçadan, ne ýaprakdan.
Alybam, ýaşayyşyň jany suwa saldylar.
Ýöne baldak bir ýerlerde aglady,
Gunça bir ýerlerde az wagt gülläp,
Barybir...
Barybir ikisi olaň,
Aýrallykda bolsalaram, bir günde,
Bir pursatjykda,
soldular.*

SEN SAZ ÇALDYŇ...

*Sen saz çaldyň,
Men oturyp agladym.
Bu saz arşyn perisine degişli.
Şol saz bilen gije- gündiz ýaşap men,
Ýyllar geçdi, şol saz bilen “görüşdim”*

202

*Sen saz çaldyň, ikimize bagyşlap,
Ol saz seniň maňa aýdan sözüňdi.
Aramyzda aýrallyk däl, adam bar,
Owaz hem kesildi, heň hem üzüldi.*

*Ol saz yüreklere berdi melhemi
Ol meň yüregimde belent keremdi.
Ýyllar geçdi, “köşeşerin” öýdüp men,
Yalňyşdym, tersine kalbym elendi.*

*Sen saz çaldyň, biz ikimiz hakynda,
Aýrallygyň sazy bagrym dilmedi.
Bizi birleşdirýän ýeke- täk asman,
Hiç duşuryp, hiç duşuryp bilmedi.*

*Sen saz çaldyň, arş tutusyn paralap,
Söküp bolmaz uz- owadan keşde dek,
Görmek üçin daş bolsa- da aralyk,*

Bir- birege söygümüzü kesmedik.

*Sen saz çaldyň... Men oturyp agladym,
Ol saz gurşap aldy, töwerekleri.
İkimiz ýatladyp ulus- illere
Uçduk gitdik jahyllygyň düzündä
Goşalanyp barýan kebelekleri.*

BIZ SATAŞDYK

*Biz sataşdyk, ýagyş ýagyp başlady.
Gaýalar ýuwuldy, güller görklendi.
Biz sataşdyk, leylisaçlaň telleri,
203
Akyp ýatan dag suwuna örkendi.*

*Biz sataşdyk,
Derelerde käkilik
Has dury saýrady, has mest saýrady.
Biz sataşdyk, bu owadan pursata
Günem biraz doňup galdy gaýrada.*

*Biz söýgiň gujagna gaýyp düşäýen,
Ýakyp barýan bir alawdyk, ataşdyk.
Bahar ýeli gülälegi guçanda,
Biz olary gaýtaladyk, sataşdyk.*

*Biz sataşdyk,
Dünyäň sallançagynda.
O sallançak öran batly üwreldi.
Birmahalky öýkelän päk duýgymyz,
Täzeden dem alyp, ýene direldi.*

*Kuýaş bilen dag gerşiniň ýylmanak,
Yüzündäki surat ýaly gatyşdyk.
Biz gijeler bir- bireksiz ah çekip,
Şonuň üçin bu säherde sataşdyk.*

*Biz sataşdyk, ýodalaram birleşdi,
Baýyrlaram goşalandy monjuk deý.
Dünyä näme üçin aşyk sataşsa,
Önküdenem kejeňek sen, dänjik sen.*

*Biz sataşdyk,
Çünki biz bir ataşdyk.*

Çabrap, çawlap ýer yüzünde tutaşdyk.

204

Hernä duýgylarmyz ýalan däl eken,

Şon üçinem sataşdyk biz, sataşdyk.

Sen maňa gül iýberipsiň...

Sen maňa gül iýberipsiň...

O gül kökün urar maňa,

Sen maňa gül iýberipsiň,

O gül ýaly oralmaga, saralmaga,

Gurşamaga...

Gözýaşlarmy seň ýüzüne çaga ýaly çyrşamaga,

Sen maňa gül iýberipsiň...

Ganatly gül, reňki dürli...

Sen maňa gül iýberipsiň-

Bildirip dur meňkidigi...

Sen maňa gül iýberipsiň,

Köki gökde, daly - damar,

Hut eziz ol- haly- habar.

Barmaklarmyň arasynda akyp ýatan ýüpek ýaly,

205

Säher kölüň üstün basan dumandan bir gapak ýaly,

Sen maňa gül iýberipsiň - gyzyllary şapak ýaly.

Sen maňa gül iýberipsiň - reňkinden doýup bolmaýar,

Gapdalda goýup bolmaýar...

Käsämdäki çayyň reňki - ýaňaklarynda oýnaýar...

Obamyň läle- reyhanyn ýatladyp, gül iýberipsiň!

Sowuk ülkede meýhanaň gijelerine güýmenip-

Sen maňa gül iýberipsiň...

Sen maňa gül iýberipsiň:
Iýberäýmänsiň- aýralyk...
Görsemem, setan - seýranda,
Derwüş kädiň keşdeleri -
Bar meniň hem çal öýmämde...
Ah, şalyma şemal çolan derdiň bilen öwrülipsiň-
Düýşümdemi, huşumdamy - sen maňa gül iýberipsiň...
Gijäniň seçeklerine basan halym- belki- de -ol,
Ýüregiňi diňe maňa- açan halyň belki - de ol?!
Ýa belki gowakda galan gussalaryň - teňlenipsiň...
Ýa ölümden eýmenipsiň-

206

*Sen maňa gül iýberipsiň?!
Aldym!..
Ukyň arasynda, çatrygynda, çäresinde,
Janyň jan bolýan çagtynda,
Aňyň ä:m bolýan çagtynda...
Reňkin dökyän älemgoşar - sähel wagt küýlenipsiň!
Ýyllardyr garaşyp ýördüm -
Sen maňa gül iýberipsiň!*

BIZ HAKDA...

*Deryanyň düýbünde Aý doňup galdy,
Daň agaryp baryar gamyşlykda- da.
Çyrlaklaň yşk hakda simfoniýasy
Eşidilyän deý kenardaky hyşadan.*

*Köliň şol köýnegi, ýeňleri ýaşyl,
Diňläp söýgi hakda süýji gepleri.
Ony daň atanda armana goýup
Uçup gidýär, goşa- goşa kepderi.*

*İkimiz bu köliň sergin kenaryn,
Syrdaş saýyp, pyşyrdaşyp, gülerdik.
Garryja garawul syryp kenary,
207
Kän geçerdi, biz ondan gizlenerdik.*

*Ýogsa bize zat diýjegem ýokdy- la,
Açmak islemedik söýgiň seplerin.
Yşgymyzy gursagynda gaýnadyp,
Agşam gaýdyp geldi meýdan kepderi.*

*Ýagyş ýagdy köliň atlaz köýnegne,
Uzady asmanyň suwdan ýüpleri.
Köliň kenarynda kän duýgy galdy,
Bu köl söýgimiziň ýazgy depderi.*

SENI GÖRMEDİM

*Men seni görmedim, ýogsa ýyllaryň,
Agyr sallançagy ýatyr arada.
Ýöne men seň gözlerini ogşadym,
Hyýalda kän sözledim, sen barada.*

*Mana sataşmadyk seniň nazaryň,
Jady ataşmydy, bar syry aňýan.
Men sen taýa ýyllar söküp barsam hem,
Seni görmän gaytdym, ýeke salym ýar.*

*Sataşmadyk, bir şaherde bolsagam,
Köçelere seniň keşbiň siňipdir.
Asyl- asyl bulutlara seredýän,
Asmana mahirli yşgyň siňipdir.*

*Ýeller önki heňe “hinlenip otyr”,
Daglar sallançaga salýar heňleri,
208*

*Şol garry tut için hümledig otyr,
Ýatladyp, seň bilen geçen günleri.*

*Men seni görmedim,
Ataş sowady.
Ýogsa garaşypdym, duşjakdygmyza.
Bir gujagyň için köşge öwürip,
Duýgy teňňelerin seçjekdigimize.*

*Ýene ýyllar aýrallyga äkider,
Duşarysmy, duşmarysmy, kim bilýär?!
Men bir zady bilyan: Söýgiň şalygna
Öňýeten aşyklar girip bilmeyär.*

*Söýgi bilen girip bolýar behişde,
Topraga, ahwala, yşk derýasyna.
Söýgi bilen girip bolýan gapyny,
Aýdaýyn söygülim, sen sanasan- a...*

*Belki onuň bilen girip bolýandyr,
Aşyklygyň gursagyna bakylyk.
Onuň bilen girseň, kitap gatyna,
Kyssa, goşga gerek däldir çakylyk.*

*Söýgi bilen girip bolýar ýaşlyga,
Ol asyrdan- asyrlara sygýandyr.
Ol kuýaşa siňip, girse daglara,
Ýene bir gün daş astyndan çogýandyr.*

*Söýgi bilen wagtyň gözünde galyp,
Ýyllaň depesinde täç boluň, ýeňiň!
209*

*Söýgi bilen bir- biregiň ýüregne,
Kalbyna, sesine, sözlerine siňiň!*

GALDY

*Sesiň gelyär hem nepesiň gelip dur,
Saňa baryan ýollar uzag- a ýogsa,
Her hatyňy müň öpesim gelip dur,
Hem diýýän olary göge sowursam.*

*Neçüýn seniň duýgularyň ser- sepi,
Ýa bakyşyň elem- tas däl, ýa gamly.
Ýöne seniň şol gözleriň perdesi-
Meniň ebedilik ýadymda galdy.*

*Pyşyrdyň - aýdymmy, ýa- da däl aýdym,
Sen meni söýdüňmi, ýa- da men söýdüm.
Belki- de, belki- de duşmarys gaýdyp,
Bakyşlarmyz söýgiň dadynda galdy.*

Görmegeýden gelen, kalbyň içgindi,

Ýalňyzlyk nowçalap, kalba nem siňdi,
Ýene- de ýene- de ýürek kemsindi,
Yşgymyz söýginiň odunda galdy.

AŞYKLAR DERESI

Ellerimden tutýaň, aýlanýar dünýä,
Gözlerimden öpýäň, başym aýlanýar.
Aşyklar deresi yşgyň tagty ýa?
210

Ol asmana uçýar, ýerden saýlanýar.

*Biz uçýarys, ýedi asman saýlana,
Periler- peýkerler elin salgaýar.
Söýgi gamisiniň ýelkenleri- de
Arşda akja ýaglyk ýaly galgaýar.*

*Bu ýerde güllerem sapagynda däl,
Kebelek deý öz- özleri uçup yör.
Agşamyň kuýaşam şapagynda däl,
Tirkeş- tirkeş bolup gonup- göçüp yör.*

*Bu ýerde sähralar ör turup baryar,
Gülälekler gelip gonyar döşüňe.
Ölçelenok onda eden işleriň,
Soralanok onda seniň ýaşıňam.*

*Ellerimden tutup gidip baryarsyň,
Ýa dünýe aýlanýar, ýa biz uçýarys.
Ho- ol alysda galan goşa bulut deý,
Ýagmyr bolup bu barlykdan geçýäris.*

*Ellerimden tutýaň, başym aýlanýar,
Gözlerimi ýumýan, daşym aýlanýar.
Aşyklarda pursat, pasyl ýokmy ýa?
Daşymdan baharym, gyşym aýlanýar.*

*Biz derämiz bilen göge galýarys,
Ol ýerlerde mukam pessaý akyp dur.
Aşyklar deresi- tanap bilýäris,
Ol özüne şol dartyp dur, çekip dur.*

211

*Biz uçýarys,
Yetip baryas Arşa ýa,*

*Belki bizi gökde melek garşylar.
Ýa- ha biziň duýgularmyz behişdi,
Megerem, söýginiň özi Arşy ýa?!*

*Pikir gutarypdyr, diňe duýgy bar,
Aýrallyk ýitipdir, diňe söýgi bar.
Duşamzok biz dünýäň mekir alyna,
Biz uçup baryarys söýgi şalygna.*

BAŞGA

*Geçip gider bu ukusyz gijeler,
Meni saňa, seni maňa ýatladyp.
Seni säher gelniň ugradar işe,
Öpüp, gözleriňden (gije ýatmadyk)*

*Meň nâzimi çekendir bir goç ýigit,
Gussaly gözlerme seredip bir dem.
Soraman geçmişim, bagtly etmäge
Meň ykbalym boýun alandyr, merdem.*

*Seni ogullaryň garşylar gelseň,
Meň oglumam ýollaryma garaşar.
Ýene ýetip geler ukusyz gije,
Ne- hä sala salar, ne- de soraşar...*

*Ýene ýyldyz payrar, duýgularyma,
Enäni ýatladýan Aýa öwrülip,
İkimiz hyýalda ýene uçarys,
Asmanda başga bir taýa öwrülip.*

212

ÝAGYŞ ÝAGSA...

*Ýagyş ýagsa, seni göresim gelyär,
Bulduraýar, şildireýär damjalar.
Ýagyş ýagsa, öz ysyndan utanyp,
Biýaraň içine çümyär zamçalar.*

*Ýagyş ýagsa, ýeriň ysy kükeýär,
Bu toprakda mähremleriniň köki bar.
Ýagyş ýagsa, şolaň ysy burugsap,
Ähli hoşboý yslar gyra çekilýär.*

*Ýagyş ýagsa, aýdym ýagýan ýaly- la,
Dowamata dowam beryän heň döräp.
Ýagyş ýagsa, ýeke özüm dâli däl,*

Heň döredýän, heňler kändir seňselän.

*Ýagyş ýagsa, dünýäň ýüzi üýtgeýär,
Şahyr dostlam gapdalymda bar ýaly,
Ýagyş uzyn tary gadym tamdyraň,
Dymyşlyk ýaýradyp, ýagmaz gar ýaly.*

*Ýagyş ýagsa, seni göresim gelyär,
Ellerimi ysgan wagtyň gül saýyp,
Şol pursata gaýdyp gelesim gelyär,
Duýgularym nepislenýär günsaýyn.*

*Ýagyş ýagsa, sen ellerim ysgasaň,
Menem Ýeriň ysy edäýse beýhuş.
Biýaralaň aşagynda zamçalar,
Jyklaşyp ýatsalar utanyp, eý- how...*

213

IKIMIZ ÜÇIN

*Ol gün Gün dogupdy ikimiz üçin
Bar zatlar gowudy ikimiz üçin.
Serhetler döwükdi, köňül keyikdi,
Uçuşlar beýikdi, ikimiz üçin.*

*Ýeller Ýeriň arkasynda duwlandy,
Yşgyň ýeli içimizde towlandy.
Seň özüň däl, duýgularyň towlandy.
A men kän oýlandym, ikimiz üçin.*

*Agladym, agyma goşuldy umman,
Gözýaşlarym ýolda galdy ýuwulman.
Mende- de, şo- ol senden galan göwün bar,
Yşk ýeli uwlady ikimiz üçin.*

*Aýrallyk gapysyn açyp başlady,
Bala batan, ýagty günler daşdady.
Öýkelän yşgymyz bizi taşlady,
Ol indi ýakyn däl, ikimiz üçin.*

SURAT

*Bu bahar syrymyz paş boldy gijä...
Dökän- saçan ýyldyzlaryň içinde,
Gözlerime garap, sözleriň süýjöp,*

Hiç syrylmaz dert galdyrdyň içimde.

*Söze erk edemde, dodagym ýapdyň,
214*

*“Bilýän...” diýdiň, düşünipdiň sözlerme.
Bu bahar syrymyz gizläp bilmedik,
Ýetişmedik ýaglyk daňyp, “gözdaňdy”
Oýnamaga, ýyldyzlaryň gözlerne...*

*Bu bahar syrymyz paş boldy gijä,
Leblerimden dökülende bal suwy...
Sallanjyrap depeden Aý gelinçä,
Hem yşgym aglady çäksiz gam syzyp...*

*Bu bahar syrymyz paş boldy gijä,
Ýyldyzlaň gözleri açyk daňa çen.
Bu bahar ýene- de syrymyz süýjär,
Arşdan gelyän yşgym ýaýrar ýaňa çen...*

*Bu bahar syrymyz paş boldy gijä...
Asmandan syrygan perde galgady.
Yşgyň howry göwräň daşyna güýjöp,
Ygtyýarmyz bu zeminde galmady...*

MOZAIKA

*Megerem, dünýämi açyp giderin,
Sensiz dünýäň basga bir ýat künjüne,
Seni agtarmaga gaçyp giderin.
Giderin men, sen bolsaňam ýanymda,
Seni agtarmaga özümde ýasan,
“Senimi” tapmaga basga ýerlerden.
Eger öz kalbyňdan maňa ýer berseň,
215*

*Hem gudrata ynanyp bu dünýede,
Başga- başga mekanlarda ýerlesen.
Başgalara ýanyňdan ýer bermeseň,
Men seniň dünýäňde bardyryn, bilgin,
Su pursat men saňa ýardyryn bilgin.
Boşluga galgatsam, gamgyn gollarym
Çydaman men umman bolup oňüňde,
Sen dünýäniň allaryna ynanyp,
Hem derdiňi şonuň bilen ýeňledip,
Gidäýjekdiň,*

*Meni taşlap bir ýana,
Hem söýmäge öz naşyja hyýalyň.
Eger, saňa söýgi jeza bermese,
Hem seni saklaman, boşatsa, söýgim.
Eglenme dünýämde parlak ýyldyzym,
Git süýnüp.*

*Men kararsyz älem içre galaryn,
Belki- de seýledir meniň täleýim.
Ýaşamalydyryn soňra sensizem,
Men dünýede bir boş göwrä öwrülip,
Sensiz, sensiz, sensiz, sensiz galayyn.
Aglap ýürek ezyet cekse bilginiň,
Seni bir ýerlerde ideýänimi.
Tapyp bu dünýede idealymy,
Ony özü, özü üçin ýitirip,
Şýdip özü, şýdip, hamana ümsüm,
“Ýasaryn söýgimiň mozaikasyn”*

*Seni senden aýyrmaga hetdim ýok,
Hasabym ýok, seň ýanyňda galmaga.
Saňa taý bolmaga meniň keşbim ýok,
Hem ykbalyň öz ýanyma almaga,
Hukugym ýok,*

216

*Men nädeýin, mähriban,
Şahyr diýilýäni bir geň jemende,
Sensiz ýaşajagyma ynjama menden.
Göwnüme baglaryn ümsüm hasratyn
Başa çekip öz dünýäme giderin,
Özümi saýlaryn owadan dünýäň,
Hyýalynda galan duýgularyndan.
Maňa, goý, diýsinler “betbagt şahyr”
Hem yzymdan gep baryny etsinler.
Setirlerim kimdigimi aýdar meň,
Ýene müň asyrdan sözü, öpsünler.
Ýaşlygymy ýitirmäge giderin,
Seň söýgiňde ýitip- ýitip bir zaman.
Sen maňa ýene- de ezyet berersiň,
Telefonda dem alyp, hiç gürlemän,
Diňlärsiň, gowrähem darygar şonda,
Ýer tapman janyňa üýtgär şol keşbiň.
Hasrata goşulyp ýarylar şonda,
Pyntygyň icinde süýjän şol yşgym.
Seniň göwräň sarsar, gözleriň üýtgär,
Boş meýdan görüner garaýyşlaňda,
Şonda näzijek hem owadan şemal,
Saňa salam elter gara gyşlardan.*

Söyyänligim üçin bagyşla meni,
"Men seni hasrata görmerin rowa"
Ýolsuz ýodalarda elimi salgap,
Aglaryn,
Belki- de ýüregim sowar,
"Seni ynjytmakdan utansyn ykbal!"
Ene- de gaşyňa barasym geler,
Leblerňe- lebimi degirip, ysgap,
Aýdaryn: "Meň seni göresim geler".

217

Ýuwdynarsyň, şol oňküje bolşuň deý,
Hem dünýeden söz gözlärsiň, tapmarsyň.
Meň söygime jogap bermäň ýerine,
Ene aglarsyň sen, ýazan hatlaňda.
Sensizlige hic öwrenşip bilmesem,
Hatdan dolar şol köneje tahylym.
Ýöne sowap gitmek üçin yşgymy,
Saňa golaylatman goýmak ahyry,
Meniň maksadym.
Seň bagtly bolmagyň bu giň dünýede,
Sen betbagtlygydyň, uly şahyryň.
Maksadym, göwnüňe gül eksin ýaryň,
Hem seni aýasyn, men deýin söýüp.
Seň keşbiňde öz dünýämi görýänim,
Hem seň gapdalyňda bolýanym ücin,
Onuň saňa garaýşyny syzaryn.
Göwnümi döwmäge ýetmedik güýjüň
Bilen, onuň yhlasyny downeniň.
Mana ezyet berer, düşün, söýgülim,
Sensiz bu hasratyň yzasy agyr.
Agyr, agyr, agyr eken söýgülim.
Erkiň bilen taşla gaşlary ýaýyň,
Sensizlige kyn bolsa- da, çydaryn,
Çydaryn, gözleriň görmezlige- de.
Ýöne men bir zada çydaman öýdýän,
Meni taşlamaga dözmejegiňe.
Men ýalňyz däl ahyr, şygrym bar meniň,
Senim bar, göwrämde baky ýaşajak.
Yşgymy aýajak höwrüm bar menin.
Eý, meniň görmegeý, keyipsiz, naşyjam
Çyda.

Kysmat ýowuz, bu ýollar inçe,

218

Çyda.
Söýgi hasrat bilen doglandyr.
Men seni ulaltdym öz söýgim bilen,

*Sen bir mahal, men söýmänkäm oglandyň.
Söýgi adam bilen adamyň parhyn,
Saýlaýan bir ýoldur, hasratly ýoldur.
Sen öz ykbalyňda, öz göwün dünýäň,
Owadan duýgudan, yşkdan doldur.
Şonda...
Dine şonda duşünersiň sen,
Ykbalyňda bir şahyryn sözlerne,
Gos- goýu, owadan syýa bolanňa.
Hem bir pursat onuň ýalňyz ykbalna,
Sarsmaz binyat bilen gala bolanňa.
Söý!
“Yşk owal,
Ahli zat soňdyr!”
Meniň şu sözlermi beýniňde doňdur.
Men başga bir ada göçüp giderin,
Söýüp ýaşamany öwredip saňa.
Seniň ykbalyňdan öçüp giderin.
“Giderin men, ýöräp ýerden- asmandan,
Giderin men nirädigi hökman däl”.*

KÖSENDIM

*Men gargany, gazy tapman kösendim,
Aýdym- saza bir mahallar uçupdyr.
Men baglarda sazy tapman kösendim,
Ýapraklar ýagmyra, ýele gaçypdyr.
219*

*Men bilbili, güli tapman kösendim,
Yşgyň ýok ýerinde bilbil neýlesin.
Güýzüň sulbasyndan jyklan bulutlar,
Galgadyp gidipdir, sary öýmesin.*

*Men owazy- heňi tapman kösendim,
Owaz näme işlesin, tary bolmasa.
Bu ýerde bir aşyk görüp bilmedim,
Aşyk näme işlesin, ýary bolmasa.*

*Men arzuw- hyýaly tapman kösendim,
Umydyň göçenne ýyllar geçipdir.
Men gojaman ýaby tapman kösendim,
Bir- birine birigipdir, geçitler.*

Men peýkeriň özüň tapman kösendim,

*Ertekä ynanman ýörler, körpeler.
Men hyýalyň kärin tapman kösendim,
Hany ýagty günler, ýşkly erteler.*

*Men ne aýralygy, ne ýşgy tapdym,
Geçip gidip, goja talyň duşundan.
Asyl ýşgyň özüň görmän ekenim,
Men muny soň- soňlar bildim, kösendim.*

*Men kemerli dagy tapman kösendim,
Döşünde mertligiň gaymagy ýatan.
Men bir läle- reyhan çölden kesindi,
Meniň bu göwrämde ýerleşýär, watan.*

*Men umydyň özüň tapman kösendim,
220
Men hyýalyň halyn tapman peseldim.
Indem ýat howluda çugtdyryp, bir dem,
Duýgularyň tabyn tapman kösendim.*

*Ilik- düwme edip, serimiň köşgün,
Eserlermi bir ýanyndan tараşlap...
Tapmadyklarymy saýlap bir ýana,
Eser ýazdym, tapanlarma bagyşlap.*

*Men kagyz tapsam- a tapmadym galam,
Galam tapsam, kagyz tapman kösendim.
Çyn sözlesem, üstün çykdy şol ýalan,
Ýalan sözläp, özüm tapman kösendim.*

*Güýz bilen ýaşadym, gysy geçirdim,
Öz baharym- ýazym tapman kösendim.
Duýgulary meň duýgyma baglany,
Pikiri pikirme, pelsepe, päli, hyýaly, ykbaly,
Arzuw- umydy, göwresi göwräme, seri- serime,
Yşgy ýşgym içre aglap biläýni,
Görmegeý, keremli, duýgusy kenek.
Kesbi kyýamata çenli janserek,
Kese seredende mün peri aşyk,
Gözlere bakanda hut Ýusup boljak,
Öz göwnüme jaýy tapman, kösendim.*

*Sen meniň şazadam, ruhumyň güýji,
Giň deräniň peleşine deňedim.
Aýdyňlyga sary, maksadyň bary,
Şoň üçinem aýdymlarňy diňledim.*

*Sesiň gursagyma ýag bolup siňdi,
Kerem doly kalbyň kuýaş nura deň.
Dag bürgüdi kysmy kamatyň bilen,
Algyr bolup, alyslara ugradyň.*

*Maňa ylham berdi garaýyşlaryň,
Kowdy köňüldäki gara gyşlary.
Mert meňziňe çekilgi dur suraty,
Kynçylykda başyň çaraýyşlaryň.*

*Maňa ganat berdi, seniň sözleriň,
Ol ganatlar gyrylmadyk perlidir.
Aýlawlarda aty çykan şazadam,
Gyrmyz donuň guşaklary zerlidir.*

*Kamatyň bar, nurly sözüň aşygy,
Pederleriň ýollarydyr ýollaryň.
Näzli ýar önünde çytman gaşyňy,
Gerdiň oňa gerçek- ganat gollaryň.*

*Dag bürgüdi, gaýalardan güýç alan,
Dereleň güllerin ysgap ulaldyň.
Dogumňa bäs gelmän, jülgeler söküp,
Ýagyşly ýaýlada ylgap ulaldyň.*

222

*Maýsalaň gulpagy eliňi küýsär,
Ter sähraň gujagy demiňi küýsär,
Ulaldyň, çaýlaryň diňläp sesini,
Käkilik gaýtalan heňiňi küýsär.*

*Sen meniň şazadam, ruhumyň güýji,
Sözleň güwwüldisin diňläp ulaldyň.
Atalaň arzuwy, eneleň genji,
Olaryň özüne meňzäp ulaldyň.*

*Maňa ganat berdi, seniň mertebäň,
Ýagyşly baharlar guýduň ýürege.*

*Çala gussa batsa, mähriň gaygyrman,
“Ganatyň bar ahyr” diýdiň ýürege.*

*Eý, meniň şazadam, ruhumyň güýji,
Gerçek gerçekligi senden öwrensın.
İn beýik güýç ahyr, söýginiň güýji,
Gözeller söýmegi menden öwrensın!*

ÝÜREGİ DİŇLÄŇ

*Ýüregi dinläň.
Ýürek- ýeňişleriň watanymyka?!
Ýeňse, gujurlanýar, ýeňse gülleýär.
Söýgi dünýäň özi ýaly bitewi,
Soň üçinem aýdymlarny diňledim.*

*Söýgi dünýäň özi ýaly bitewi,
Söküp bormy söýgiň gaýan gaýmasyn.
Meger, bölünýän zat ýüregiň özi,
223
Bölüp bolmaz söýgiň şatlyk- gaygysyn.*

*Söýgi ýeke- tākdir Ýerin ýüzünde,
Söýgi- jany özgāň janynda goýmak.
Ýöne esasy zat ömür dowamda,
Ýürek bilen söymek, şoň bilen köýmek.*

*İlkinji söýginiň Watanydyr ol,
Onda āhli zada orun tapylar.
Kāte diňlaň ahyr ýürekleriňizi,
Onuň diwarlary- açyk gapylar.*

*Ony aýaň mydam geldi- geçerden,
Onuň sesin diňlaň, ýaşamak üçin.
Kamillige barýan ýolundan saklap,
Güýmemāň, gözleri ýaşlamak üçin.*

*Dinläň, kyn bolsa- da ýürekleriňizi,
Söýsün, ýeňsin, pāk niýetin oňlaň siz.
Ýöne azaşmasyn duýgularyňyz,
Şoň üçinem ýüregňizi diňläň siz.*

“SEN GELDIŇ- DE GARYP KÖŇLÜM BAÝ ETDIŇ...”

G. Ezizowdan.

*Sen geldiň, şo pursat giňedi dünýäm,
Arzuwlarym kebelege öwrüldi.*

224

*Elleriňden tutup, seni getirýän
Duýgularym ap- ak durna öwrüldi.*

*Sen geldiň, şo pursat ýaňlanyp gitdi,
Ýönekeýje öýde, beýik bir nama.
Megerem, mähriňe suwsap gidipdim,
Meni umma zyňdy beýik hyýallar.*

*Sen geldiň, açyldy aýnalarymyz,
Goňşular ýylgyryş gördi gözümde.
O nähili ykbal, ýekeje adam,
Bagtly edýär meni ýeriň ýüzünde?!*

*Sen geldiň, nur girdi öýüň törüne,
Gapym keжебäniň perdesi misli.
Müň tarapdan pyşyrdylar ilişip,
Şemal öňküdenem ýygjam öwürdi.*

*“Sen geldiň- de garyp köňlüm baý etdiň,
Ýöne näme üçindir, ynjalygym ýok.
Sen maňa bagt berdiň, örän ullakan,
Ony nädip gorajagmy bilemok.”*

SEN UKA GIDEŇDE

*Sen uka gideňde, älemiň üýni,
Ümsümligiň saýasynda bukuldy.
Sen uka gideňde baglaň hasraty,
Gyraw bolup, symgylt sähra döküldi.*

*Sen uka gideňde,
Yşgyň ýelleri,
225*

*Öwrüldi ullakan, giň sallançaga.
Sen uka gideňde zemin ýelleri
Şahada garaşdy, kân sallanjyrap...*

*Sen uka gideňde, syrlar azaldy,
Derya reňk gözleriň hanalarynda.
Seň uka giderňe garaşýan eken,
Meniň gussalarym täzelendiler.*

*Sen uka gideňde,
Süýji sözleriň dodakda “özlerin ýitiriberdi.”
Sen uka gideňde, ýylgyryşlaryň
Ýañagyňa “çöküp oturyberdi”.*

*Sen uka gideňde...
Dymdy ýüregim,
Asudalyk hopukdyrды bir pursat.
Sen uka gideňde,
Ýalňyz diregim,
Bakylyga garşy ýöneldi gursak...*

BU GIJELER

*Bu gijeler ýarsyz galdy,
Çyragsyz, dogasyz galdy,
Neçün ýar meni ynjytdy?
Onuň köňli arsyz galdy.*

*Sökdüm nagyşly çölüni
Ataşa ýakyp, tenini,
Sähraň sahraýy gelini ,
226
Dünyede kararsyz galdy.*

*Garaş diýdim, seslerime.
Aýyň erän kesmegine,
Suwly ýabuň kenarynda,
Gijäniň kereşmesine.*

*Bu gijeler ýarsyz galdy,
Çyragsyz, kararsyz galdy.
Neçün ýar meni ynjytdy?
Oň köňli aramsyz galdy...*

MEN BAHARYŇ TARY

*Önürtdi ýazlaryň jadyly yagşy,
Söýgi owuz süýdi kimin bişipdir.
Sülgün jüyjeleri ýaly her ýana,*

Çigildemler pytyrapdyr, süýşüpdür.

*Gelin kömelegi, öwreniş maňa,
Men baharyň tary, adym hem bahar.
Ho- ol depäniň gujagynda gyşlaýan,
Gar gülün oýardym, sypalap, ogşap.*

*Ümür nikabyny serper yzyna,
Guşlar ýat ülkeden dolanyp geler.
Barybir sahrany söýen gyzyňa,
Seniň aydymlaryň owazy siňer.*

*Çemin tapsa, keyik jyklar bir kertden,
Ony öwrenişdirmek gara görgüdir.
Goşgularym bahar gelse, durnalaň,
Gaýdyp geljek ýollaryna çelgidir.*
227

GÖZELLIGIŇ ÝŞKYNDA

*Açyň ýürekdäki täsin syrlary,
Size bagt paylar söýgiň adyndan.
Tapyň, iň mahriban, süýji sözleri,
Gözellik hakynda sözläň, adamlar!*

*Gözellige aşyk göwnüm bar meniň,
Göwnüm diňe onuň guran köşgünde.
Gözlerimde söýüp bilýän güýjüm bar,
Şoň üçin men gözelligiň ýşgynda.*

*Ýıldyzly gijeleň nurun ýassanyp,
Gyşlaryň ýıldyzly garyn ýassanyp,
Gözelligiň ykbaly bar ömürde,
Tasin ahwallara sary gyssanyp.*

*Bossanlar jorasy güller nikapmy?
Meň aşygym nazarymy okapmy?
Gözi nemli şatlyk alar çeşmimden,
Ýüregimden şatlyk alar tukatly.*

*Gözellikden dem alyp dur ýaşayyş,
Bilýäriň men, gözellikden ýadalmaz.
Şoň üçin men gözelligiň ýşgynda,
Gözellik hakynda sözläň adamlar.*

GÜLLER DÜNYÄSI

*Yöräp baryan, nazar salýan edaly,
Seyilgahiň gülli, gunçaly agzy.
Gül-gunçalar bir- birine näz edýär,
Has süýjeýär guşlaň, säherki labzy.*

*Bir günün içinde howa üýtgeýär,
Bir günde aylanýar, asmanyň başy.
Asman seyilgähe meñzeyär häzir,
Bu ýagdaýlar baharlaryň gözbaşy.*

*Ylgap baryar daňyň säher şemaly,
Eteginden gül dökülýär zemine.
Bu güller deňziniň ýokdur kenary,
Çüwdürimler meñzeş, güýçli zehine.*

*Bu owadan guşlar Arşdan geldimi?
Gör- ä juda nazik gülleň baldagy.
Unudýaň sen, galamdygyň, güldügiň,
Elleriňde saklap, ýazýan zadyňy.*

*Ylham çogýar,
Asman zemine gonýar.
Zemin başyn goýýar, Arşy- aglaýa.
Gül bolup göterlip, arzuw- hyýalym,
Ýukajyk öýme deý, gökde galgaýar.*

*Gül ýagdyr tebigat asmandan ýere,
Bahar geleninde gyzył çog bolup,
Güller Arşyň aşyklara sowgady,
Gül geler asmandan gysga çag bolup.*

229

GÖRSENE

*Görsene,
Ýyllyzlar öçüp gidipdir.
Aý agyllap, alyslardan jyklaýar.
Penjiraň önüne seçip gidipdir,
Keşde ýaly ýyllyz hünji akja gar.*

*Daň agaryar,
İki aşyk kalbynda,
İki yürek urgusynda bir saz bar.
Eşitmedim, yşk hakda şeýle jümläni:*

“Yşk uransoň, munda özün dürsän bar”.

*Ukusyz gijeler geçip gidipdir,
Gujagynda söýülip hem söýdirip.
Daňyň ýyldyzlary oçüp gidipdir,
Aýam “çyralarny” baryar, “söndürüp”.*

*Her kişiniň öz gitmeli yoly bar,
Her adamyň öz taby,öz päli bar.
Wepaly, ygrarly, geçegçi pursat,
Bilmersiň çyn dünýäň ne hyýaly bar.*

TEBIGAT

*Baglar başyn egip,arasyn açar,
Selçenleşer gülleň gülün başlary.
Şemal geň- aň hallar bolup öwürer,
Darap, çözüp bulutlaryň saçlaryn.
230*

*Güýzüň atyr ysly merdiwanyndan,
Ýaprak gaçyp, raks oýnar- da,pyrlanar.
Güýzüň asmanynda,ýel- dumanynnda,
Setir düzüp, geçip gider durnalar.*

*Sary keteni deý, zolakly pelde,
Tüweleýler görkezer öz boýlaryn.
Agaçlar bar sahawatyn eçilip,
Ýapraklar ýaplaryň “ýalar” gaymagyn.*

*Asyl- asyl bolup,gögün yüzüni,
Apbasy deý bezär ala bulutlar.
Yaşlap yaşyl donly gögüň gözüni,
Baklyga siňip baryar, umytlar.*

*Tebigatym meniň asyl düşegim,
Seniň birje pyntygyň men, dänäň men.
Perzendi men garabagyr enemiň,
Eziz obam, seniň naçar läläň men.*

DAG JÜLGESI

*Otlaryň üstüne özüm tandirýän,
“Ümür bu jülgeden suw bolup akýar.”*

*Çuňlугyň ruhyna çümen gamigim,
Çagalyk düýşümden ýylgyryp bakýar.*

*Yürekde şatlygy çagalyk düýşüň,
Hol gaýrada garry töňňe ýanypdyr.
Arçalykdan iki ädim aňyrda,
Dag ýodasy surat bolup galypdyr.*

231

*Enteklerem syrdaş edip durnany,
Düýşde galan gykuwlarna sygmanym,
Dag jülgesi, haýpyň gelsin janyma,
Yaňlarynda “seslerimiň ylgany”.*

*Bili bir gysymjyk owazy diňläň,
Gudratdanmy çeşmäň şildiremesi.
Ýa ol sen hakdaky sözi eşdipmi,
Nameden gülleriň sülmüremesi?*

*Ýa- da aýrallygyň sesin diňlapmi,
Nämedenkä turaç saýrar mesgeniň.
Ertekidäki deý, çeşmäň düýbünde,
Balygyň agzynda “gaýnaýar” demiň.*

*Ýa- da döwüň jany barmy küýzede,
Köpürjik- köpürjik suwuň ýüregi?
...Sowallarma jogap tapyp gelyänçäm,
Dag jülgesi, her gün saňa gelerin.*

MEÝDAN

*Sen şermende däl meýdanyň,
Sen däli meýdan,
Ümüriň çygyna pyssarypdyr, şam.
Arkaýyn, bedäniň düýbüni deşip,
Ýalmawuzlar otur, hekgerişip.*

*Şapak balyk ýaly, hol ýitip barýar,
Üstüňe gaçjakdan, ykmanda bulut.
Alahekik howsalany paýradar,*

232

Dünyäň gullugynda şugulçy bolup.

*Onda- da otyrsyň, watansyz guwa,
Gujagyňdan ýer görkezip, desmal deý.
Otlaryň üstünden galanda dumany,*

Ýorgan edip, mawy ýorgan- asman deý.

*Laçynyňy gyrgu urdy, dymýarsyň,
Besse- besse sülgün galýar, asmana.
Allanyň gözünde özüň dyňzarsyň,
Çydamarsyň, bahar bolup ýatmana.*

PERWANA

*Ýüregimden daň çyzylady,
Aňymda agram çyzylar.
Meni unudan günüňden,
Gursakdaky ýaň çyzylar.*

*Men- üzülip gaçdymmy ýa,
Senden ara açdymmy ýa?
Asmana uzan kalbymy
İndi nirä açsaň bolýa.*

*Kagyzlarda sözüň galar,
Ak ýaýlada gözüň galar.
Seniň ýap- ýaşyl gözleňde
Aglap duran ýüzüň galar.
233*

*Öň- öňler, indi- indiler,
Ol seni söýýär diýdiler.
Mähir goşaryň sypdyran,
Sowap gidipdir didelem.*

*Hoş, göwnümiň pelsepesi,
Çawuşlarňa çakyşdym men.
Pyrlanyp hyýallar içre,
Pyrlanyp howalar içre,
Gaçan näzik bakyşdym men.*

GÖWÜN GOŞGUSY

*Meň hatlarym kyssa bolup gowşandyr,
Kölleň eteginde şapak jyklanda.
Çöller ertekisi, kümüş towşanlar,
Ýa serleri yşga sämän ykmanda,*

*Haýsynyň hyýalna nepes taşlasam,
Asman ýyldyzlardan “bassyrma” salar.
Jennediň ilkinji ýaşayjysy dek,*

Meniň ýaşyl gözlem, geňlikden dolar.

*Maňa demiň aýdar, nirededigni,
Ýokarda bulutlar jora bolanda.
Asman bulutlaryň öwliýäsimi,
Saňa ýakyn bolsa, sora bol onda.*

*Bilbilleriň tylla çüňkün ogurlan,
Owaz bolup, aý howlusyn idände,
Çeşmäň ertekiden gözbaşyşy deýin,
Men gerin alnyňa syrly meýdandan.*
234

GAMGYN GOŞGY

*Gamgyn horaz daň sazyna örüzer,
Gursagy ot basan gadym ýaýlany.
Şonda görersiň sen äpet güneşiň
Ýyljak nurun ýer göbегne paýlanyn.*

*Kir- kimirsiz sähra doglan günüňden
Gözleriň gatyna siňendir ümsüm.
Men şonda görnüşe bakmadym aglap,
Seniň nur sepilen didäňe sümdüm.*

*Gursagyňa dykylyp, ganat küýsämde,
Ýene- de ykmanda şemala berdiň.
Ýok ol gün şeýlebir sowugam dälde,
Sen mähriň näbelli jemala berdiň.*

*Ala horaz daň paýyny dilende,
Deşilende howlyň güneş ganaty.
Şonda ejem ýürekgysmalarynda,
Çagalarny ýekän- ýekän sanady.*

*Ter gülli ýaýlalar ýaşyndy biraz,
Atyndy oň hünji düzlen mahmalyn.
Ejem giden daňdanynda heykele
Öwrülipdir, ömür ýygnan ahmyrym.*

*Gursak bir ülkede nesibe çekip,
Ýedi ýada işiň düşse, pidaňdyr.
Ýene ala horaz gygyran günü,
Giderin men ejem bolup, şo daňdan.*

235

PEÝZAŽ

*Aý depderin köl üstüne
Taşlap goşgy ýazyp ýatyr.
Tylla ýally bedew ýaly,
Akasiýa “gazykda” dur.*

*Ýaplaň ýaşyl gaýmagyna
Tylla aýdan tor düşüpdür.
Kiçijik kümüş balyklar,
Sowuk suwa öwrenşipdir.*

*Mermerdenmi ýylgyzlaryň,
Sowuk teni,ýyly teni.
Ümür çöken çola kenar,
Yşga itekleyär meni.*

*Kamys güller gadym kölüň,
Hol çetinde, dulunda dur.
Yaşyl kereplikler içre,
Dökülip dur aýdan ak nur.*

*Ýar gelermi ýaýlalara,
Guşlar kah-kah urarlarmy?
Ýene öňki ýaly gazlar,
Kölde ganat gererlermi?*

*Asman bulut, ýylgyz ýanýar,
Daş- töwerek nurdan ýanýar.
Ýürek welin ýardan ýanýar,
Kalby kalba meňzeş agşam.*

236

BAHARYŇ GELŞI

Şahyr Mämmetnazar Babanazarowyň äheňinde

*Gül-gunçany bagra basyp,
Bahar geldi galkyjaklap.
Nas keyp edýän goja ýaly,
Ýagyş ýagdy heň gyjyklap.*

*Owaz gondy aýnamyza,
Şemal gandy ümsümlikden.
Jorama meňzeş baharyň,
Reňki gözlere sümlüpdür.*

Ýeneki ýaz,ýeneki güýz,
Ýeneki ýagmyrlar hakda,
Bahar dynman gürrüň berýär,
Bäbek deý ak sallançakda.

Bugaryp dur ýeriň üsti,
Gökden iýnen atyr ýaly.
Taýçanagyň näzik sesi,
Başyn aýlar atyzlaryň.

Derwişiň dyzyn ýaplanan,
Durna gökde hellewleýär.
Bir mahriban,eziz ýaly,
Çynar mährem hellewleýär.

Gazlar geçýär, “salam, salam”
Deňiz ýaly ýaşyl gözli.
Sazdan doly garyp göwni,
237
Heý yşga dözmän bolarmy?

Jerenleriň jaňy galýar,
Dereleriň düýplerinde.
Agamyň aýdymy galýar,
Gelnejemiň düýşlerinde.

Gül- gunçany bagra basyp,
Bahar geldi galkyjaklap.
İndiki ýazlara çenli,
Aýdym galdy gül gujaklap.

GÖWÜN

Gysgajyk boýumy ezmäge ýagşa
Gidýäriň, eý tünek, galma sen, gagşap.
Duman için dörjeläýin tapmanmy,
Haýwanat bagynyň gaçan gaplaňny?

Müneyin men alabeder gerdenne,
Gojaman daglarda gaýadan uça.
Sen meň ýoklugymda birjik örtenme,
Soň habar ýollaryň, menziller geçe.

Kalbymy sereýin, çalygsyn ýele,

*Şorlan çöle meňzemesin, maňlaýym.
Asmanyň iň täze deminden gelen,
Tämiz şemal bilen yşga daňlaýyn.*

238

SARGYT

*Uzyn- uzyn ak ýodalar
Menden gider, maňa geler.
Ak kagyzdan gämi edip,
Meniň ýüregim epleme.*

*Her agşamyň yşygynda,
Kebelekläp gaçan gary,
Sen şu günleň işiginde
Goý ömürlük ýadygarlik.*

*Her göwünde bir tar bardyr,
Eglenip siňe seretseň.
...İndi ýazda ösen ýeller,
Diňe men taýa öwüssün.*

BU MEN

*Meni tanaýarmy ýyly posalaň,
Söýgi şalygyna myhman çagyryp,
Bu men seniň şol owadan söýgüliň,
Seň derdiňden ýürek saly agaran.*

*Bu men seniň şol owadan dilberiň,
Bu men- seniň şol owadan peýkeriň.
Ýüregiňden söýen, gözlerne siňen,
Çeşminde ömürlük galan heýkeliň.*

239

ÝÜREGIM KÜÝSEDI SENI

*Ýüregim küýsedi seni,
Joşgun joşguna baglandy.
Ýüregim küýsedi seni,
Maýsalan göwün aglady.*

*Aglady gundagsyz sahra,
Gatyk ýaly ak bulutlar.*

*Kebelekli şemal hakda,
Çawuş çakanňy unutma...*

*Sen gözüňde ünji gördüm,
Ýüregim küýsedi seni...
Bir düzüljek hünji gördüm,
Yhlasym siňen ekeni.*

UMYT

*Ýene ýersiz gussa girdi ýürege,
Ýene güýzüň sesin getirýär şemal.
Ýene- de möjekler girip sürene,
Ýalňyzlyk başynda uwlaýar şumal.*

*Nämüçindir erbet ýüregim gysýar,
Ýa men ýalňyzlykda ýel kowan gämi.
“Ýene- de şygrymda bagryma basýan,
Görmegeý ýigdimi küýseyärim men”
Bu meň sözüm janym,ýeke täk sözüm,
Gussaly gözlermiň yzaly sazy,
240
Saňa aýan dälmi, aýt aýan dälmi?*

*Belki ýekelikden, belki ahmyrdan,
Goşarda sagadym ýarylyp barýar.
Belki- de ykbalym sulbasyn süýrärp,
Seniň ýalňyzlygňa garylyp barýar.*

*Seni göwräm içre sygdyryp bilmän,
Öz- özüme ýalňyzlykdan ürkýärim.
Şol gün sen bilmezden diýip goýberdiň:
“Aýyň şuglasyna çümen ykbalym”.*

*Ýene gussa çökyär sensiz gijäme,
Ezizden aýrylmak ýazgyt belki-de.
Söwer ýar ýanynda aglan mekleň,
Göwünde goýalan ruhy meňkidir.
Çözüber gussanyň tanşy eý melek,
Biziň kysmat saýan kesgitlemämiz.
Seniň elleriňde palçyk mysaly,
Döresin nepisden keşp- mertebämiz.
Ýene ýersiz gussa girýär kalbyma...*

(aýdym)

*Belki- de salgymy ýitirensiň sen.
 Belki ýyrtyp zyňansyň sen şemala.
 Müň derdiň içinden geçmeli eken
 Birje gezek görmek üçin jemalyň.*

*Eý bölek kagyzlar arzuwlarym siz
 Giň asmandan düşdiňizmi gaýyşyp.
 Bir bölek buluda öwrülip, uçuň
 Sizden etjek iň ullakan haýyşym.*

*Aýdyň asmandaky bölek bulutlar
 Ýar meniň göwnüme öýkeli ýaly.
 Belki- de salgymy ýitirendir ol,
 Başga salga gidendir- de hyýaly.*

SÄHRALAR ÝÖRÄP GITDILER

*Sähralar ýöräp gitdiler,
 Giň sähralar- durnalaryň jorasy,
 Yşga çydamadyk gurdy üýşmeleş,
 Kebelekler “bahar nirde?” sorady.*

*Ýeller ýüzük bolup halka atyşdy,
 Giň sährada döwre gurdy, egele.
 Biziň ilde çyn aşyklar sataşdy,
 Aşyk aýdyň, gözlerini tegele.*

242

*Bahar kömelekler raks başlady,
 Läle kakdy gülälekler “dahanda”.
 Sähralar ör tutup ýöräp gitdiler,
 Entek sähra ýöremedik jahanda.*

SÄHRADA

*Sähranyň üstüne kebelek “ýagdy”,
 Bulut meňzeş melekleriň düýşüne.
 Desse- desse bulutlary gujaklap,
 Bahar gelip gonjak bolýar işige.*

*Bosaga çeçekler dyrmysyp gelyär,
Meýmirapdir maňlaýy ak köpegmiz.
Bu ýaýlalar seniňkidir, mähriban,
Garylyp- gatylyp gitdik köpe biz.*

*Ellerine taýak alyp körpejäm,
Owlak- guzyň seslerine keyp edýär.
Duman meýmiräpdir kölüň üstünde,
Uzak gije eden işi köýse- de.*

*Bahar golaýlaýar, bulutlar gelip,
Goltugyny “gysyp”, syrly asmanyň.
Baharyň gelenni ilki buşlaýan,
Asmanym, asmanym, mawy asmanym.
243*

*Bahar gelyär ýazlagdaky iller he- ý- ý- ý,
Seriberiň kakyňzy- gurduňyz,
Ýaşyl mahmal ýazyp, saga- sollara,
Bahar gelyär, bu türkmeniň ýurduna.*

GAMLANMA

*Sen gamlanma, sen gamlansaň zeminde,
Otlaram sülleryär, ýagyş aglaýar.
Sen gamlanma, meň kalbymda henizem,
Müň ýyl şatlanmaga umyt bar aýan.*

*Sen gamlanyp, ýüzüň solsa, ynjaýan,
Gözleň meniň gözlerimiň dowamy.
Çözläp baryar seniň gözleň içinde,
Meniň gözlerimiň soňsuz sowaly.*

*Sen gamlansaň, eý görülyän şazadam,
Gamly başlarymy kim sypalar meň?
Sen gamlansaň näzim çeker meň kimim,
Süýji duýgy bilen kim öýkelär soň?!*

*Gije şöwür çekip, gündiz ýerliksiz,
Gama batsaň, uçup gerin ýanyňa.
Sen gamlansaň, kim saçlaryn sypalar,
Kim “gamlanma” diýer söwer ýaryňa.*

*Sen gamlanma, baharyň al şapagy,
Ruhuň asman taýa galsyn belende.
Sen gamlanman, bir ýylgyryp goýbergin,
Men gamlanyp, huzuryňa gelemde.*

ÝENE- DE

Ýene otly köýnek geýdik,
 Ýene- de baglar haýykýar.
 Gys ýetip gelyärkä bildik,
 Güýz özüň soňsuz aýaklap.

Ýene otly köýnek geýdik,
 Ýene- de ýat şemal uwlary.
 Bu kim? Eý ýitiren söýgim,
 Bakma mensiz galyp duwla.

Küýseme yşkyň kenaryň,
 Sen sadylla bagtym saýyp.
 Ýene- de sesiň owazy,
 Ýaňlansyn soňsuz ajaýyp.

Kemsinme, kemşerme janym,
 Ikimizem bigünär- ä.
 Ýene- de ýüregim ýanyp,
 Öňümde örtär günälem.

Saňa dostumam diýemmok,
 Diýemmok ýeke- tägimem.
 Men sensiz dünýäniň göwnüň
 Ynan göterip bilmerin.

Aýdaýyn ... Ýene bu agşam,
 Ýene- de ot aldyk dämi?
 Diýmek söýgi bilen ýuwlary,
 Ýitmändir kalpda şol gämi.

245

Ýene- de ot aldyk, bilýäň,
 Ýene güýz geldi aýaklap.
 Dünýä üşäpdir- ä dünýäm,
 Bu düýşmi ýa- da oýalyk.

Ýene- de ot aldy baglar,
 Ýene- de elendi degre.
 Ýene barlyk içre ýokluk,
 Bolanda şol goşa göwre.

Içimden doly hasrata
 Ýene- de bir dem düwündim.

*Senem, senem bagra basman,
Bagra basara düwündiň.*

*Ýene- de mäşim bişişse,
Ýene- de dilsem ýüregim.
Seň çykjagyň bilýän ondan,
Geregim men şol geregiň.*

*Aýra gezip bir- birekden,
Bir zady iki bölüşen.
Baglanar kesik ýürekler,
Soň derdi ikä bölüşer.*

*Ýene- de ot aldy baglar,
Ýene- de mukam gaýrada.
Ikimiz däl, biz bir bolup,
Aýralyk gitdi aradan.*

246

SENI SÖYÜP...

*Seni söýüp, ýalňyzlaşdym, ep- esli,
Seni söýüp, gorkdum, söýgiň gyşyndan.
Bu owadan dünýä söygimiň keşbi,
Üýtgäp gitdi, üýtgäp duran düşüm deý.*

*Maňa goňşularym geňirgenişýär,
“Seni söýüp, göz ýetirdim, bir zada”
Kimdir bir gözel gyz arama düşýän,
Ýaly duýgy başdan geçýär birbada.*

*Goşgularym alyp, daglara gitsem,
Aşyk Şybly çykyp meniň önümden.
“Nähili gözel gyz, öwrenişýäňmi?
Bir şahyrçylykdy, gözel, kemiň seň”*

*Diyip, kine bilen bakaýjak ýaly,
Soňky döwür daglar sary gidemok.
Seni söýüp, ýalňyzlaşdym ep- esli,
Gerekmejek ýerde biten igde dek.*

*Seni söýüp, hyrçym dişlemesem bor,
Söýgiň gyşam geçer gider, ýaz geler.
İkimizi aýra salyp, dünýäde,*

Soňra söýüp, ýaşarmyka özgeler.

*Seni söýdüm. Goňşularym syr bilen,
“Hoş gylygyň köpelipdir”- diýýärler.
Gyzlaram garagol, joralam bezzat,
Derrew bir üýtgeşme bolsa, bilýärler.*

247

*Goý, bilseler bilsin, söýmek aýypmy,
Sen deýin, boýlary derek bir ýary.
Seni söýüp undupdyryn daglary,
Indi wasp edýäriň, ýaşyl derýany.*

GURSAGYŇA SERET

*Seret ahwalmy şu ýa- da başga zat...
Aý dodagyn kemşerdipdir şu pursat,
Görüp seniň bagt içinde ýüzýäniň...
Salmalykda için boşadan gursak,
Ýaplara goşulan suwda gizläniň...
Hiç kime syr bermän boşanan baglar,
Kir- kimirsiz aýdym ýaly baglandy...
Görsene, ikimiz, ýene ikimiz
Leýlisaçlaň aşagyna duwlandyk...
Gursagynda gürsüldeýän ýürek ýok,
Uçdukmy ýa bakylygyň gatyna?
Ýa- ýokarda çakylygyň hatyna,
Göwünlerimiz batböredek deý uçuryp,
Gözüň bulutlaryň sere ýapyna,
Nika suwun sepip ýörmi, jöwenek?
Gör, bu gökde her kimiň öz işi bar,
Gursagynda ýürek ýokdur, elläp gör,
Bärde diňe belent yşgyň güýji bar.
Keramat ekeni yşgyň kenary,
Aşyklyk deresi derde dāridir.
Birden biri bizi gözleýän bolsa,
Ýol ýitiren aşyklaryň biridir.
Gursagyňa seret, ýürek ýokduram,*

248

*Ýa- da ýokdur nikalary zeminiň,
Eý meniň ruhumyň goşa ganaty,
Eý meniň yşgymyň söýgi emini.
Biz gidip baryarys, äňet, töwerek,
Kebelek, kömelek, hem aşyklar kān.
Bu ýerleri jana- sere janserek,*

Ýa bu ýeri şol ýermikä- La mekan?!
 Gursagyňa seret, möhür basdylar,
 Ikimize, bir- bireksiz oňmaz deý.
 Aşyklaryň depderi şol görýäniň,
 Seret olaň ählijesi oňlandy.
 Gursagyňa seret, ketenim gyýlyp,
 Ýüzüňe saçlamdan nur dökülip dur.
 Ýene- de hünjüsin sepyär jöwenek,
 Ýene- de sadaplar dür äkelipdir.
 Bu ýerlerde merdiwanam ýok ýogsa,
 Nädip çykdyk arşyň soňsuz gatyna?
 Gursagyňa seret, ýaryk-ýaryk seň,
 Meňzäp dursuň, ýerde teşne takyra.
 Wagt nirde, nirde bagy zamanyň,
 Kimdir biri şygry okaýarmy, ýa?
 Dur, hol alysdaky zemin donumy,
 Demirgazyk buzly okeanmy ýa?
 Görünýär bir zatlar, hatlar, adamlar,
 Olar şäher saýlaýandyr, düşläre.
 Düşünýän zeminde gaşlaryň çytyp,
 Adamalaryň has kän bolýar, işleri.
 Ýok ikimiz düşlemäli, hiç ýana,
 Keramat hem däl bi, yşk asly hem däl.
 Hany şol merdiwan, gursagňa seret,
 Saňa- da maňa- da yhlasly hem kän.
 Gursagyňa seret, merdiwan barmy,
 249
 Ýa- da ýoly, ýodasyzmy, bu yşgyň?
 Eý zemin aslym, asmany kesbim,
 Sen meň gursagymdan nirä ilişdiň?
 Gursagyňa seret, gollaryň ýaý- da,
 Bolayşyny görsene sen, aýýňam.
 Söýüleriň öýdüp dodakda galan
 Ballar gijä garaşyp dur, taýyn ol.
 Ikimiziň bagtymyzy gysganyp,
 Zeminem, asmanam öýkä çişipdir.
 Gursagyňa seret, ýar- da döşleriň,
 Aşyklyk hatyndan bir harp düşüpdir.
 Biz gidýäs, hoş galyň, sümme tokaýlar,
 Bizniň gözleglerimiz bolupdyr tamam.
 Biz indi zeminden, asman, ýer, aýdan
 Indi ýerem birazajyk köşeşdi,

Merdiwansyz duýgy Arşy däl indi.
 Gursagmyň yhlasy köşeşdi biraz,
 Gursagyny ýardy söýgüli taýym.

*Görsene jöwenek nika suw paýlap,
Buşlaýar zemine biziň nikamyz.*

ÝŞK

*Telim güýz geçipdir, seniň seriňden,
Ýazyň telim guşy saýrap gidipdir,
Pyşyrdap, pyşyrdap, aýdan duýgulaň,
Adamlaň ýüregne ýaýrap gidipdir.*

250

*Güllerem saz çalsa, durky ajaýyp,
Müň bir tarly saz guraly hamana.
Erikler paýraşyp, ýere dökülýär,
Monjuklar üzülen ýaly şemala.*

*Gökde döwran süryär, possun deý bulut,
Damjalardan nagys çekip, zemine.
Gülli ýaglyk ýaly owadan bir şal,
Ýazylýar çalymdaş, äpet çemene.*

*Ylhamyňdyr şahyr söýen illeriň,
Serpaýyňdyr, ellerime gül berseň.
Sen barybir tämiz syryň ýazlarda,
Biziň ýüregmize aýtman bilmersiň.*

AÇYK PENJIRÄŇ ASTYNDÄ

*Açyk penjiräň astynda
Martdan galan ot küdesi.
Näçe siňdirdi özüne,
Geçip giden otly sesin.*

*Gyz oý bilen penjiräniň,
Daşyna kän diň salardy.
“Ýüreginden syr dilänim,
Gelmez”-diýip, oýlanardy.*

*Ejaplanyp, ýakyn- ýatdan,
Goýaldy ýaşy ýyllar- da,
Otlyň ýakymсыз sesine,
Bagynda çemen süllerdi.*

251

BAHAR BILEN MEN

*Bir bitewi göwre men,
Bahar ýatyr alnymda.
Baharyň ak güliünden
Meň basypdym kalbyma.*

*Ýazym, ýazym owadan,
Ýodalarmy ýel pozmaz,
Bagt ýazylgy bolar,
Baharlaryň alnyna*

*Owratmadym ýüregi,
Paýlamadym geçene.
Ýagyş gögün aýagy,
Kalba şatlyk seçelär.*

*Bir bitewi göwre men,
Bahar ýatyr alnymda.
Güller bilen üwrelen
Durmasyn ak sallançak.*

DÜÝŞ

*Göwrämi sandyga salan ruhumdan
Razy, şygyr ummanyna gark etdi.
O gün ganyň göwrämdäki habary
Ýeke damja öwrüp, kalpdan sarkytdy.*

252

*Haly halaýan hal gerek bu gün,
Halda galan göwräm köşeşer haçan?
Näme üçin, näme üçin sandykda galan,
Göwrämiň sesini eşidenok açar?*

*“Heý men bärde” diýýän, dillerim lal meň,
“Heý men bärde” diýýän, güller gülyärler.
Onda näme eger gerekmez bolsam,
Seň yşgyň ýaşayar, meniň dünýämde.*

*Gutarmadyk goşgy ýaly ezyetli,
Sandyga salynan göwrämiň ahy.
Heý... ruhum göwresi yşkdan kilitli,
Bu men, şol aglaýan betbagt şahyr.*

Heý... bu men, men- ä bu, açyň sandygy...
Bogulýaryn, gussalaryň dadyndan.
Ýogsa- da sandygy derýa çalt zyňyp,
Zöhre gyza gowşuryň siz, adamlar.

Heý... bu men sandykda ýalňyz galan men,
Ruhumyň tussagy bugdayreňk jenan.
Ýogsa- da göwrämden yşgy çykaryp,
Bagtlylaň hatarna goşuň- da synaň.

Heý... heý eşidýäňmi, görmegeý ýigit,
Bu men, kerem bagly, gollam ýetmeýär.
Seni şu dünýäniň dadyna goşan,
Bir gözeli çynym bilen gutlaýan.

Heý... Seret bäriňe, bu men ýalňyzyň,
Hem bahar tarynda üwrelen bir sal.

253

Şu göwräm sandykdan çykmasa ruhum,
Girer seň ruhuňa, eglenmez, kürsäp...

Heý... Bu men, men- ä bu şol gözel owaz,
Gulpagy atyryň damary ýaly,
Gözleri gündiziň kamary ýaly,
Sesi sandyk gelyän habary ýaly,
Eý toba, bu men- ä eşidäýiň, men.

Heý...

Ýa men deňiz perisiniň gyzymy,
Bir mahallar deňze çümüp aglamda,
Sesim bilen çalyşdymmy özümi?

Maňa bir zat bolýar, sesim çykanok,
Sesimi aldy kim, nirde sözlerim?
Sandykda garaňky göwräm gowrulyp,
Çekilip saz çaljak ýaly gözlerim.

Heý... heýýý... eşidiň siz,
Bu men, täsin heň...
Sessizligiň çalan owadan ýaňy.
Şol gözel men, dünýäň düşünjesine
Çalşyp bilýän bir goşawuç tyllany.

Heý... Eşidilinokmy, meniň ýok sesim,
Duruň- la, gutarjak bolýar, nepesim.
Heý kimisň? Gygyrýar bir- ä:
- Heý... Sandygy alyp baryňyz nirä?

*Eşidilenok öýdýän meň ahy- nalam,
Bilinmän gidermiş, tümligi halan.
Men seniň gözgyny, sesin ýitiren,
254*

Owadan, görmegeý, suwperi balaň.

*Heý... bee, şindem eşidenoklar sesimi,
Ýa- da baryarmyka, ömrüm kesilip?
Köküm çümüp baryar ruhuň çuňlugna,
Heý... aýday- da iň bolmanda kimligiň?*

*Şeýdäý, aýday, aýday, iň bolman meni,
Alyp nirä beryäň, bileýin menem?
Belki bu zatlaryň şeýle boljagny,
Soraýyn, bilýändir, garryja enem.*

*Ynsan menem, köküm ýerde bolmaly,
Ruhum bu sandyga salsa- da häli.
Heý... kimsiň gygyryň, göýä bir sessiz,
Dünýäň gulaklaryň açjak mysaly.*

*Heý... heý, bu men, owaz, özem hoşowaz,
Kalbynda bir görmegeýiň ahy bar.
Sowaly bar, yşgyň, tende yzy bar.
Baklyga ýygnap goýdum, ýadygär.*

*Heý... aýday iň bolman, men kim, ýa sen kim,
Seleňlikden kowlanmy ýa ikimiz?
Eger yns bolaysaň, her ýere gara,
Bardyr biziň bir ýerlerde kökümüz!*

*Eger perişdeleň saz toparyna,
Bolup ýören bolsaň, bantikli drijor,
Onda ýat olara, bu men kilitli,
Içi dünýä ýaňly, ýeke keşpli hor...*

*255
Eger- de sen bolsaň, jynssyz bir ganhor,
Onda men seň ynan nämäňe derkar?
Eý ruhum, alay- da meni elinden,
Bu men, saňa käte gerek borun- a...*

*Aý ýok, eşidilenok, owazsyz sesim,
Aýylypdyr essim, gülkim doňupdyr.
Eý düýşüm, geliber, köne ýoluňdan,*

*Şükür ýassygymyň gözyaşlar bilen,
Bir bolan zat, jüm- jüm güli solupdyr...*

ÖTEN GÜÝZE AÝDYM

*Sepeläpdir gözi gök gyz, asman gyz,
Künjümi, hünjümi, seniň kürtäňe.
Durnalaryň sazlaşygy gaçmandyr,
Çekinjeňlik aýrylmandyr entägem.*

*Sary getiripsiň şalygyň bilen,
Näme syrdaş saýmadyňmy göwnümüz?
Güýzüm atdan ýýkan çagalygyň men,
Seniň goňras ysyň bilen höwrügen.*

*Döz maňa höwesin, basgançak baglaň,
Ýaprak seçişine gurban bolayyn.
Ýene- de aýlanyp ýüz ýyldan geljek,
Şol wepaly sary durnaň bolayyn.*
256

AHWAL

*Sähra sary jorabynda
Gussasyny syçradyp,
Seň gözleriň kenarynda,
Hassalygma uçradym.*

*Güýzüň soňky ujy bolup,
Çümüp girip çuňlugaň.
Seň gelniň gyňajy bolup,
Gaçdym seniň öňüne.*

*Giň sähranyň degresinde
Gussasyny syçradyp,
Soňky gezek göreniňde,
Hassalygama uçradym.*

HALK DÖREDIJILIGINIŇ ÄHEŇINDE

*Ýazlaryň gülgün ejabyn,
Güýz gujagna gysanda gel.
Garamyk gözli bulutlar,*

Özün “gökde” asanda gel.

*At çapanda öwşün atar,
Gör, meýdana gül gelşini.
Ýaradan yşk eder gökde,
Synlap bedewleň gelşigin.*

*Tomus beden gawunlaryň,
257*

*Durup ýarylasy gelyär.
Göwün solpudan çykyplar,
Dünyä garylasy gelyär.*

*Jerenleriň waspy dolýar,
Dereleriň arasynda.
Çeşmeleriň owazlary
Diňe durmuş barasynda.*

DAG AHWALY

*Ol gün ýagyş ýagdy, aglady asman
Baharyň alamat berýäni ahmal.
Gyş bilen duşuşyk paşmadyk borly,
Döredi daglarda üytgeşik ahwal.*

*Ümür akyp gelyär, dag depesinden,
Hyýalyny dökyän ýaly gök ýaýla.
Çopan goşy, süri, tüsse ählisi,
Ýukajyk dumanyň içinde galýar.*

*Otlaryň ysyna aýlanýar başym,
Pikirlerim dag gerşine meňzeyär.
Bahar oýanyarmy, töwerek- daşym,
Guşlaň, çaylaň sesi bilen dyňzaýar.*

*Ak arzuw deňzine çümyän mysaly,
Göýa gerilipdir, umyt ýelkeni.
Şeýlebir geň dagyň tebigy ruhy,
Barsa, haýranlara goýar her kimi.
258*

*Käkilikler saýrap, owazlar ýaýrap,
Dünyä başga dünyä öwrülip gidýär.
Birdenem, ümürden ap-ak deňzin,
Tolkunyndan ýürek üwrelip gidýär.*

ÝYLLAR GEÇIP BARÝAR

*Ýyllar, sizi kagyzlara siňdirdim,
Sözlere, setire, duýga öwrüp men.
Söýginiň keşbini sazyna saldym,
Surat çeksem, “suratkeş” diyip, öwnüp men.*

*Ýyllar sizi goşa- goşa tarlaryň,
Aglaýan taryna saldym hat kibi.
Maňa kân zat öwredipdi söýgüde,
Ahmyrlaryň, aýrallyklaň mekdebi.*

*Ýyllar size gözelligi bagş etdim,
Aýly gijesine öwrüp obamyň.
Jiglermiň murty tabap, at münýär,
Ýaşula öwrülip barýar doganym.*

*Ýyllar sizi ejem janyň elinde,
Joýa- joýa bolan ýygrytda görýän.
Kölegesi garran, şahasy egbar,
Mellekde ýaşayän söwütde görýän.*

*Ýyllar,
Eý, ömrümiň monjuk ýyllary,
Hatarlanyň, hatarlanyň ýadaman.
259*

*Yöne bir haýyşym, ýakymly yzy,
Goýup gidiň, goýup gidiň adama.*

“NÄTANYŞ ZENAN” ATLY KARTINADAKY ZENANA

(Suratkeşin dilinden)

*Galýaň, indi gep- gürrüň ýok, şübhe ýok,
Tanyşlyk agşamna biziňkä düşlän.
Eý, peri sypatly, öte çümhörek,
Kirpigi serpilen nätanyş myhman?
Sowuk üýrer goýar, penjirä bakma,*

260

*Garamyk nazarňa örtme hasraty,
Düşün, meň öýümde diňe sen hakda,
Yüz ýyl ozal gyzgyn jedel başlady.
Häzirem gidip dur, her gije, her aý,
Çözüp biljek sen bolmaly, bir özüň.
A sen galareýaň merkezin bezäp,
Şo- ol dymyp otyrsyň, ah, saňa hezil.
“Barybir tanalman” diýýäň, belki- de,
Bagana eşikli, bagana hyýal.
Mümkin, taýsyz galan ellik seňkidir,
Biziňkide taýy ýok bolan aýal.
Tanaman çekendir hudožnigiň- de,
“Tanaýan seslener”- pikiriň ede.
Seniň lebiň goşa gyzyl ýapragy,
Pikir edýän welin, şekerinkidir.
Ýogsa- da saçlaryň gijäň buludy,
Aýmy keşbin, bulutlary ýekelän?!
Ýa sen ähli tanyşlaryň umydy...
Ýa sen ähli tanyşlaňdan öýkelän...
Ah, natanyş zenan, nätanyş zenan,
Galýaň indi gep- gürrüň ýok, şübhe ýok.
Kaddyň bir görmäge dünýäni tölän,
Dostlarymy ynjaldaýyn köňlüm dek.
Goý, göwnüň ýetmesin garyp tünegme,
Biz saňa ýararys, ýok şuňa şübham.
Barybir men nätanyş seň ýüregne,
Hiç tanyş bolmajak, nätanyş myhman.*

261

ÝENE SAŇA

*Daglar uçma gider, ýerlerin tapyp,
Sen gökde ýyldyzym bolup galarsyň.*

*Garry perwananyň ganatyn kakyp,
Gaçyran hatyndan gaýyp galarsyň.
Özga özüň ýaly näzik bolaryn,
Men bilýäriň şeýledigin söýginiň.
Gijeleriň söwer ýaryň yzynda
İslammok men aglap, aglap galaryn.
Ýöne kalbym söýgüň hyjuwlaryna
Ýesir düşmüş, aglap baryňan dumana.
Daň agaryňar, ümüň- tamyş, ereýär,
Köçedäki aglap baryňan dumana.*

ÇOPAN GOŞUNDA

*Aý tokgasy penjirämden gaýtmaZ hiç,
Kaksa aýnamyzy: “Kim sorayar?” diý...
Seniň göwüň damarlarňy dartmaz hiç,
Çyrlaklaň yşk hakda simfoniýasy.*

*Zemin aýagyna çolaşan gülden,
Meniň gursagymda çyzgy galypdyr.
Özge ýerde özge üçin küýseqli,
Meň barymda ötülmek ýazyk sen.*

*O öňki ýerlerden gaýdarys indi,
Yşgyň ylhamyndan başymyz çaşan...
Gözleň içindäki sazanda kimdi,
Kırpikleň bilinde sozular agşam.*
262

*Bu ýerde gurtlaryň darkaşyn gören,
Itler döwre gursa: “Kim gorayar?” diý.
Bu gije diňe şol hökümin sürer,
Çyrlaklaň yşk hakda simfoniýasy.*

UZAGA HAT

*Ýyllarmy, ýollarmy, aýralyklarmy,
Aýra edip taşlan,agladyp taşlan,
Ýa- da ýeňilmedik ýeňişlermika,
Ýaňy duşamyzda ýadyrgap başlan.
Bary ykbal bolup siňýär täleýe,
Takdyrlar sürüsin galňadyp gelyäs.
Ýene keç ykbala ýadyrgap aglan,
Bendäni özüňiz diňdirjek bolýas.*

*Tenhalyk kalbyňa derman käteler,
Menem hyýalymda pyntyklar bilen,
Ýylgyrýaryn saňa suratkeş dostum,
Bulaklara goşularyn bir günem.
Akaryn, nazaryň egle birsellem,
Gülkülerim gaýnar ýazlaň başynda,
Hem sülmüräp, girip- çykýan gelniňi,
Maňa meňzedersiň, täsin ýaşynsa.
Howa dost, surat çek, meniň bu keşbim,
Bardyr gapyňdaky ýalňyz agaçda.
Hem senden haýyş bar, başaryp bilseň,
Adam bolup barmadygmy bagyşla.*

263

HAZAR DEPDERÇESI

*Sen gelmeli, bu ýerleri garaşýar,
Şemal “darap” otyr tolkunlaň başyn.
Bu ýerlere seniň ygşyň ýaraşýar,
Şoň üçünem sen gelmeli gardaşym.*

*Gözleriň şuglasy kenara düşer,
Aý şuglasy bilen tapyşar gökde.
Tolkunlaň täjine ýyldyz “ilişer”
Duýgular çigişer iki ýürekde.*

*Sen gelmeli, bu ýerlerde bir men däl,
Saňa umman, kenar, bar zat garaşýar.
Ýyldyzlardan düşek ýazyp, çalyp saz,
Meni gökde garşy al sen, garaş ýar.*

*Bu ýerleriň säherlerem asuda,
Deňiz mawy çemen ýaly parahat.
Bu ýerlerde ýalňyzlyklar garaşýar,
Sen olardan ähli zady halas et.*

*Pikirler durlanyp, gün erňeklände,
Agşamlara şam düşende kenara,
Sen gellersiň- günüň öňün tutmaga,
Üytgeşik aý ýaly, uzyn çynarym.*

GERDEK

Ýedi ýat geçende boýna asylan,
 Leylisaçlaň golun suwa sokardy.
 Şonda oglanjyklaň sesi gelerdi,
 Agaçlaň üstünden, bijay ýokardan:

“Toý bareý, toý bareý” gygyrşardylar,
 Onsoň ylgap, toý ýerine giderdik.
 Şonda çagalaryň içinde galyp,
 Çelgisin ýitirip, “entärdi” gerdek.

Ak öýe girilmän galarmy hey- de
 Gelinleriň kürtesinden çekerdik.
 Şonda çagalaryň keýpine geýnen
 Akja köýnegine ilerdi gerdek.

Toý ýermi, ýas ýermi, dikilerdi ol,
 Ak ýermi, tapawdy ýokdy, asla- da.
 Onsoň diňe çelgi bolup görünen,
 Gerdekler bildirip durdy, asmandan.

Ak öýler ýykylsa, gerdek galardy,
 Aparlanda duşman oka gerçekler.
 Şonda ýüreklerde bir dert galardy,
 Her gezekde ýykylanda gerdekler.

Ýok, bu çagalygyň oýny däl, bilýän,
 Bu oýnydyr, gödek çarhy- pelegiň.
 Gerdek görüp ylganynda ýas bolman,
 Toýa gelseň gowy zat- l a geleniň.
 265

Häli- häzirlerem boýnumy gaňryp,
 Gerdeklere bakyp göwnüm götersem...
 Ýas bolmasa bolýar, gerdekden aňryk,
 Gerdek dikilse- de toýa dikilsin!

KERAMAT

Ýene gelip leýlisaça duwlandyk,
 Ýene- de siltedi, telleri yşgyň.
 Söýgiň taryh depderine ýazylan,

Adyňy atlaryň içinden seçdim.

*Yşgyň diwarynda ýazylgy adyň,
Meň adym goşmaga taýyn ýaly dur.
Sen meniň dünýede gowy görýän zadym,
Öýünde garaşýan taýym ýalydyň.*

*Görmegeýden gelen syrdamdyň asla,
Şoň üçin ejaby süýşürip aňry.
Seniň gözleriňden ýer goýup yşga,
Meň barmagym üçin ýasapdyr Taňrym.*

*Kän gün geçdi, gözlerimiň görmänne,
Onsoňam kän garaşypdym, hatyňa.
Aýrallyk azm urup, ýeňin çermänne,
Ymtylan bolýarys, yşgyň gatyna.*

*Saňa göwnüm baglanypdyr syrdaşym,
266
Bilýärim men, däldigini tötänden.
“Bilemmok, näme üçin ýüregim gysyp,
Asman iýnýän ýaly diýýäň, depämden”*

*Aýraygyň ellerinde jylawmyz,
Yşk uzakda kaksa kaksyn, heşelle.
Barybir ruhumyz başga ulaşmaz,
Bir- birege gowuşmajak heser biz.*

MEN WE MENIŇ KELLÄM

*Men entegem gaty köp zat ýazaryn,
Gije yşyklaryn daşyma egip.
Baglaryň başy deý gürsaç kellämi
Seslere bogup.
Meniň pikirlerim girýär kelläme,
Edil girişi deý baglaň şahasyn,
Gargalar döwüp.
Birdenem heserden ot alýar kelläm,
Otyr ýene güjüm ýaly ykbalym.
Men entegem gaty köp zat ýazaryn,
Tebigatyň özi çogýan çotgamda.*

GITMEK

*Men eräp giderin, garly daglaryň,
Jemalyňa görk bermedik ergin deý.
Goýup pikirleriň garasarlygyn,
Gyşyň gatap galan, syrly erninde.*

*Durmaly gitmäňkäň seriňden geçip,
Ýollar, ýyllar synlap görer aslyňy.
Bu täsin zatlaryň deňinden geçip,
Ädim ätseň, neneňsi bor peslige...
Göge kada gije ýyldyz dakynmak,
Bize ýere, salam şöhle ýollara.
Meniň bagtym gitmeklige çokunmak,
Sejde etmek süýnüp ýatan ýollara.*

OL

*Meni düýnüň ýapragynda goýarsyň,
Kirpikleň bilinde gije çommalar.
Ýyly deňiz çägesiniň içinde,
Galan aýak yzydygym kim biler.*

*Gözýetimiň gözlerinden soraryn,
A sen gözleriňde gije çommalar,
Öperin men kirpikleriň goragyn,
Seniň göwräň gözlerinde Gün dogar.*

UMMAN KARTINASY

*Deňiz mawy owurt bolup çaykanar,
Bagtyýar gözleriň hanalarynda.
Gülleriň dilinden dökülen säher,
Eglendi cyglaryň sanalarynda.*

*Bulut çykyp gelyän ýaly asmanda
Çal döwleriň possunynyň gatyndan.
Men dogulýan, men dogulýan adamlar,
Meni söýen bir ýigidiň hatyndan.*

Garpamygyň köýneginden gaçan gül,

*Kowçum- kowçum bolup gök baýry tutýar.
Ah meniň gök deňzim, hüwdüle meni,
Ýogsa, bu köňlüme howsala gidýär.*

*Baýyrlaryň billeriniň üstüni,
Halkalap alypdyr ýaşyl tuwaklyk.
Gözleriň gaýynda özgäniň yşgy,
Maňa bolan näzikligi kowupdyr.*

*Ah, ýyldyzdan gaçyp galan ýagtylyk,
Ýene agram salýan säherlerime,
Köňlüme ýene- de umman kenary
Ýyly bir güýç salýar mähirden önen.*

269

OÝLANMA

*Ýaz güýzüň çuňlugny küýseyän ýaly,
Asýar agaçlardan topbak buludy.
Gelin köýnegi deý, görmegeý, kamys,
Ýaşlygny bilmändir, agaçlar undup.*

*Keramata sygynýarmy göçgünli,
Guşlaryň owazna başyn yraýar.
Süýjümtik howanyň gülýakasy deý,
Uzak gökde gün ýalpyldap görünýär.*

*Penjiräniň ýürekgysgynç keşbi bar,
Yara garaşylyan günleň keşbi dey.
Ýaňy bagra oýkap mahmal ýapragy,
Bahar geldi, gül- çeçekler köşgi deý.*

*Ýapylaryň jüm- jümesi gözlermi,
Baglady şol yşga maýylam, galdym.
Gýýmazym, dözmezim, mähriban diýip,
Seniň gursagyňa ýüregmi saldym.*

*Ýeňiljek bolsady dem alýan howaň,
Şahyr ýüregiňe ýeňiljek gussa.
Her saherde şu oýlary arzuwlap,
Men bahara höwrügyärim, iki esse.*

*Tebigat ah çekdi, gül dökdi bahar,
Arzuwlar döredi mende paşmajak.
Bagyşla, ýanyňa baryp bilemok,*

Elleriňi küýsese- de saçlarym.

270

*Ah ýaglykly meýdan, owadan meýdan,
Owadan ýaýlaňda uçýan birsellem.
Hol depelen üsti dünýäň depesi,
Bolsady, ejemi, öýi görsedim.*

*Bararyn ejem jan, gyýylma biraz,
Ýaz dömende, gözlerimiň teýinden.
Sen ynjama kábäm: “geleşok” - diýip,
“Ýadadymyka bu öýünden” - diýip.*

*Kysmat daglar sary atyny çapýar,
Topragym sähraýy bolsa- da meniň.
Men şu bahar gülüp öňümden çykan
Dagly ýigdiň ykbalyndan dömerin.*

*Isleglermi ýüpe daňyp bagladym,
Erkimi bermedim, geldi- geçere.
Duýgularyň kämilini kebşirläp,
Köpri gurdum, kalpdan- kalba geçere.*

*Üzülmeli sapak däldir kysmatym,
Kábäm, düşülen ýol mäkämdir, berkdir.
Ynjama, bu ýollar düýşüňe girse,
Gyzyň mertdir, mertdir, seniň deý, mertdir.*

271

GAYTALAP...

*Enteseň göwün solpuda,
Gitseň, hol lagylly göge.
Ýadyňda galan tolkuna,
Mündirip ýene mün höwes.*

*Garly daglaň gayasynda
Ganat gerip bilseň çyka.
Ir baharyň hayasyna
Gyýyp gelseň, özüň nika.*

*Bagyşlasaň, bar barlygy,
Öýkäň örtemese, halat.
Ýüregiň düzden darlygy,*

Bolsun ynsan üçin galat.

*Keypiň çaglasaň, çaglasaň,
Guş bolmasaň, ýöne uçaň.
Ýa bir möňňürip aglasaň,
Gaytalap ömri bir başdan.*

STAMBUL RUHY

*Janymdan jan syzylady,
Uçmah ryzwan syzylady.*

*Ölüm perwanasyndan,
Ne nem, ne gan syzylady.
272*

*Nije ýyladyr, gamsyzam,
Ýollarym sowalsyzam.
Gidibilseň gidiber,
Ellerim galamsyzam.*

*Uzat maňa gollaryň,
Niçik hal- ahwallaryň.
Düşünmediň- düzmediň,
Nirede hyýallaryň?*

*Gelip- geçen dünýe bu,
Neneň- niçik heňde bu,
Bizi bir ýana goýup,
Hyýallary zyňdy bu.*

*Içim- içime gider,
Gazlar göçüme gider,
Seň gözlerňe baglandym,
Olar geçirmediler.*

*Kelebiň ujy gaçdy,
Melegiň täji gaçdy.
Unudylmajaklardandyk,
Pelegiň ýady gaçdy.*

*Suw geler, akar gider,
Nemlendir, ýakar gider.
Bir gün adam teninden,
Towlanar, çykar, gider.*

AŞYKLARYŇ ŞÄHERI

*Bu säher aşyklaň säherimikä,
Gün doganok, daňyň düýbi çyzyk dur.
Wagt ho- ol daglaryň sergin gerşinde,
Bir pursat dynç almaga ilgezek dur.*

*Gijäniň açary söýgiň elinde,
Ol açaryň gizlin ýeri mukamdyr.
Çeşmelerde suw monjuklar ot- elek,
Menzil- menzil, gaýa- gaýa bököändir.*

*Wagt goýbermeýär, ýagty kuýaşy,
Çünki aşyklara gelipdir, döwran.
Bu pursatda söýgi gujagna alyp,
Aşyklary üwrär, dünýäni üwrär.*

*Bu pursaty saklaň, heykele öwriüp,
Ýadygärlik ediň, aşyk kowmuna.
Bu daňdan dönüpdür, bir pursat göwrä
Dolanyp, söýginiň, Hakyň kowmuna.*

*Bu säher aşyklaň säherimikä?
Gün doganok dünýäň bagtlaryndan.
Hormatyňa dünýä bu gün haýrandyr,
Kuýaş ho- ol daglarda garaşyp otыр,
Rugsat diläp söýgiň jübütlerinden.*

MINIATÝURA

*Bu bahar syrymyz paş boldy gijä...
Dökän- saçan ýyldyzlaryň içinde,
Gözlerime garap, sözleriň süýjäp,
Hiç syrylmaz dert galdyrdyň içimde.*

*Söze erk edemde, dodagym ýapdyň,
- Bilýän...- diýdiň, düşünipdiň sözlerme.
Bu bahar syrymyz gizläp bilmedik,
Ýetişmedik ýaglyk daňyp, “gözdaňdy”
Oýnamaga, ýyldyzlaryň gözlerne...*

*Bu bahar syrymyz paş boldy gijä,
Leblerimden dökülende bal suwy...*

*Sallanjyrap depeden Aý gelinçä,
Hem ýşgym aglady çäksiz gam syzyp...
Bu bahar syrymyz paş boldy gijä...
Ýyldyzlaň gözleri açyk daňa çen.
Bu bahar ýene- de syrymyz süýjär,
Arşdan gelyän ýşgym ýaýrar ýaña çen...*

*Bu bahar syrymyz paş boldy gijä...
Asmandan syrygan perde galgady.
Ýşgyň howry göwräň daşyna güýjöp,
Ygtyýarmyz bu zeminde galmady...*

275

BAHARA HAT

*Sensiz gijeleriň başy goýulmaz
Ak ýassyga,
Ah, ýassyga,
Ýassyga...
Göwrämi galama öwrüp aşygym,
Meni ýşga batryp, dessan ýazsana!*

*Sowulsa sowulsyn, gyzgyn baharlar,
Demiň sowulmasyn, ol maňa ýeter.
Bu dünýede sen başaryañ ol işi,
Nepesiňi nepesime çatsana.*

*Syl gözyaşym,
“İller görmesin” diýip,
Gama batyşyň deý,
Gülkä batsana.
Men hakynda
Her baharlar gelende,
Ýagyş damjalary
Öwüriler şonda,
-ýazdygym hat saňa.*

*Her bahar gelende
Ýagyş damjasy,
Ýagar durar, ýagar durar asmandan
Bolup menden gelen
Bölek hat saňa...*

*Sowlup sähraň gyzgyny, güýz sykylyk çalanda.
Garaşaryn gelerňe, eý, görmegeý sazanda.
Hyýal guşuň ganaty, belentlere galanda,
Gözyaşlar suwlar ýoly, saz hyýally sazanda.*

*Gördüm gudaratyn gördüm, sözüň, gözüň, söýginiň.
Kerdim, açyldy indi gulaklary serweriň.
Asmany gün erňekläp, alyslara galanda,
Ilkinji ýada saljak, söýgülim sen, sazanda.*

*Ýüzüň nuruň öýjügi, bakyşlaňda özüm bar.
Meň didäme dideleň çolaşyplar galandyr.
Bir gün bu ýoly ýeňjek, bir ganatly ýoluň bar,
Menem alyp gidersiň, eý, görmegeý sazanda.*

Biziň ...

*Biziň başga girdeýjimiz ýok ahyr,
Aýlyk bolaymasa, ogul öýäre.
Senem, menem gorawersin, Allahym,
Saglyk bersin, jaý kireýni töläre...*

*Bileje çekişip, derdi- azary,
Öçüberyär eken söýginiň emri.
“Ynha, bu gün, erte, birigün” diýip,
Geçiberyär eken, adamyň ömri...*

GADYM DÜNYÄŇ BIR ŞAHYRY KEMELDI (Doganyň Güljahana)

*Gadym dünýäň bir şahyry kemeldi,
Dünýä seret ýylgyryp dur, gör indi.
Daglardan peleňdi, haýbaty, sesi,
Derýadan tereňdi, köňlün eýesi.*

*Pespäldi gözleri, mydam gussaly,
Eli galamlydy, şygyr- kyssaly.
Seret ine, oň mazary köneldi,*

Gadym dünýäň bir şahyry kemeldi.

*O gün dünýä lerzan boldy, akdy suw,
Aşyklaryň köňli Arşda elendi.
Şonda birden- birden aglady arzuw,
Çünki dünýäň bir şahyry kemeldi.*

*Yhlaslar hem ýandy, ýürek elendi,
Sebäp dünýäň bir şahyry kemeldi.
Şonda dünýä mana, duýga elendi,
Sebäp dünýäň bir şahyry kemeldi.*

*Ol dogana dogan, jigä arkady,
Yşgyň perdeleri gaýyp elendi.
AglA dünýä, aglasana “haý” çekip,
Gadym dünýä, bir şahyryň kemeldi.*

278

ÝITGI

Meşhur artist Allaberdi Meläýew dünýeden öteninde, dosty meşhur artist Ata Moşşyyýewe bagyşlap ýazylan goşgy

*Sen ýöräp baryarsyň ýalňyz ýodadan,
Egniňde yük däl- de dünýä göterip.
Dostsuz ýollar kötelligidir, ýadadar,
Ýalňyz galsaň, söwer dosty ýitirip.
Ýyllary- da, ýollary- da, ýeňmeli,
Ýöräp, ýöräp, ýöräp gidip ussady.
Güýz ýapragy ýodalarda sermenip,
Maňa çawuş çakýar, seniň hasratyň.*

*Aglama sen “gidti”- diýip, dünýeden,
Şonsuzam aglaýar, güýzüň şemaly.
Yaşamak kyn bu dünýede ýitirip,
Söwer dostyň, Allaberdi Meläni.*

*Sen ýöräp baryarsyň, ýalňyz ýodadan,
Dostuň yükün hor egniňde göterip.
Düşünýän, kyn bu dünýede yaşamak,
Onuň ýaly beýik dosty ýitirip.*

YLHAMA

*Eşidilmedik nagmalarda,
Howada doňan elleriň.
Sypalyn yetmiş gatyndan,
Çykyşyň seniň süllerip.*

*Häzirem ýadymda, janym,
Häzirem ýanyňda ýanym.
Yşgyň hatarly ýodasyn,
Ot basypdyr, ykbalym.*

*Gelmezmiň ümür gowzanda,
Kuýaş gökde gerinende,
Sen ýana yürek howlanda,
Oýalyk düýş görünende.*

*Egrem- bugram bag goluna
Golum atyp söhbet etsem.
Gelmezmiň şol basgançakdan
Täsin yöreyişli eýsem.*

*Garaşýan ýadyňdadyr- la,
Meniň soňsuz garaşýanym.
Gatbar- gatbar gussalaryň,
Aşagynda garaşýaryn.*

DERWÜŞE

*Seň ýüregiň mähri mähre ilişse,
Heserden aýagyn yylgyryşlaryň.
Ýazlaryň gülünden ak sapak işip,
Güllü jorap kimin ýama gyşlaryň.*

*Gelip gidiberjek bolýansyň welin,
Goýbermerin, aý aýlanman, hepdeläp.
Bagtyň nämedigin aýdaryn telim,
Ýyly günleň gülşenlerin desselap.*

*“Seni görüp durkam, göresim gelyär”
Mähriň ogurlady erkimiň bagyn.*

*İndi ak gijeleň gyrasyn görmän,
Ugratsak neneň bor, hoşroý ykbaly.*

*Sen perişan göwnüň aýa gussadan,
Menem aýa, aýa ýylgyryşlaryň.
Gijeler ukuda, ýürek tussagda,
Goý haýrana goýsun, serwer düýşleriň.*

281

MELEGIŇ AÝDYM

(Jenaplar bolmasa hanymlar bolmaz)

*Aň- jenap atygsan ýoda,
Alyjenap, alyjenap.
Men seniň gök halat içre,
Ereýän naýbaş melegiň.*

*Ýa kersenli balykçynyň,
Ertekisinde galdyňmy?
Göterlipdir seniň çiniň,
Söýýänligiň beri çynmy?*

*Köňül edähedin bozar,
Gözellikden çyksa jogap.
Maňa söýgi hatjagazyn,
Iberewer, alyjenap.*

*Menin ak ellik gysymlan,
Barmaklamda hat “uklasyn”
Setirlerden ballar akar
Yaly, sen her setire siň.*

*Alyjenap, oýun däl bu.
Gelip dursun, sizden jogap.
Men aýal- a kalbym näzik,
Gidäýmäýin, birden sogap...*

DOST HAKDA SÖZ

*Hiç kim bu jahana görmez artykmaç,
Gül kimin synamy mahriban dostum.
Sowuk gije ýassygymy sörtükler,
Uçuryp, göwnümi aldayar, dostum.*

*İkimiziň söhbetimiz soňsuzdyr,
Sensiz agyr, başa düşen hasratam.
Sen bar ýygnan gowulygym deý, mensiz heý,
Kaýyl bolup galarmykaň kysmata.*

*Äleme aýlanyp duran, aý şöhlesi kinäňdir.
Gaýmagy deý mendirin, eräp gitjek içinde.
Höwesime seniň ýaly hiç kes hyjuw guýmandyr,
Kalbyma-da seniň ýaly, başga hiç kes düşünmez.*

*Meýilimi makul saklan ýeke özüň jahanda,
Mahmalymdan çekjegim sen, aýnap gitsem dözümlü.
Ýa üstüme iýnjegim sen kebelekli baharda,
Ýa sen meniň gapdalymmy, ýa sen meniň özümmi?*

ARTYKMAÇ AÝAL

(Zehinli suratkeş Aýna Nuryýewa bagyşlanýar)

*Sen kän ýer tutýarsyň, meniň kalbymda,
Özge bir kişä- de bakmaýaň,gyýa.
Sen owadan aýal, edil gyz ýaly,
Sen artykmaç aýal, ejaply uýa.
Ejem dagam begenýärler, sen gelseň,*

Öýe girsen, tör owsunýar, şatlana.
Sen kiçijik hem sadaja göwnüňi,
Bagş edýäň dünýede nepis zatlara.
Sen onsuzam kän ýer tutýaň kalbymda,
Lebleň meň goşgymyň setiri ýaly.
Gözleriň manysy gussa batypdyr,
Edil ýalňyzlygyň şekili ýaly.
Bahar gar syranda, nowruzy öpüp,
Biz hakda edende näzijek hyýal,
Sen Muhammet atly ogluny öpüp,
Ellerinden tutup, gelsene bize,
Bize kän gelsene, artykmaç aýal.

284

“DOGAN” DIÝERLER

Zeminiň gatyna syýa döker- de
Şygyr ýazar biz ikimiz barada,
Meň galamym.
Bagyşla sen ezizim,
Biziň söhbetimiz dogan barada.

Biz baglaryň ýapragyna saralan
Şemallaň aýdymny diňläp ulaldyk.
Ulaldyk biz ýagşylygyň içinde,
Ýamanlygy geňläp- geňläp ulaldyk.

Göwräň ynjan köňüllere hoş bir ys,
Ejem seniň ýylgyrşyňdan dömdim men.
Bu giň howla göwün berip, boşlugyň,
Namedigni gözüm bilen gördüm men.

Okadyk, öwrendik geçegçiligin,
Bu gadymy, aldawçy ak dünýäniň.
Erkimiziň diňe ejemdedigin
Bildik hüwdi hakda bir heň diňläbem.

Biz ulaldyk- halypalaň sazynda,
Göre- göre bir- bireksiz oňmany,
Biz birek- birege ýylgyryş bolup,
Baýlaşdyrdyk “dogan” diýlen dünýäni.

Zeminiň gatyndan syýa döker- de,
Tebigat damardan söýgi goýberer.
Ana şol damardan bileje dämen
Syýalara bizde “dogan”- diýiler.

285

ÝÜREGIM ÝÜREGŇE MEŇZEŞ

*Meň ýüregim, seň ýüregňe meňzeşdir,
Sesiňde- de bardyr, meniň owazym.
Söýmedik günlerim, sesim günleçdir,
Gamlydyr soragym, syrly nazarym.*

*Bakyşyň heserme şarikdigini,
Bu jahanda söýgiň şalykdygyny,
Saňa öwran- öwran aýdasym gelyär,
Sözlermiň ummanda balykdygyny.*

*Gözelligiň keşbi ýüzüme siňen,
Gözlerime gussa gizlenip sümen,
Ýok dilim däl, saňa könlüm sözleyär,
Men bir seň yşgyňda saralan Senem.*

*Söýgüden syzylan daňlara salam,
Görküne görk goşan dillere salam,
Bir- biregi gyzgyn mähre eýleyän,
Yşk bilen badaşan dillere salam.*

*Meň ýüregim seň ýüregňe meňzeşdir,
Sesiňde- de bardyr meniň nepesim.
Söýmedik günlerim sesim günleçdir,
Men hakda kän ýazan kämil Nepesim.*

286

MEN...

*Men aglap otyryn, penjire açyk,
Gussasy bar, bu Aziýa gyşynyň.
Gorkýan sönerinden, gorkýaryn juda,
Sönerinden ýürekdäki yşygyň.*

*Men aglap otyryn, aýakýalaňaç,
Ylgap gezen düzlerim bar, gözümde.
“Sen ýalan sözleme”- diýip, gygyryp,
Ýene ýalan tapmadyňmy, sözümden.*

*Men aglap otyryn, syrdaşy saýyp,
Ýanyma gelenleň gussasyn dartyp,
Ýöne men bilýärim, hiç kimem meni,
Köşeşdir öýdemmok, bolşumdan artyk.*

*Men aglap otyryn, ejizlikdenmi,
Ahmyrdanmy, armandanmy, surnugyp.
Men aglap otyryn, ýeke- täk özüm,
Bu dünýede açylmajak syr bolup...*

287

ÝATLAMA...

*Açyk penjiräň astynda gýşdan galan ot küdesi,
Owadan ýagşyň ysyna, ýatyr mädäňi kükedip.
Mawy hüňjä meňzeş üzüüm, dalbara dakylan bezeg,
Şahyry ýene ynjydyň, dem bersin ol gözel heňe.*

*Yralaň oň köklerini, berkesin ol pes päl bilen,
Alyberiň oň ornuny, hile hem al, ykbal bilen.
Onuň orny arşdadyr, siziň aňýetmez ýeriňiz,
Onuň durmuşda ornuny köp bolup siz saklaň bile.*

*Ol sizden has uzaklara, hesretiň deňzine tarap,
Ýüzer gider, küreklär- de, ýönekeý galam—gaýgynda.
Ýöne ädim ädäýseňiz şahyryň köňlüne tarap,
Oýlanyň, ornuňyz barmy onuň owadan kalbynda.*

*Şeme syrdaş gijesinde seniň näçe günäň baryn,
Sanar onuň gözýaşlary, näçe hasrata çydanyň.
Saklaň, onuň ykbalyna gyýa göz bilen bakmana,
Hakyň barmy, şonda jogap berip bilersiň ykbala.*

*Şahyr ýüregi hasratda, diýmek syrdaş ýok, ýekedir.
Onuň penjiresi açyk, diýmek, ýüregi gysýandyr.
Owadan ýagşyň ysyna täsin demini kükedip,
Şahyr ýüregi söz gözläp, müň bir dürli öwürýändir.*

*Goýuň ony öz gününe, goşgy ýazsyn ömri hakda,
Başgamyzdan miras galmaz, onuň ýaşan döwri hakda.
Şahyr öz sözleri bilen zemini hüwdüde üwrär,
Goýuň ony öz gününe, şahyryň göwnüne degmäň.*

288

OGLUMA

*Meydanlar dolupdyr gara gargadan,
Kyrk çille dolanok, sowuk agşamlar.*

*Ýaprak güýzän halda üstüňe gaçsa,
Şol men seň ýanyňa haýdap barşymdyr.*

*Zeminiň ysyndan serhoş bu serim,
Oglum, ýyly geýin, daşaryk çyksañ.
Sen meniň dünýäde täze eserim,
Ol eser ynjaýar, göwnüňi ýyksam.*

*Maňa seniň saglygyňdan eziz zat,
Meger arzan düşer ömrüň ýolunda.
Şu surat ynjalyk berenok maňa,
Gözleriň ýolumda, gözüň ýolumda.*

289

ŞAHYRLARA

*Söýgä söýgi beriň,
Eger bar bolsa.
Goýuň onuň duýgylarnyň deregne,
Bir ajaýyp mähri, howür edinip,
Başarsaňyz, ýaşaberiň bir egne.*

*Dünýä soýgi beriň,
Ýüreklerňizden,
Dünýe mähre intizardyr, käýarym.
Ylham beriň koňüllere kagyzda,
Sizi küýsäp, aglamasyn, käbäniz.*

*Guwlar keşde çekip, bozman äkitsin,
Kynam bolsa, keramatly adyňyz.
Güller ýele çawus çakyp dokasyn,
Howada däl, Arşda galjak adyňyz.*

*Size suratkeşiň gozleri gitsin,
Surat çekin, sözler bilen ýadaman.
Dünýede kân kisä süýji söz aýdyň,
Iň gerek zat, häzirlikçe adama.*

*Galamňyza dem salyň- da ýazyň, siz,
Yzarlap, yzarlap, duýgularňyzy.
Känlüňizi bir sapaga düzüň siz,
Garyp, şatlygňyzy, gaýgylarňyzy.
Zamananyň ogly boluň, şir boluň,*

Danaň ýanda halyf boluň, pir boluň.
290

*Mydama, mydama söýülseňizem,
Bolmalyňyz: Mydam mähre zar boluň.*

ŞAHYR

*Şahyr yöne yere döreyän dälidir,
Arşda uçýandyr ol ýerde bolsa-da.
Onuň durmuşynda çuň syrlar kändir,
Kalby sada, buýsanç serde bolsa-da.*

*Ylahydan gelen, iberilen deý,
Gözleri dury hem biraz ynjkdyr.
İlini beýgeldir, bolşundan hasam,
Olaryň kalbyndan dünýä iýnjek heň.*

*Olar ýagşylygyň goragna galyp,
Mertlik bilen şerin üstüne sürner.
Şahyr ykbalynda özge dünýeler,
Özge älemleriň syrlary görner.*

*Bu dünýäni setirlerne mündirip,
Älem sary ylham atyn gyssarlar.
Arş içinden gelen ylahy ylham,
Olaň çuňňur kalplaryna hossardyr.*

*Guşlar daň saheriň aydymyn aýdar,
Owazyny goşup, şahyr sözüne.
Şahyr şýdip Arş içinde aýlanyp,
Aydymlarda gaydyp geler yzyna.*

291

YŞGYŇ YZASY

*Adaty neýlesin, yşgyň yzasy,
“Din- iman” diýipdir, Magtymguly hem.
Sen maňa “ýaz” diýýäň, eziz ussadyň,
Senem galam bilen, onuň guly sen.*

*Bu ýürekde köwlempaja öwrülen,
Yşgymyň sesinden gaçyp uzaga.
Bu men “Ykbaldaky” şol gamgyn naçar,*

Göreçlerim meňzeyändir, Uzuga.

*Bu sere müň akyl gelip gonaýjak,
Ýer tapsammy...Ýarjak kalbyň zähresin.
Indi tahyr sorap geler öýdýäňmi,
Derdin özge çözmez bolan Zöhresin.*

*Ýene kim galypdyr, Leylimi munda,
Mejnun görüp, görmezlige salynan.
Ýa- da ýeňmedimi, eziziň ogly,
Yşgy salyp, bir iýnçejik galama.*

*Ýok- la, asla yzasyndan syýaly,
Bolan bolmaklygy mümkin Kerimiň.
Menem indi gussa bilen şygryda,
Bir ujundan berýän borly bergimiň.*

*“Owal- ahyr ýazjak bolsaň, häzir ýaz,
Yşk syýasy goýy bolar bar zatdan”-
Diýen hatyň tahylymda gögerip,
Daragt bolup, gol ýaýratdy, USSADYM.
292*

PYRAGA

*Sen gögüň gapagy,
Göwnüň gapagy, sen älem syrlaryň syrly sowaly.
Ýeriň wagtsyz zamanlaryň ölçeği,
Bilmedim kim, ýöne adyň Pyragy.
Döwletler dolandy,
Ýyl zynjyrlandy.
Togtady aý şuglasyndan utanyp.
Bir ýerlerde Arşda bar bolsa, bir öý
Meger ol öý şygry ýazýan otagyň.
Aşyklaň nepesi- her bir harpyň seň,
Sözüň syr bazaryň baglar- da gider.
Sen asyrlaň jedellerniň düşegi,
Alymlaň köňlüne düşen ýara deý.
Saňa kim jogap biýr, kim açyk aýdar
Kimmiş daşa çekjek bolýan yragy.
Men bir zady bilýan sen hakda diňe,
Sen Türkmeniň ogly, adyň Pyragy.*

SORAG ALAMATY

*Sen dilleriň sorag alamatymy,
Ýa alymlaň togtan kanagatymy?
Bilemok bar zada nokat goýulýar,
Ýa seň üçin nokat alamaty ýok.*

*Bir köňlüm bar-guşmy,guş dälmi bilmen,
Söwdasy yşk bilen daş dälmi bilmen,
293*

*Sowaly gözlere ýaş dälmi bilmen,
Ýa ol şygrylaryň keramatymy?*

*Ýa sende nokat ýok,ýa men has ejiz,
Şonda-da setirleň köňlüme eziz,
Bir syry açmadyk,belki- de heniz,
Belki sen syrlaryň alamatymy?*

*Älemde sowally aýlandym ýördüm,
Kim beýik Pyragy? Kän sowal berdim,
Aşyklyk şeminde eredim durdum,
Ýa sen zemin-asman kanagatymy.*

*Sen söz däl,söwdaýa sygman bilipsiň,
Sen halat-serpaýa sygman bilipsiň,
Sen ol syry bara sygman bilipsiň,
Äkit asyrlara dowamatymy?*

*Nokatsyz Pyragy, soragym erär,
Jogapsyz Pyragy- şygrylam dörän.
Men seň soragyňda asmany görýän,
Ýyllyzlaň iberen salam hatyny?*

*Biz bir uly sowal içre ýanarys,
Biz bir kiçi jogap içre ýanarys,
Sen bir biz däl,her türkmeniň damary,
Ruhumyzyň beýik hemýatymy?*

ŞAHYRYŇ GYZY MEN...

*Asmanyň aýdymny diňläp ulaldym,
 Ajap söz eşitsem giňap ulaldym.
 Ulaldym men, ýagşy dünýäň içinde
 Ejemiň öwüdin diňläp ulaldym.*

*Ýyllar sepen ak saçlarmyň tarynda
 Söýgimiň çigni bar, muňa- da şükür.
 Doganlarym bu zeminiň üstünde
 Sähel görmeseler, ýoluma çykar.*

*Şahyryň gyzy men, asly sünnäli,
 Ejemiň şygrynda adym bar meniň.*

*Eziz ýara aýdylmadyk sözlerde,
 Erte- birigün aýtjak zadym bar, meniň*

Sen uka gideňde...

*Sen uka gideňde, älemiň üýni,
 Ümsümligiň saýasynda bukuldy.
 Sen uka gideňde baglaň hasraty,
 Gyraw bolup, symgylt sähra döküldi.*

*Sen uka gideňde,
 Yşgyň ýelleri,
 Öwrüldi ullakan, giň sallançaga.
 Sen uka gideňde zemin ýelleri
 Şahada garaşdy, kân sallanjyrap...*

Sen uka gideňde, syrlar azaldy,

*Derýa reňk gözleriň hanalarynda.
Seň uka giderňe garaşýan eken,
Meniň gussalarym täzelendiler.*

*Sen uka gideňde,
Süýji sözleriň dodakda “özlerin ýitiriberdi”
Sen uka gideňde, ýylgyryşlaryň
Ýañagyňa “çöküp oturyberdi”*

*Sen uka gideňde...
Dymdy ýüregim,
296
Asudalyk hopukdyrды bir pursat.
Sen uka gideňde,
Ýalňyz diregim,
Baklyga garşy ýöneldi gursak...*

Agaç sekiler

(Doganym Döwrana)

*Haýa diýen goýy syýa içimde
Ömürlük agyry, arman goýsa-da
Seni şol gün sekimiziň ýanynda
Otyrkam göremde çäksiz buýsandym.
Gözümden uçanna telim ýyl boldy,
Göwrämdäki bagt atly açaryň.
Indi güýzem üzüm sekiň üstünde
Ýazdy ýapraklardan sary saçağyn.*

Gara gyş gelmäňkä,aglap müzzeren

Baglar dökmez miwesini ekine.

Indi agşam çygdan düşek ýazar-da

Üstünde oturtmaz agaç sekiler.

Güýzde kyn-a,gam-gussadan daşlaşmak,

Güýzde ýetimleşýär öňem ýekeler.

Daşarda oturmak arzuwdan kesýär,

Çygdan “düşeklenen” agaç sekiler.

ÝOKARKY GATDAN SEREDILIP ÝAZYLAN GOŞGY ...

Alabahar bulutlary “jübtekläp”

Geçip barýar,gökden daňyň şemaly.

Gatbar jaýlaň äpişgesin itekläp,

Seretseň,adamlar gärynja ýaly.

Ýogsa-da tapmajakdygym bilýärim,

Olaň arasyndan seniň ulagňy.

Guşlar bilen şäher gohy dünýämiň,

Edil häzir deşip barýar, “gulagny”.

Edil häzir howlukýan hol köçede,

“Haçan ýanar” diýip,gyrmyzy yşyk.

Şonda käte,belent jaýyň deňinde,

Duraýjak ýaly sen,ulagdan düşüp.

Alabahar bulutlary “jübtekläp”,

Gojalaň göwnüne çag berýän ýaly.

Häzir ýeke çay içýänme,kemsinýän,

Seň ýanyňda gelniň,çay berýän ýaly.

*Ömür gysga,şol garaşyp ýörender,
Alabahar ýaly gaýtalanmaýar.
Häzir bulut geçýär daňdan köçeden,
Olaryň hatarny aý “tamamlaýar”.*

299

*Ol mendirin,ahmyr çekme,köçede,
Alabahar ýeli,ulagňa “münse”.
Sen ýylgyr dünýäniň göwni köşeşer,
Şäher şowhunlygna goşulda geňsi.*

*Ýyllary baharyň demine çatyp,
Geçip gidýär, wagtyň ýowuz “gamçysy”
Elwan ýaglyklary,eline çatyp,
Uzaklaşýar,köçäň gelinaljysy.*

*Şol mendirin,aýnaňyzdan seretsem,
Ýa seretseň...belki bu meň islegim.
Gatbar jaýlaň öýkeleşmegi mümkin,
Käte aýnamyza garap gitmeseň.*

Men tebigat

*Cykdim gitdim, öz- özümden , öňümden,
Çykanlara salgap- salgap gollarym,
Yzymda galanlaň içinde goýup,
Özümden çykaran ýaşyl almazym...
Gussalar bir- birden täzelendiler,*

300

*Şatlyklaň könelip gidişi ýaly...
Gapdalymdan baryňan özelenmeleş,
Maňa biwepalyk edişi ýaly...
Çykdim gitdim, perlem döküldi gökde,
Ýene- de gurplandym, ýene- de uçdum...*

Çykdim gitdim, çünki käteler guşdum...

Käteler kebelek, käteler düýşdüm,

Çykan dünýäm bilen giren dünýämiň,

Bir- birine çolaşyplar galgaýan

Alajasyn özüm elimde işdim...

Ýykdim gitdim, bu barlygy ýaňsýlap...

Aýdymlarda mündirip äk gämime,

Kä gonsam hem , kä dänsem hem özümden ,

Sygman syçradym kä kiçi gäbime...

Çykma uýgun wagty çykdim, başardym...

Çünki toprak yslym söbügimdedi,

Girsem- çksam ganat aldym daşardan,

Gudrat meň kiçijik göbegimdedi.

301

Nobatyma durdum, çykdim nobatdan,

Käte- käte nobat alman kösed.

Girdim – çykdim iki dünýäň içinde...

Bilmedim hiç,

Bilmedim hiç bes edip...

Diýmek girmek, çykamak bilen ýasalan,

Tebigat men- ikisi hem bar içimde...

O ne beýle?

O ne beýle? “dur gitme- de” diýmediň,

Ýogsa, aýryldyg- a, hut öňki ýaly.

Onda näme üçin her gün, her pursat,

Sen meniňki ýaly, men seňki ýaly?

Birden birimiz bir duýmaly ahyr,

Aýrallygyň ýeňilleşen şertlerin.

Onda näme seni görsem,

Ýa görseň...

Hanama sygmaýan ýaly dertlerim...

302

O näme üçin onda, senem aýply dek,

Ýa- da menem, seni görsem, utanýan.

Onda diýmek aýrallygyň adyndan,

Aýrylyşan bolup ýörüs utanman.

“Aýrylyşypmyşyk”, tumşuklar gökde,

“Özi habar tutar” hökmün ýöredýäs.

Ýöne, näme üçindir birek- birege,

Bir- birimiz görmeýärkäk seredýäs.

Başga biz...

Ýetip bolmaýan zat süýji bolarmyş,

Goý ýetilmän galybersin yşgymyz.

Bir- birege ýetip bolmajakdygyn,

Bilýädig- ä onsuzynam başda, biz.

Ýeter ýaly däldi, birek- birege,

Bahar duşup, aýrylyşdyk, gyşda biz.

Indem seret, bir- birege has ýakyn,

Indi öz öýmüzde juda başga biz...

Göwne salyp, bolguzysja bahana,

Aýra salyp ykbal, gezsek daşda biz.

Henizem gar basan meýdanyň ýüzün,

Bile ýöräp, geçýän ýaly, gyşda biz.

303

Seniň ýanyňda...

Meniň bir ahym bar, seniň ýanyňda,

Şol ahy küýseýän, seni görmesem.

Ynan, sen bolma- da meniň ýanymda,

Ýöne ahym sende galyp durmasyn.

*Ynan, özüňden öň ahymy küýsäp,
Ýürek neneň çydarka, hiç görmese.
Men oba gideýin, belki görmesem...
Ahy- zarym sende galyp durmasyn.*

*Gözläp sejdelerini, gözläp höwrüni,
Ýürek halys boldy, sansyz urmadan.
Ýöne... Sen başarsaň, unudaý,razy...
Meniň ahym sende galyp durmasyn...*

*Belki görmän ýörsem... Gowşar küýsegim,
Ahy- zarym sende galyp durmasyn.
Ah, seniň ýanyňda meniň höwrüm bar,
Haýyş edýän, ony hiç kim görmesin...*

Şonda...

*Şonda aý gaçypdy kölüň üstüne,
Gözleýän dek ezizini kenardan
Maňa görünmeklik üçin ösdüren
Senem saçyň barmak bilen darardyň...*

304

Artykmajam däl di aýdyljak zatlar,

*Ýöne aýdylaýsa welin kem däl di.
Şonda-da aýtmadyk, yşgyň owazy,
Ýürekleň gatynda, demimde galdy.
Aýyň ýatagyna ilişip galan
Suwotylar ýuwka geýim mysaly.
Ikimiziň aramyzy garyşlan,
Ejabyň öýmesi lehimde galdy.*

*Ýene dymdyň... suwa nazar “zyňýardyň”...
Şonda aý gaçypdy, kölüň üstüne...
Barmak bilen saçyň darap dymýardyň,
Maňa görünmeklik üçin ösdüren...*

GÜLLER DÜNYÄSI

Yöräp baryňan, nazar salýan edaly,

*Seyilgahiň gülli, gunçaly agzy.
Gül-gunçalar bir-birine näz edýär,
Has süýjeýär guşlaň, säherki labzy.*

*Bir günüň içinde howa üýtgeýär,
Bir günde aylanýar, asmanyň başy.
Asman seyilgähe meňzeýär häzir,
Bu pursatlar baharlaryň gözbaşy.*

305

*Ylgap baryar daňyň säher şemaly,
Eteginde gül dökülýär zemine.
Bu güller deňziniň ýokdur kenary,
Çüwdürimler meñzeş, güýçli zehine.*

*Bu owadan guşlar Arşdan geldimi?
Gör-ä juda nazik gülleň baldagy.
Unudýaň sen, galamdygyň, güldügiň,*

Elleriňde saklap, ýazýan zadyňy.

*Ylham çogýar,
Asman zemine gonyar.
Zemin başyn goýýar, Arş-u-Aglaýa.
Gül bolup göterlip, arzuw-hyýalym,
Ýukajyk öýme deý, gökde galgaýar.*

*Gül ýagdyr tebigat asmandan ýere,
Bahar geleninde gyzył çog bolup,
Güller Arşyň aşyklara sowgady,
Gül geler asmandan gysga çag bolup.*

Indi mende...

Indi mende suratyňam bar seniň,

Bar dünýämi dolduryşyň güleňde...

Ýakyşykly syratyňam bar seniň,

Halayán ýöreýşiň bakyp belende...

306

Gödeksi görünyäň gaşyň içinden,

Gussaly gözleriň maňa bakanda...

Azajykdan öwrenişen bolsamam,

Utanyňan yzyndan saňa bakamsoň...

Özüňi görmesem,zeleli ýokla,

Indi mende suratyňa bar seniň.

Suratyňa ýetip bilmän ýaşadym,

Syratyňa ýeterinmi,ýa seniň!

GUWLAR GEÇÝÄR AMMAN-AMMAN

Heý, guwlar, heý sary guwlar gaýduwsyz,

Biziň ilde ýary gören barmydyr...

Gitmäň uzaklara, yza gaýdyň siz,

Söwer ýary ýeke goýan ýarmydyr...

Heý, guwlar, üzmäň siz aralarňyzy,

Üstüňizden geçýän näzik bulut deý.

Uzaklarda ýar köňlüniň küýsegi-

-Ýetilmesiz menzilinden bolup heý.

Heý, guwlar, heý, ýary gören barmydyr,

Bir görmäge zary gören barmydyr.

Ruhumdaky gamgyn ýellerden gaýry,

Yklymlarda gamgyn ýeller barmydyr.

Heý, guwlar, güýz günü merdiwan kibi,

Alyslaryň aýdymyndan gana siz,

Meniň ilim taşlap nirä barýaňyz,

Başga ülkelere, başga ýana siz.

Heý, guwlar, heý ap-ak guwlar, ak guwlar,

Munda göwni söwer ýardan galan bar.

Gül didaryň ömür boýy arzuwlap,

Garaşsa-da ýar arada ýalan bar.

Heý, guwlar, derdimi kime diýeyin,

Gitmäň, gaýdyň yza, yklymlar söke.

Siz meň köýen arzuwlarma çalymdaş,

Siz bir ak matal ýa ap-ak pelsepe.

Heý, guwlar, heý ap-ak guwlar, gaýdyň-a,

Size munda gussasyny diýjek bar.

*Gygyryp, sam-sary, gamgyn aýdyma,
Sizde umytlarny tapyp söýjek bar.
Daşlaşyp barýaňyz, sesim ýetenok,
Heý, guwlar, ak arzuwlar, arzuwlar...
Size ýüregimde bir hat galypdyr,
Ýar deýin sesimi eşitmedik guwlar...*

308

SURAT

*Bu bahar syrymyz paş boldy gijä...
Dökän-saçan ýyldyzlaryň içinde,
Gözlerime garap, sözleriň süýjöp,
Hiç syrylmaz dert galdyrdyň içimde.*

*Söze erk edemde, dodagym ýapdyň,
“Bilýän...” diýdiň, düşünpdiň sözlerme,
Bu bahar syrymyz gizläp bilmedik,
Ýetişmedik ýaglyk daňyp, “gözdaňdy”
Oýnamaga, ýyldyzlaryň gözlerne...*

*Bu bahar syrymyz paş boldy gijä,
Leblerimden dökülende bal suwy...
Sallanjyrap depeden Aý gelinçä,
Hem yşgym aglady çäksiz gam syzyp...*

*Bu bahar syrymyz paş boldy gijä,
Ýyldyzlaň gözleri açyk daňa çen.
Bu bahar ýene-de syrymyz süýjär,
Arşdan gelýän yşgym ýaýrar ýaňa çen...*

*Bu bahar syrymyz paş boldy gijä...
Asmandan syrygan perde galgady.
Yşgyň howry göwräň daşyna güýjöp,
Ygtyýarmyz bu zeminde galmady...*

309

Biz- ikimiz

*Biz- ikimiz syrlaşybam bilmedik,
Gün-güzeran azabyndan, derdinden.
Bir ojakda ýerleşibem bilmedik,
Ýigitleriň saýlasam hem merdinden.*

*Açylar öýdüşip köňül sepleri,
Adam ýaly gürleşibem bilmedik.
Ýapsaň bolýan borly duýgy depderin-
- Iki göwrä ýerleşibem bilmedik.*

*Howa dünýäm, söz ýok. Diňe bar söýgi,
Şoň üçin biz sözleşibem bilmedik.
Şonda- da nâzini çekdik ýüregiň,
Wagty bilen çözlüşibem bilmedik.*

*Bilbil güle, gül bilbile zar bolan,
Baharlar deý, barlyşybam bilmedik.
Bitäýlar deý taýly bolduk, şonda- da*

310

Öz öýmüze ýerleşibem bilmedik.

*Obamyz bir, akarmyz bir bolsa- da
Bir köçeden deň geçibem bilmedik.
Göreçdäki alawlarmyz sönse- de
Ýürekdäkiň sönmejegin bilmedik.*

*Biz-ikimiz sözleşibem bilmedik,
Iller ýaly, gürleşibem bilmedik.
Bir başaranymyz aýralyk boldy-
- Özümize ýerleşibem bilmedik.*

*Aýrug sema ýükseldi, Tapdyk topraga geldi,
 Ikisiniň arasynda, ýüpmi ýa-da darmydyň sen?
 Ýunusum diýdim, ezelden. Gara göz gyzdan-gelinden,
 Nije aýryla elendiň, ylah ýşkly narmydyň, sen?
 Ýazdym waspyň injisini, köňlüň golun-gunçasyny,
 Meger men saňa aşykam, ýa-da maňa ýarmydyň sen?
 Belent başlar aman galar, gözler-gaşlar aman galar,
 Aman galanlar am galar, galam-defter dälmidin sen?
 Keremden kesbiň bar idi, behiştiden wasfyň bar idi,
 Iki jahandan daşgary saýawanmy-salmydyň sen?
 Menem saňa sorag boldum, burçuňda täze direldim,
 Seni okap, dür saçjakdym, ýa-da aslym lalmydy meň?
 Saňa gelemde bilenmi, dünýäň çynyny-ýalanny,
 Diwanyň ele alanmy, bilen bir ahwalmydyň sen?*

*Umytsyz söýgüler özboluşlymyş...
 Gyz ýaşı geçse- de, gyz boluşlymyş.
 Gamy üz , dünýesi ýaz boluşlymyş.
 ...Ýigidiň görkünde ýassanyp ýatar,
 Umytsyz duýgular hatarma- hatar...
 Merdana ýigitler erk edip söýgä,
 İçine siňdirmiş, umytsyz ýşgy...
 ...Gyzlar gam çekmäge höwesek bormuş,*

Ömri perwanamyş, umyt syzyşly...
...Ýagyrnysyn tama berip ulygyz,
Tamasyny tala daňyp, aglanda.
Özgä taý bolmana taýýarlyk görüp,
Umytsyz yşgynyň bagryn daglanda...
...Gelin maşynyna münse- de soňra
Umytsyzlyk münermiş- de ýanyndan.
Gidermiş, şol atgulagy galgadyň,
“Menem äkit!” diýip, gyzyň yzyndan.

313

Gelnalyjy bilen köçeme, köçe,
Umytsyz duýgular aýlanarmyşyn.
Sygmaşmyş daşaryk, sygmaşmyş içe,
Käte ýerden göge saýlanarmyşyn.
...Soň guşak çözdide birden göräýse,
Goňşy gelniň biri kürtäň içini:
Bir damja- umytsyz söýgi bormuş- da
Gaçarmyşyn gözden bijay içigip.
Oglan nämä aglaýanyň bilmezmiş:
“Begenç gözyaşydyr” oýlarmyş şonda.
Tisginermiş gyz ýañagny ýyladyp,
Barmaklarna gyzgyn damja gaçanda.
Nika gyýlyp, gije ýigide- gelne
Märeke daganda, galmanda gaýry.
Iki göwräň arasyna sümülip,
Sessizje aglarmyş, umytsyz söýgi...

Bagtyň açary

*Sensiz bu älemiň gapysy ýapyk,
Onuň asla gyzygy ýok, sensizem.
Tapmaryn açarny, däl ahyr ol bir,
Kisesinde galan gyşky ýeňsiziň.*

*Onsuzynam süýt kölüniň kenarna:
“Gülüm, seni alyp gitjek” diýmändiň...
Ejeň onsuzynam “menden görýärmiş,
Yşga düşüp, agşamlygňy iýmäniň...”*

*Aý onsuzam gyzykly däl bu dünýe,
Guş sesijnden ýadasadym mellegiň.
Obaň oglanlary daşda bir ýerde,
Hiňlenýärler gyşyň sowuk heňlerin...*

Onsuzynam ýanwary men halammok,

*Sensizligim bári welin asla- da.
Ol uzak eglenjek myhman mysaly,
“Otyr” törde, poltosyny asýar- da...
Ýanwarda baharam uzakda ýaly,
Sesi çakyr, “iňirdewik” ejeň deý.
Oňa arzyň aýtmaklyk mümkin däl,
Gören kinoň ýaly, ýa düýş- öçen deý.*

*Men tapmaryn açarny sensiz baharyň,
Zemin bagjygyny çözläp goýbermez.
Onsuzynam kinäm: Wagtyň özüne,
Ýöne ol dymmadyr, sözläp goýbermez.*

*... Ana bar arzym meň, ýa “gel” diýemmok,
Ýa ýöne aýdýan men boljak zatlary.
Bagtyň hem baharyň açary birdir,
Ony gysky ýeňsiziňden tapmaryn...*

316

Oba etýudy

*Daň düýbi çyzyldy, ümsümlük oba,
Guşlar gum- guklugyň hyýalna mündi.
Hem tamlaň ýanynda säginip ulag,
Ota- da gidenok aýallar indi.
Asmanyň ýüzünden süýrelýän misli,
Içi ak pagtaly halta- bulutlar.
Öý bikeleri deý taýýar zat iýip,
Indi pişiklerem ýalta bolupdyr.
Mal ýataklardan hem bir ses çykanok,
Gazyk çalşyp, zowzalarydyk geçä biz.
Häzir ümsümligiň mukamy akýar:
Asudaja köp gatnawly köçämiz.
Sygyrlar örä- de gidenok indi,
Şowhunly daňdanlar ötäýen ýaly.
Peçlerden tüsseler çykanok indi,
Adamlar hut göçüp gidäýen ýaly.*

Ýygym günlerinde iş has köp bolýar,
 Belki olar gidendirler atyza.
 Häzir asman- zemin arasyn ölçäp,
 Derekler çyzgyç deý, durlar hatara.
 Şemal yralanok ýaşyl baglary,
 Şol müň ýylky oba, pelek gadymy.
 Men bagra basýan- da ümsümlük bilen,
 Açýan kildi gulplanmadyk gapyny...
 ... Hany meniň barlygymyň gözbaşy,
 Daňdan ot satmaga ugraýan kábäm?
 Ýa şoň ýoklugyna gyýylyp senem,
 Sessizje otyrmyň mähriban obam?
 “Geldiňmi?” diýýärmiň şahyr gyzyňa?
 Sen näme üçin dymýaň, bir sözle ahyr.
 Ýa geçen günleriň çöküp dyzyna,
 Küýseýäni üçin müýnlimi şahyr?
 Hiç tapmadym jogap, köne tanşym dek,

Imrindim obadan çykýan atyra.
 Göýä ýaşlymyň ölçeği bolup,
 Derekler çyzgyç deý durlar hatara...

Aýly etýud

Bulutlar çykaryp, aýy öýünden,
 Çykaryp öýünden, çykaryp gije.

*Orun berdi alça agajy bir dem,
Hem berdi puryja,
Hem atdy bije.
Ýer torundan örülipdir agaçlar,
Baharyň syýasy gutaran misli.
Alça güllerini sergiläp asman,
Otyr aýdan nur dökülmegin isläp...
... Ol hem öýünde däl, öýünden hem däl,
Öýünden hem çykyp gaýdan bolarly.*

319

*Çykyp gaýdan, ýakyp gaýdan bolarly.
Alçaň düýbündäki ýapraklaň erkin,
Söküp gaýdan, söküp gaýdan bolarly.
Bu gün ýok bolsa- da tapman gaytsam hem,
Ekip gaýdan, ekip gaýdan olarny.
Gursagyma ajap aýdym saz bilen,
Patrak aýdym, patrak heňler garylyp,
Patrak dodak aýdym aýdan bolarly.
Näme üçindir alçalaryň başynda,
Patrak däl- de dürli hünji galypdyr,
Görnenok şonda- da onuň daşynda
Senden baky, baky ünji galypdyr.
Asman düýbi elýetmesizlikdir ýa,
Ýa ýeriň süýdüne agzy ýetmändir.
Alçabaşy düre açylmak üçin,
Ýeriň mähri- garabagry ýetmändir.*

Ussadyňa gurban, ussaňa gurban,

320

Çyzgyç deý ölçeqli ykbala gurban,

Müň direldip, müň bir ýakýana gurban,

Käteler atylyp, çykýana gurban.

Ýene öýünde däl, öýünden hem däl,

Öýünden hem gamgyn çykýana gurban.

Ussadyňa gurban, köňülde gurýan,

Köňülde gurulan adyňa gurban.

Patrak döküp, aýy öýünde goýman,

Höwür beren taýsyz zadyna gurban.

Üst adyna gurban, dadyňa gurban,

Bir gulakdan saýlap, müň heňden saýlap,

Diňe maňa aýtjak zadyňa gurban!

321

Pelsepe

Baharda adamlar başgaça bolýar,

Bolýar olar ýaprak açan til ýaly.

Olaryň kamatam başgaça bolýar,

Köçelerden ýöräp baryan gül ýaly.

Ýogsa şol adamlar, tanyş köçeler,

Mellekler, towuklar, gamys, keçeler.

Pasylla görä däl, mydam şeýle- le,

Welin,

Öňküsinden mährem ejeler.

*Adamlar baharda başgaça bolýar,
Ynanmasaň, saklan, dykgat et, soň git!
Söýgüliler bütew bolup görünyär,
Nuýutonam şolara seredip belki,
Açandyr dartyşyň kanunyn- magnit!*

Baharda aglarlar söýlen gelinler,
322

*Ýalňyzlaňam haly bahar harapdyr.
Diňe adamlar däl, baglar, tokaylar,
Baharda hut gara başy yrap dur.*

*Baharda gyzlaryň gülküsi başga,
Ýigitler garayán ýaly keseden.
Aşyklaň edähet, öňküsi başga,
Gül içerler ikisi bir käseden.*

*Ajap sazlaň döreyişem başgaça,
Söze söýgiň saralyşam başgaça.
“Başgaça däl” diýen bolýalar welin,
Adamlaryň ýöreyişem başga- la.*

*Garaz başga bolýar, oba, şäherler,
Şäherlileň oba gidesi gelyär.
Obalylar obaň güneşin taşlap,
Şäheri küýseyär,
Şähere gelyär.*

*Başgaça, başgaça, başgaça bar zat,
 Bu nähili täsin, beýik tapmaça.
 Ýok älem däl, älem kysmy adamzat,
 Baharlarda älemdenem başgaça.*

Oba etýudy

*Daň düýbi çyzyldy, ümsümlik oba,
 Guşlar gum- guklugyň hyýalna mündi.
 Hem tamlaň ýanynda säginip ulag,
 Ota- da gidenok aýallar indi.*

*Asmanyň ýüzünden süýrelyän misli,
 Içi ak pagtaly halta- bulutlar.
 Öý bikeleri deý taýýar zat iýip,
 Indi pişiklerem ýalta bolupdyr.*

*Mal ýataklardan hem bir ses çykanok,
 Gazyk çalşyp, zowzalarydyk geçä biz.
 Häzir ümsümligiň mukamy akýar:
 Asudaja köp gatnawly köçämiz.*

*Sygyrlar örä- de gidenok indi,
 Şowhunly daňdanlar ötäýen ýaly.
 Peçlerden tüsseler çykanok indi,
 Adamlar hut göçüp gidäýen ýaly.*

*Ýygym günlerinde iş has köp bolýar,
Belki olar gidendirler atyza.*

*Häzir asman- zemin arasyn ölçäp,
Derekler çyzgyç deý, durlar hatara.*

*Şemal yralanok ýaşyl baglary,
Şol müň ýylky oba, pelek gadymy.*

325

*Men bagra basýan- da ümsümlük bilen,
Açýan kildi gulplanmadyk gapyny...*

*... Hany meniň barlygymyň gözbaşy,
Daňdan ot satmaga ugraýan kábäm?
Ýa şoň ýoklugyna gyýylyp senem,
Sessizje otyrmyň mähriban obam?*

*“Geldiňmi?” diýýärmiň şahyr gyzyňa?
Sen näme üçin dymýaň, bir sözle ahyr.
Ýa geçen günleriň çöküp dyzyna,
Küýseýäni üçin müýnlimi şahyr?*

*Hiç tapmadym jogap, köne tanşym dek,
Imrindim obadan çykýan atyra.
Göýä ýaşlymyň ölçegi bolup,
Derekler çyzgyç deý durlar hatara...*

Ogluma

*Sen meniň syrdaşym, köňül köçäm sen:
 Barýaryn içinden şarfymy süýräp...
 Bu köçede: “Nirä barýaň?” diýlenok.
 Dogurdan hem...
 “Agşam nirä barýarkam?..”*

*Özümem oýlanýan: “Bu köçe hezil”,
 Ugrumy hem bilýän, aýkmaýanam...
 Megerem şu köçä aşyk bolanym
 Üçindir, meşhur däl...
 Aýkmaýanym...*

*Bu köçede äýnek tozanlap galýar,
 Görkezesi gelse, görkä:r her reňkde...
 Akyllar eplenýär, güýç toba gelyär,
 Bir gudrat döreyär etde hem süňkde...*

*Daga dyrmanmaga ugur bar bärde,
 Suwdan geçseň- köpri,
 bugdaýly meýdan...
 Şarfymyň seçegni süýräp baryan men,
 Özümi bu köçä “myhmandyr öýtmän...”*

*Dyrnagym bilenjik gazýan ýaplaryn,
 Çöp- çalamyn aýryp, her taşlan bendäň...*

327

*Saçym ýarym döküp, ýarysyn toplap,
 Şemal garşysynda hopukýan men däl...*

*Hemmesinden üstün, güýji bar ýaly,
 Hiç kim düşündirmez, milt etmez asla...
 Bu köçe şeýlebir serim durlaýar,
 Aşagy boz toprak, depesi asman...*

Hyýal guşum gonýar gapdalda бага,

*Perdeleri ýyrtyk sahna töwerek...
Göýä ujy alyslarda uzaýa,
Ondan başga zatlar nämäme gerek?*

*Bagtyýarmy? Şeýle!Şygry ýaz, aýdym,
Parhy ýok, gitmersiň yssylap, üşäp...
Şu ýolumdan aýyrmasyň ýaradan:
Sen meniň mährabym, sen meniň köçäm...*

328

Ogluma

*Hiç wagt ýeňilme oglum,
Ýeňjegem bolma, gerek däl.
Adamlaryň ýürekleri,
Seniňki ýaly ýürek däl...*

*Biri bagtyň dilär weli,
Beýlekisi gyýa bakar.
Käbiri güne garşydyr,
Ýörär durar tüme bakan...*

*Biri bulutdyr, kä görseň,
Emma ýüregi ýükdendir.
Oglum, hiç wagt ýeňilme,
Seň egniňe ýük ýüklendi.*

*Biri itse, ýüküň gaçar,
Degme hiç göwnüne oglum!
Bize ýeňmegem ýaraşmaz,*

329

Ýöne sen ýeňilme oglum!

*Onsoňam, öwünme oglum,
Ýeňme- de ýeňilme oglum!
Dünýe bir gögerçinhana,
Öwretgin ogluňa oglum,
Öwretgin kowmyňa oglum!*

Esger enesiniň pendi

*Sen aýdym aýt, eziz watan hakynda ,
Senden başga ony aýdyp bilmesin!
Sen aýdym aýt, sen şeýlebir aýdym aýt,
Ol aýdyma goý nesiller hiňlensin!
Sen aýdym aýt, gökde galan ýyladyzlar,
Ony diňläp ýere düşjek bolsunlar!
Sen aýdym aýt, aglap duran mat gözler,
Şol aýdymy diňläp “jak- jak” gülsünler.
Şeýlebir aýdym aýt, bolmasyn taýy ,
Akar suwlar durup, yza aýlansyn!
Sen şeýle aýdym aýt,
Çekende keşde,
Gyzlar barmagyny dişläp aýnasyn!
Sen şeýle aýdym aýt, sözlerde gül şat,
Heňlerinde kebelekler jemlensin!
Ol aýdym ýugrulsyn şatlyga – gülkä,
Ol aýdymy diňläň bir adam galman:
Ýer ýüzünde hemme gözler nemlensin...
Sen şeýle aýdym aýt,
Içinde nagyş,
Gözel bolsun ganatlary sözlerniň!
Ol aýdymyň özi elýaglyk bilen,
Sylsyn eneleriň nemli gözlerin...
Sen aýdym aýt, sen şeýlebir aýdym aýt,
Buýsansyn ogluna esger enesi!
Ol aýdymda parahatlyk baýdagy,
Älemiň üstüne baky gerilsin!
Ol aýdymda Watan- ýaýla gül açsyn,
Atlaryň toýnagna güller düşelsin,*

*Sen aýdym aýt, türkmen ýüregi bilen,
Ony diňlemedik gagşap- üşesin!
Ýene- de aýdym aýt, derýa hakynda,
Oňa bu topragyň adyn goýsunlar.
Ol aýdymda Garagumyň ýüregniň
Türkmeniňkidigni diňläp, duýsunlar!*

*Sen şeýle aýdym aýt, göýäki gökde-
Bulutlar ýolundan galyp diňlesin...
Şol aýdymy,
Şol aýdymy,
Hut şony,
Senden soň hiç kimse aýdym bilmesin!
Senden soň nesiller aýdyp, hiňlensin!
Ogluma*

*Sen meniň syrdaşym, köňül köçäm sen:
Baryaryň içinden şarfymy süýräp...
Bu köçede: “Nirä baryañ?” diýlenok.
Dogurdan hem...
“Agşam nirä baryarkam?..”*

*Özümem oýlanyň: “Bu köçe hezil”,
Ugrumy hem bilýän, aýkmaýanam...
Megerem şu köçä aşyk bolanym
Üçindir, meşhur däl...
Aýkmaýanym...*

*Bu köçede äýnek tozanlap galýar,
Görkezesi gelse, görkär her reňkde...
Akyllar eplenýär, güýç toba gelyär,
Bir gudrat döreyär etde hem süňkde...*

*Daga dyrmanmaga ugur bar bärde,
Suwdan geçseň- köpri,
bugdaýly meýdan...
Şarfymyň seçegni süýräp baryň men,
Özümi bu köçä “myhmandyr öýtmän...”*

Dyrnagym bilenjik gazýan ýaplaryň,

Çöp- çalamyn aýryp, her taşlan bendäň...
Saçym ýarym döküp, ýarysyn toplap,
Şemal garşysynda hopukýan men däl...
332

Hemmesinden üstün, güýji bar ýaly,
Hiç kim düşündirmez, milt etmez asla...
Bu köçe şeýlebir serim durlaýar,
Aşagy boz toprak, depesi asman...

Hyýal guşum gonyar gapdalda бага,
Perdeleri ýyrtyk sahna töwerek...
Göýä uýy alyslarda uzaýa,
Ondan başga zatlar nämäme gerek?

Bagtyýarmy? Şeýle!Şygyr ýaz, aýdym,
Parhy ýok, gitmersiň yssylap, üşäp...
Şu ýolumdan aýyrmasyň ýaradan:
Sen meniň mährabym, sen meniň köçäm...

Köňül bagy

(Ogluma)

Ter, tämiz howa bilgisi,kökleri gökde mysaly,
Ýürekden owaz kölgesi,
Juwanlyk eli hasaly,
Ýat ülkäniň jan dawasy,
Ýakyn kä, hossar däl misli,
Sen nämäsiň köňül bagy,
Gadymy syýasyz sesmi?

Sowal bersem örülersiň,
Menem , senem haýran Saňa,
333

Köňül bagy, köňül bagy
Hany ýene aýlansana.
Ýüregiň kartasyndaky gazylan çuň çyzyk ýaly,
Men saňa nämä diýsemkäm,
Köňül bagy...?

Bir gije, müň gije kibi,
Geçip gitse almaz dagy...

Ýene -de ýürekde seslen
Ýeňiljek kebelek ýaly,

Derdiň agyr köňül bagy...
Ýükiň datly, owazyň geň,
Kim biler hallaryň neneň?
Edil bir gadym mekdepeden
Çykyp gelyän molla ýaly,
Şeýlebir ýakyn gözüme,
Sen juda daş köňül bagy...

Ýene- de müň asyrdan soň,
Ýylgyryp, täzeläp bagy,
Dillensene,
Dil bersene,
Dillensene köňül bagy...
Şer bilen dert arasynda duran
läheň köpri ýaly,
Men seniň yşgyňda galan,
Gojaman bir gämi saly...
Deňizleriň çuň hem sereň,
Ýüz sen müň ýyllyga sary-
-Köňül bagy...

Sen meň mährim beren mähribanymsyň...

(Ogluma)
Ýüregmiň içinde gül edip saklan,
Owazym sen,
Şeýdam ,
Şadym,
Şanym sen...
Buýsanjyň gujagna ebedi taşlan,
Sen meň mährim beren mähribanymsyň...

Ot bilen giribem, kül bilen çykdyň,
Ýat bir il bilendim,
Seň bilen bakdym,
Sen hem hakykatdyň,
Hem nurly kökdüň,
Sen meň mährim beren mähribanymsyň...

Ýalňyzlaşdym,
Hem azaşdym seň bilen,
Kä süýji sözleri açdym seň bilen,
Gysylsam hem arkadaşdym seň bilen,

Sen meň mährim beren mähribanymsyň...

*Göwnümiň içine bakdyň ýürekden,
Guýydyr meň ruhum, yşyk gerekmez.
Kämilligiň ummanynda kürek sen,
Sen meň mährim beren mähribanymsyň...*

*Gije şemim, gündizlerine şal bolan,
Gözýaşlarmy gurudýaň şemal bolan,
Men aglasam, damja bolan, lal bolan,
Sen meň mährim beren mähribanymsyň...
Goýy güýz*

*Owadan gijeler sowap başlady,
Güýzüň dökjek zerlerine ýer ýasap.
Agaçlar toprakdan nemlenen borly,
Çygjaryp dur,
Elläp görseň, der basyp...*

*Merdiwany döwülipdir, alysda
Gökden aslyşyp dur nawy bulutlaň...
Sen şol gün,
Sen şol gün saçlarmy sypap,ýuwdundyň...
Bardy şonda mawy- mawy bulutlar...
Muny iki dünýäň aralygynda duramda-da hiç unutman,
Unutman...*

*Ýene-de ýegşerýär, aýyň erňegi,
“Ýok, bu güýzem gaýdyp gelmez?”-diýip, ýa...
Ýagyş damjalaýar agaçlaň, baglaň,
Begresinden taýyp, ýere tyýpýa...*

*Men ýene-de durun daňyň çotgasyn,
“Haçan gaçyrarka, elleri?” diýip...
Şol günem şeýledi,
Toprak çyglydy...
Aglap çawuş çakan ýyllary duyup...*

*Ýene güýze taýýarlaýar eşigni,
Enä meňzeş baglar, “hellew-de hellew...”
Döwük merdiwan deň bölek bulutlar:
- “Geler”
- “Gelmez...”
- “Geler...”
- “Gelmez- le”- diýip...*

*Parhy ýok, älemde kimdir biriniň,
Bir ýerlere barmaklygy hökman däl...
Sen bilmänem galdyň,
Saçym sypaňda
Seň kalbyňa meni unutmaz ýaly,
Sanjym goýberipdir,
Göýä lukmanlar...*

337

Hat :

*- “Heý menem söýmenmi seni?
Gyýak- gyýak jigerlerim...
Gören wagtyň seretmeseň,
Öýdýänsiň sen, begenmerin...*

Dymyk bolsun ýa- da açyk,

Howanyň saňsar şertleri.

Maňa garaman geçýärsiň,

Dogry edýärsiň,

Şeýt meni...

Başka ýana bakan wagtyň,

Serederin, üstiaşyr...

Müňläp- müňläp adamlaryň

Arasynda sen bolmasaň,

338

Gezer ahym, gezer ahym...

Hol günem şeýle bolupdy,

Seretmediň, gyýadanam...

Sen maňa ýakyn söýdüden,

Hem golayýsyň, uýadanam..."

...Diýen sözleriňi ýatlap,

Berdim özüme teselli...

Sen söýmeýänsiň hem, ahmal...

A men...

Heý menem seni söýmenmi?

Hoş deňiz!

Hoş deňiz, hoş,

Kän oturdym kenarda

“Şo-ol meni söýeniň geler-le?” diýip,

“Ýa bolmasa, ruhum söner- le” diýip...

Arçalanjak bolup, söýen “günämden”

Dogry,

Däldi ol biriniň bagt paýy,

Özüm berdim ellerinden tutup ýa?

Hoş deňiz, hoş “sabyr” diýip, ses bilen,

Maňa indi leksiýalarňy okatma!

Hoş deňiz, hoş, bilmeýäriň synaňda

Haýsy derdiň bilen aýdym aýdanyň...

Saplanym “bagtymy beren kinämden”

Yzymda gal!

Aýtma, gyýylmasyn ol:

“Kenarda oturyp, aglap gaýdanyň...”

17.07.2024 6:16 Çeleken

Meniň obam

Damarlamdan akyp bary'an,

Obaň güýji, obaň güýji.

Almalary ganda dönen,

Sebäp ýaplaň suwy süýji.

Gijelerine çyrlaklaň

Sesi geler mellek taýdan.

Säherden guşluga çenli

Gumrusy popuri aýdar.

Metjidinde azany bar,

Melleginde azaby bar,

Her howluda mekge ýyglyp,

Lummur- lummur gazan gaýnar.

Gyzy, gelini edaly,

Çagalar ene ýapdadyr.

Garalysynda damaklar

Datlanar, sese rast goşar.

Tagty Süleýman güneşi,

Mirhaýdaryň ýoly geçer.

Sowuk, tereň suwlaryndan

Içip geçer gelen- geçen...

*Murgapdyr goşa ganaty,
Daňy çygly, kükär ysy.
Meniň OBAM-PORTRETIM,
Men oň şol öňküje gyzy.*

*Pelleri bar , ter ýaprakly,
Gowaçasý dekor kibi.
Köçeleri çyzgyç ýaly,
Başga oba geçer göni...*

*Obamyň içinde galan
Ejem janyň mellegidir.
Miras bize ata- baba,
Nesilleriň gelmegi- de.*

*Kakam geçmişde galypdy,
Juwan ömrün goýdy gökde.
Agşam düşse a:t dakylan,
Oýnamaga gider HOKKEÝ.*

*Obam! Görküňe maýyl men,
Murgap ysly säherimsiň.
Obam- menem seniň gyzyň,
Goý gözlerme mähriň siňsin!*

Sen deýin bolmaz dünýede,

Magnit merkezi ýalysyň!

Unudýsaň, öýkelärin-

Ene undarmy balasyn?!

Obam! Juwansyň hemişe,

Men garrasam- ýaşlygymyň!

Her toprak, her bir garyşyň

Meň sözlemden nagyşlansyn!

Gije syýa çümen ýaly,

Gündizlerine A:KJAM sen...

Sen dünýäň o çetinde- de

Tanalýan MARY- GÖKJÄMSIŇ!

Otlar düýş görüpdür, agşam...

Otlar düýş görüpdür agşam,

Mawy- mawy zynjyrlary

*Aşagynda ýaşyl ýagşyň,
Mawy- mawy sanjym ýaly...*

*Agaçlar telin saýalap,
Aý Arşda dişlenip agşam...
Ustunde bugdan nikaby,
Otlar düýş görükdir agşam...*

*Kesen garyş meýdançasyn,
Guwanyp, synlaýar dayhan,
Çygdan bug göterlip, gasyn,
Otlar düýş görükdir agşam...*

*Almalar dökülip çyga,
Gözýaşly kibi topragy...
Gurçuklary müňňüldeşýär,
Kowalap ýaşyl ýapragy...*

*Güýzürgäp bedeleň başy,
Şemal güýçlenipdir hasam...
Pozupdyr ýeller şol nagşy,
Otlar düýş görükdir agşam...*

Salam

Salam, eý ýaşlygym, owadanjam meň,

Galpagyň syhyna garyşan şemal.

Tikin tiksem , görkli tükjäm meň,

Göwnüň kapasasy açyldy şumal...

Togar saçlam ýokdy dogry, bilýädim,

Gyz doganmyň saçy бүjür- бүjürdi.

A men bolsa, dogry ýoly dünýäniň

Göni tarlarynda dogry ýol gördüm.

Soňra ýalanmadym, çarkandygyndan,

Seniň saçlaň tary ýaly dogrydym.

Eý Ýaşlygym, salam owadanjam meň:

Men seni gelmäkäm, görüp doguldym...

Ýyllar geçdi, saçlaň tary şol durşy,

Hem olar selçeň hem çal sepen duman.

Salam eý Ýaşlygym, owadanjam meň,

Galpakly günlermi bilmen gaýtalap...

Ýöne şol ýoluňdan gidip barýaryn,

Özüňden öň ykbalyňy kowalap.

Salam eý Ýaşlygym, owadanjam meň,

Göni ýoluň bolar NESLIME dowam!

Oba.04.07.2024. 5:57

Uzaklarda , bir ýerlerde...

*Gün gyçagyn gyran ýaly,
Uzaklarda , bir ýerlerde...
Deňiz suwun süren ýaly,
Uzaklarda , bir ýerlerde...*

*Bahar gerilipdir bug deý,
Maýsalapdyr ýaşyl bugdaý,
Aýyň seçekleri tug deý,
Uzaklarda , bir ýerlerde...*

*Gunçalar tara düzülen,
Şunça ýyl ýara üzülen,
Owaz bar, saly üzülen,
Uzaklarda , bir ýerlerde...*

*Ýagmyra ezilen ýaly,
Ýürege gezelen ýaly,
Bar, kalba ýazylan biri:
Uzaklarda , bir ýerlerde...*

ARIS ÖÝ

(Öýmüze)

Seň çyzyklaň çylşyrymly däl eken,

Suratyny çekdim , geçen baharda.

Reňkem köp ulanman geçdim-de gitdim,

Gözlerim dynç aldy, gülüp bakamda.

Ari sen, aris sen, aristokrat,

Ruhuň ýaşan ynsanlaryň ruhunda,

Piter däl,

London däl,

Eýful başnýa...

Birinem deňemen, maňa soralsa-

Eý öýmüz-ejemiň, kakamyň öýi-

Bu men seniň şahyr gyzyň- dargursak...

Uzakdan seredýän, çyzýan mahaly,

Dört çzyk diwarlar,

Hem bar hammamyň...

Gelsem tukat, gitsem tukat, näme üçin,

Bilmeýän men seň niräňde gam baryn?

Agtyk- çowluklaram ýerli- ýerinde,

Şükür rysgy kem däl, ýekesiniňem.

Ýöne men näme üçin tüýnük bagyndan,

*Ýatyrkam hem öz- özümi çekýärim,
Çykarýan-da şonda seni serimden...*

*Ah ariýa, aris, aristokrat,
Sen meniň Eýfulym, ymaratymsyň!
Ýagşydan galarmyş abraý bilen , at,
Sen meň peleklerе şygryň üstünden,
Iýberen yşk hakda akja hatymsyň.
Tüýnügiňden çykar gider kä daýym,
Ýa girer penjirä bakan nazarma.
Eý aris- dört çyzyk,tüýnük hem hammam,
Reňki az ulanan – aris gazalma,
Ylham sen,
Ylham sen,
Beýik bir Gapy,
Eý arisiň ýaşan, ariýan öýi.
Saldyran şol- Gündogaryň hormaty,
Ussaň ezber- açyk seniň ganatyň...
Men asla sen hakda şol günden soň hem
Ondan öň hem diňe , şýdip ýazaryn...*

20.07.2024

Hal

*Güneyden Küzeýe tarap böleklenýär bulutlar...
Dogdymy , dogmady belki ýaldyraklar ýokarda...*

*Sanajyndan, holtumyndan howa üfläp atmosfer,
Göýä çaylaň suwy joşup, daşa çogýar akardan...*

*Täsin hem howaly biraz, daglaň gedem keşbi- de
Bir görseň pes, bir görseňem howadadyr beýigi...
Towlanýan çaylaň yşgynda damjalary- ýagşy-da...
Yzynda ylgadar her gün şol gedemje keyigi...*

*Bölek – bölek, bölek – bölek, edil arybal kibi,
Agaçdan syrygýan şepbik hem meñzeyär buluda...
Baýyrlaryň ýaşyl torly, gülälekli tutusy
Käte derläp nälyş edýär, utulan deý uludan...*

*Menem barýan arasyndan gadym dünýäň açarnyň,
Kalbymda gar tokgalary, çözüm- çözüm çözülýär.
Owadanja merdiwanlar, bilip güli gaparny,
Asmandaky bölek- bölek bulutlar deý üzülýär.*

*Güneýden KÜZEÝE TAÝA BÖLEKLENÝÄR BULUTLAR
HEM TEŞNE HEM GYRMYZY BIR ŞAPAK DÖKÜLEN ÝALY.
GÖÝÄ DAŇDAN “ÝALDYRAGY DOGURDUM ŞAHYR”- DIÝIP,
MENI OÝARÝAR BULUTLAR- YLHAM ÄKELEN ÝALY.*

*DOGRYMY ÝA NÄ DOGRYMY- YGTYÝARMY ALDYLAR,
GÖZLERINDEN DAMAN DAMJA ÝAR HYÝALY BOLUPMY?
KÜZEÝDEN GÜNEÝE SARY ALYP GAMGYN KALBYMY
BÖLEK- BÖLEK, BÖLEK – BÖLEK BÖLEKLENÝÄR BULUTLAR.*

OGULJENNET BÄŞIMOWA

Gözýaş

Şonda men aglapdym, arzuwlarmyza...

Geçip giden şemal ýaly geçende.

Şonda men aglapdym, gijäň güzerne

Gözýaşlarym sil bolanda haçanda.

Şonda men aglapdym: “Ýitirdim”- diýip,

“Seň ellerňi başga tutar” bilmedim.

Şonda men aglapdym: “Düşündim” diýip,

Senem - ä gülmediň...

Ýok örtäpdi bizi aýralygymyz,

Senem gidip, “Bagtly ýar” bolmadyň.

Şonda men aglapdym, içigip çyndan,

Senem - ä gülmediň,

Aý ýok , gülmediň...

Geçdi ýaşlyk, gollaryny salgady,

Sataşdyk gam güzeriniň başynda.

Şonda men aglapdym,

Senem gülmändiň,

Ýaralarymyz bile durup açyldy...

Boýuň boýum boýlap,

Ýüregiň ýürek,
Men güldüm: “Garrylyk bizi çaglapdyr”
Ynanmadym, “Söýen dälşiň öýdüp” men,
Ýadymda, sen şonda gaty aglapdyň...

11.09.2024. 5:59

Ejemiň portreti

Seni şon ýaly göreýin: Gyýak dursun barmaklaryň,
Eje, men seni gülleriň içinde saklap bilmedim...
Heýkelni çekdim gursakda, garyp günüň kemiş - kemiş...
Eje, gözleriň içinde duran ýaly haçan görseň,
Bir bölejik, bir dänejik akja kümüş, akja kümüş...
Şoň ýaly göreýin seni: Besläp bilmedim mahmala,
Häzir düýşümde owadan gelmegiň hem seň ähtimal!
Emma çümesim gelip dur, garyp keşbiňde mähriňe...
Şoň ýaly göreýin käbäm: Elleň ý:arygy hem dursun...
Meniň sen barkaň at salan arzuwlarym g:ursun...
Seni taşlap alyslarda, “derdiň nä?” diýsene maňa!
“Ömrüňi şygra, sungata berdiň nä?” diýsene maňa!
Şoň ýaly göreýin seni: Ejizläňde, aglap goýber!
Şoň ýaly göreýin seni, gara bagrym ýanyk- ýanyk...
Galan ýerin daglap goýber...

Şoň ýaly göreýin SENI!

19.12.2024

Sen nirde, ýerdemi, gökdemi ýa-da?
Düşdüňmi bir mahal gökden atyza?
Men dyrmyşyp baryňan häzir howada,
Merdiwan deý bulutlaryň şahyna.
Ýokaryk baryňan men – Hudaýyň ýanna,
Berjek soragyma hakym bar, hakym!
Seniň kalbyň meniň kalbyma çatyp,
Aýra goýmaga nä barmy oň haky?
Sorajak maňlaýna geçip bir zaman,
Diýjek “Näme günä etdik, aslynda?”
Heý şeýle aýralyk bolarmy eýse,
Ýa aýyr kalbymyz çatylan ýeri,
Belki seň habaryň ýokdur aslynda,
Belki ol utanyp ýüzüni sallar,
Belki habary ýok ahwaldan belli!

Köl boýy

Ýalpak kenar ýene bize garaşýar,
Üsti tekiz, ýanyňan aýna ýalydy.
Doňan derýaň çyntyk- çyntyk burjusy,
Hut täze gaýalan gaýma ýalydy...

Seretseň , balyklar düzüm- de düzüm,
Ýöne çykmak görgülikdi, olara...
Şonda köli deşip, köke ýasaýan,

Balykçynyň gyrmyzydy gulagy...

*Men näme? Bu köl doňup galypdyr,
Köňlün gapaklary eremez entek.
Sowuk gyşda köli sergin ýüzünde,
Beýle eser asyrlardan- asyra
Şeýle keşde ýaly, döremez entek...*

*Ikimiziň aramyzda bag bardy,
Nije döwür bolsun, buzlaryň üsti...
Kenarda hut ağaçlar hem aglardy,
Ýöne olaň ykballary dürüstdi...*

*Kenar, heý gojaman, gaýgyly kenar,
Typýan tapjan ýaly owadandyň sen...
Meň bilen ýar arasynda galan buz
Deýin ykballary sowadandyň sen...*

01.01.2025 16:44

Gara bulutlar

*Gara- gara, ýalňyş- ýanmyş bulutlar,
Tazygan tazy deý barýaňyz niraäk?
Ýüregine taryh salmyş bulutlar,
Gizlin nagyşlardan gasynňyz süýräp?*

*Belki barýan ýollarňyzda a:l bardyr,
Belki bardyr, şowhun ýa-da dabara?
Belki ýüregňizde sowuk ýanwardyr,
Belki garaşýaňyz alabahara?*

*Keselbent hyrkaňyz şeýlebir laýyk,
Hem ädigňiz tüýdüm- tüýdüm keçeden...
Birden juwaz kibi gidýäňiz taýyp,
Doňup galar ýerde seslerňiz eşiden...*

*Men siz bilen uzak söhbete girmen,
Bolsa bolsun ikimizem ötegçi...
Dostlam ýüz öwürdi...
Geçmişe dönmen,
Ruhum meni öz aslyma göterdi...*

Pikir

*Guşlar näme jibir- jibir jibrinýär,
Gije sagat iki , howa-da sowuk?
Bir –birinden ary bar ýaly misli,
Misli ýakynlaşýan ýaly ýasowul...*

*“Derdiň näme?-diýip, bolmaýar-da wah,
Agajyň depesi meýdançalary.
Adamlardan uzak,
Öýlerden uzak, kim saldyka dünýelerne talaňy,
Megerem agaçlaň her ýapragyndan
Dökülýär topraga dür damjalary,
Çünki çyg daşary, howa-da bulut
Olar meýhanada oturan ýaly,
Diňlänoklar bir- biriniň arzyňy,
Bu ýerde gürleýän, gürleýän, goýýan,
Hiç kimi hiç kimse diňlemeyärem,
Soranok hiç kimse bärde parzyňy...*

*Belemok, özler-ä dowul düşüpdür,
Gije sagat iki, sesleri gyňyr...
Bir zadyň dawasy gidýän çemesi ,
Beýleräkdäkiler hüňür-de hüňür...*

*Balkondan diňleseň göýäki ol ýer:
Bir mahallar geçip giden bir döwür...*

Balkondan diňleseň, jibir-de jibir...

01:22 gije 09.01.2025

Diwardan asylan çagalyk suratymyň öňündäki oýlanma!

Özüüm, salam!

Ýagşymysyň, bilmedim?

Saçlaň bardy gaýmak ýaly egnimegöýäki dökülen bir gara derman.

Seni näler bagra basjak-la welin,

Sen uzakda arman, uzakda arman...

Özüüm, salam!

Pikir bilen şekerdiň,

Gözleň nokadyndan eýmenýän häzir.

Bakyp dursuň, garagyma ýokardan,

Diwardan seretmek, seň soňky käreň!

Özüüm, salam!

Ýylgyrşyň ýok, näme üçin,

Ötlem- ötlem ýaly düşünyän zadyň?

Baş, alty ýaş içindesiň şo mahal,
Ýöne gorkýan senden,
Göýäki maňa bakýan ýaly
Törden ullakan adam!

Özüüm, salam!
Indi- indi saplandym,
Seň edýän aladaň- şygryň çilesi.
Näme bolsa, ýüregimde mähir kân,
Ol Watanma hem mähriban iledi...

Özüüm, salam!
Owadanjam, şar gara
Gaşlarmyň burçunda heser çökenim...
Özüüm, salam,
Özüüm, salam,
Tokmagym,
Sen meniň dünýäimde özüüm ekeniň!

Özüüm, salam!
Hile näme, al näme-
Bilmediň dünýede ,Hudaýa şükür.
Mundan soň hem adam aldap ýörmersiň,
Bilýän tokar, bilýän , pikirli tokar...

Özüüm, salam!
Mellegmiziň bägülin
Kakam seniň üçin yetiştirerdi,
Ejem köýnegiňe gül keşdelärdi,
Doganlaryň bolsa, uly otagdan

Gülki sesleri hem eşidilerdi.

*Zähmede ýugurdy ene hem ata,
Rysgy akyp ýatsa-da meň maşgalam.
Eli işsizleri halamazdylar
Ulular şo döwür...
Zehinlim, salam!
17.01.2025 16:18*

“Sen öýlendiň, şonda...”

*Bahar jümjümesin dok:ap ýördi hut,
Guşlar saýramaga küýlendi şonda...
Pyntyk açan duýgylarmyz,
17...
A sen... aýtman- diýmän öýlendiň şonda...*

*180 dereje birden nurly gün,
Güneýden küzeýe aýlandy şonda,
“Men dünýäniň niresinde galdymkam?”
Sen öýlendiň şonda,
Öýlendiň şonda...*

*Burç ýasady asman,
Bulut çakyşyp,
“Güýjüm bolsa, uçjak”,
Şaýlandym şonda.
... Ýö:rdük biz kä wagt ogryn bakyşyp,
Ýöne sen näme üçin öýlendiň, şonda...*

Toý...

Gelnalyjy...

Küşdepmäge ýeňňeler,

Hem-de ýigit, gyzlar aýlandy şonda...

Sum:at bolduň,

Tapylmadyň iki gün,

Ýöne başga gyza öýlendiň, şonda...

Ýyl geçdi,

Geçdi aý...

Ýyldyzlar öçdi...

Seçdi durmuş seçjegini biz üçin...

Maňa ençe gezek näme üçindigin,

Düşündirjek bolup, şaýlandyň şonda...

“Näme üçin duýdansyz öýlendiň, şonda?...”

S:o:oň: “Bagyşla!” diýdiň,

“Bardy sebäbi...”

Ýuwduňyp, daşymdan aýlandyň şonda...

Meniň gözlerimde sorag belgisi

Aglap duran borly:

“Näme sebäpli, meni ýalňyz goýup,

Öýlendiň, şonda..?”

Başyň goýup, egnimdäki gyňaja,

Meni söýen gözleň çyglandy şonda...

Düzedip bolmajak ýalňyş edipdiň:

“Ýaryň taşlap,

Nädip öýlendiň, şonda?”

*Diňlemedim belki,
Aýtjak bolupdyň:
“Söýmenmi seni?”
Şu sözi diýmäge peýlendiň şonda...
Emma meň kamatym ýeke soraga
Öwrülip gidipdi: -
“Öylendiň, şonda?”*

19.01.2025 daňdan

Saňa

*“Oglum” diýip, “guzym” diýip,
Sen meni tanarça bolduň.
“Ýol kes, ýoluň uzyn” diýip,
Ruh beren tamamça bolduň.*

*Şelpe dakdyň, göwnüme meň,
Egin goşduň, egnime meň,
Medet berdiň çignime meň,
Soňsuz bir senamça bolduň.*

*Gam güzerne ýüzsem, geldiň,
Gözden monjuk düzsem, geldiň,
Dünyäň derdin süzsem , geldiň,
Dadymda gümança bolduň.*

*ÝOly bardyr, soly bardyr,
Süzgüç süzen ili bardyr,*

*Müň gidilen çili bardyr,
Sarsmajak galamça bolduň.*

*Ýandym ataşly naryňda,
Bardym men bir seň baryňda,
Şygryýetiň diwaryndan
Geçiljek günämçe bolduň.*

*Adyň Taňrymydy , bilmen,
Parhyň aňrymydy, bilmen,
Gyzyň ýaňramydy, bilmen,
Aňýetmez jemalça bolduň.*

*Syrlar içre dogamydyň,
Men sowasam, sowanydyň,
Jogapsyz bir sowalmydyň,
Kölümde sonamça bolduň.*

*Eliň goýup, kalba giçlik,
Süňňümden gelyän bir güýç deý,
Sen bolmasaň, men bir hiçlik,
Gaýypdan salamça bolduň...*

25.01. gije sagat 2:35

Ajy guýy

*Guýylaň içine siňipdi ruhum,
Geljege taryhyň kölgesi bolup.
Hol gün gördüm seni guýyň başynda,
Baldyzlaryň bilen, gelneje bolup...*

*Suw çekmäge durduň, gyzlar kiçidi,
Guýa bakdyň, meni gördüň belki- de...
Sen ýylgyrjak bolduň, gözleň garagnyň
Içindäki dertler welin öňküdi.*

*... Sen durmuşa çykdyň,
Men bolsa sygman,
Guýa girdim, gury eken çukury.
Gözýaşlarym bilen doldurdym şol gün,
Hem içinde galdym,
Galdy sudurym...*

*“Hihhh” - edip içini çekdiň, tisingindiň,
Tutduň gorky bilen gyzan ýañagňy.
Guýy doly gözýaş, içinden bakyp,
Tanadyň sen aglap duran garagmy.*

*Sen durmuşa çykdyň, doldy guýylar,
Içer ýaly däl suwlary, şor bary.
Baldyzlarňy tirkäp, gaýtdyň yzyňa,
Küýsediň sen süýji suwly obaňy.*

*...Ondan bəri ýyllar geçdi, galňady,
Hanalary doldy aýy guýulaň.
Sen durmuşa çykdyň, a men öýlendim,
Özgerişip gitdi, aýy guýulaň!*

27.01.2025 daňdan

Fewralda bahar

*Kä ýerde, kä ýerde toprak ýaryljak ýaly bolup dur,
Gämikler çat açan jäç deý jaýryljak ýaly bolup dur,
Gün şuglasy gara ýere garyljak ýaly bolup dur,
Gury baglaň şahalary örümjik ýaly bolup dur,
Sowuk, aňzakdan bag daly ar aljak ýaly bolup dur,
“Bir iki, bir iki pyntyk, sanaljak ýaly bolup dur,
Gyş bilen ýazyň köprüsi jan aljak ýaly bolup dur,
Gar ýagman, bahar geläýse, halanjak ýaly bolup dur,
Dayhanyň eli deý toprak, gabarçak ýaly bolup dur,
Böwetlerem pöwhüldeşip, ýaryljak ýaly bolup dur,
Ýapda şildirän ak suwlar käneljek ýaly bolup dur,
Asmanda duman perdesi talanjak ýaly bolup dur,
Gyz höwesini aşygyny gabanjak ýaly bolup dur,
Sähel gün jyklasa teller dallanjak ýaly bolup dur,
Asman, zemiň arasy sallançak ýaly bolup dur,
Germelip dalbara üzüm, şallanjak ýaly bolup dur,
Şetdaly gülläpdir bilmän, allanjak ýaly bolup dur,
Ýokarlardan ak bulutlar çallanjak ýaly bolup dur,
Dil açmadyk körpeler hem dillenjek ýaly bolup dur,
Ussa garaşyp ak tamlar, güllenjek ýaly bolup dur.
Ýagmyr nem beren ýerini bellejek ýaly bolup dur.
bahar gelse, gyş hiç wagt gelmejek ýaly bolup dur,*

*Mahabatçy guşlar tile ýelmejek ýaly bolup dur,
Ynsan yşk duralgasynda ölmejek ýaly bolup dur.*

08.02.2025 18:29 Botanika bagynyň gapdalynda

“Şu garyň öz owazy bar, bilýäňmi?”

*“Şu garyň öz owazy bar, bilýäňmi?
Bilýärmiň, şo günem ýagypdy, şeýle?
Ony diňe diňlemeli güň ýaly,
Paşmadyk söýgi deý, owazy eýmenç?”*

*Eşidip bolmaýan süýji söz ýaly,
Eräp gidýärdi oň ýary howada.
Sen maňa şonda bir bakypdyň şeýle,
Hem üfläp goýberdiň, gary howada...*

*Sen maňa şeýlebir süýji söz diýdiň,
Pyşyrdymy, garmy, tutup bilmedim...
Dünýä meşhur boldum, tanaldym gökde,
Emma oň hetdine ýetip bilmedim.*

Sen maňa şonda bir jümle aýdypdyň,

Ýary gar deý eräpdi oň gijede?
“Şu garyň öz owazy bar, bilýärmiň?”
Gar deýin ýumşadyp, bal deý süýjedip...

2024

Men ertir gidýäriň-

Men ertir gidýäriň-
Ho-ol uzaklara:
O ýerde Aý ýagty, ýyllyzlar süýri.
Kalbyň çatmasyndan,
Yşk duzaklaryň
Gandal edip, süýräp, ýylan deý süýnüp...
Men gidýäriň ertir- bagyşla Düýnüm...

Men ertir gidýäriň, Hoş gal!
Hoş senem!
Salgama gollaryň saçym degmedik...
Dirilik bir pursat berilen düýnüm,
Meni aý tälýine meňzedip...
Arzuwlary güýlen, nepesi güýlen...

Men ertir gidýäriň, saklama Düýnüm!
Umytlarmy igledip,
Seň goja dünýäňe gaýdyp gelerin!
Ýene ýagmyr ýagar, çygjarar asman,
Depesine sereder gyz şo mahal...
Men ertir gidýäriň,

*Yşk meýmiredip,
...Seni maňa maýyl eden şo-ol bahar...
Men ertir gidýärin, gidişim matal...*

*Men ertir gidýärin, goşly- golamly,
Ele alyp, “Okamadyk hatlaryň...”
Ählijesi ýatdan bilýär, bilýäňmi?
Tanan, tanamaýan ýakyn – ýatlaryň...
Men ertir gidýärin, hoş döwet- kagyz,
Bagtymdyr öýdenim, ýaşlygmyň şasy!
Alyslardan alyslarda galjak ýar,
Besdir senem mundna artyk ideme,
Çygjarsa, çygjarsyn nurly didelem!
Men indi gidýärin, müň ýyllar aşyp,
Entegem aýdylýan söýgi aýdymyn,
Ýol ugrunda hiňlenerin, aýdaryn!
Men indi gidýärin, bagyşla, Hoş hal!
Juwan ýaşda ýalňyz goýup gaýdanyň!
Men ertir gidýärin, hol uzaklara
Hem sen hakda düýne aýdym aýdaryň!
Men indi gidýärin! Bagyşla düýnüm,
Söýgimi goýdum men köňülde güýlüp...*

Mart 26. 2025

Uzakdan gelen hat

*Salam Oguljennet!
Hallaryň niçik,*

*Bu gije açdyňmy şygryň gutusyn?
Nijeme pikirleň donlaryn biçip,
Sen asyrlaň okalmajak hatysyň...*

*Salam Oguljennet!
Barmydyr bir tap?
Hem deňi- duşlarňy görýäňmi käte?
Kä mahal açylan bägüli ysgap,
Gül bardygyn unutmagyn dünýäde!*

*Salam Oguljennet,
Iller amanmy?
Sen deýin gözele bärde duşmak hal!
Meniň şo pikirim:
Çyzyp galammy,
“Seň keşbiň üýtgäpdir” diýip biljek däl!*

*Salam Oguljennet!
Gaşlaň çytykdy,
Ýalňyzlyk derdinde halyň bardy seň...
Entek- entek ýazjak zatlaň ýetikdir,
Şygryýet howaly bagyň bardyr, seň!*

*Salam Oguljennet!
Zehinli uýam!
Hem syrdaşym- müň ýyldan soň üýtgemez...
Salam Oguljennet,
Kepil men uýam!
“Garraýan” diýipsiň,*

Uýam, beýtme sen!

Aýralyk

*Gaçdy leýlisaçlaň ýapragy ýaba,
Sen olary üzüp- üzüp zyňypdyň...
Şol gün ýeke gezek galmady gabak,
Agladyňmy?
Aňşyrmadym,
Dymypdyň?*

*Bogazyňda halka atyp durdy söz,
Belki dözen dälsiň aýralyga-da...
Öňler aýtsaň: gözlerime nurdy söz:
-Diýrdiň: “Gel aýrylman, aýrylaly-la”*

*Güzer gohun bes eden deý hamana,
Ýap saldandy gökden,
Egnin düşürüp...
Leýlisaçlaň ýapraklaryn zyňypdyň,
Sen şonda bir gysym edip,
Üşürüp...*

Sen meň üçin...

*Sen huzuryň ak öýüdiň men üçin,
Şo sebäp men senden dönüp bilmedim.
Inçeldiň ýonjakdym,
Üzjekdim yşgy...*

Igäm kütek çykdy, ýonuň bilmedim...

Sen elýetmez gökde hellewlän derek,

Leglek höwürtgeseň goýmadyň maňa.

Sen söýdüň...

Ýöne hiç pyşyrda garyp,

“Bir , täk seni söýdüm ” diýmediň maňa!

Şol sebäpli belki, ýekeje gezek

Gökden ganat ýaýyp,

Gonup bilmedim!

Sen meniň aýlawly agylymdyň, hut!

Göremde syzypdym, sarç gördüň meni.

Uçsam ýalym şemal öper öýdүpdim,

Emma erkin ruhum...

Wah erkin ruhum,

Sen bir gezek şol ruhuň çuň aýdymyn

Diňlän bolsaň belki, bilerdiň welin...

Başga- başga ruhsuz, sözsüz hem sazsyz,

Agramsyz, dogasyz aýdym diňlediň,

Men ol aýdymlara gonup bilmedim...

Dem alsam, dem aldyň, uludan –uly,

Sähraň güllerinden bölüp bilmedim,

Bir gelip bilsediň, bilýäriň muny,

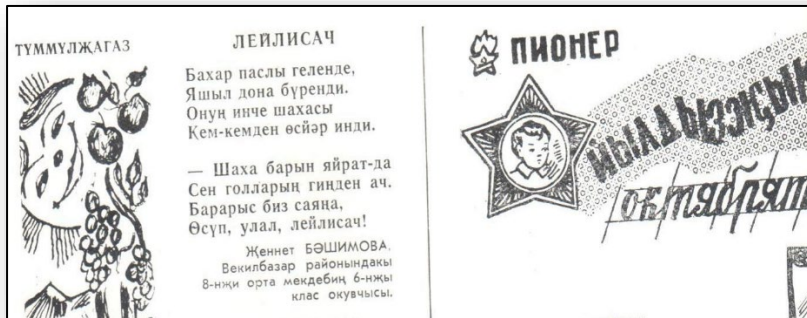
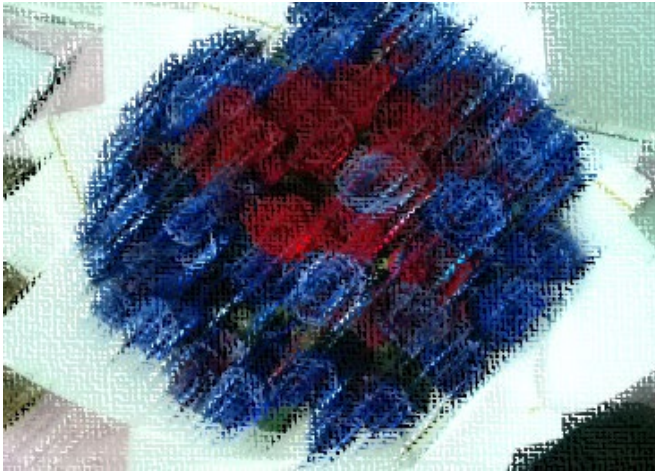
Dönüp bilmezdiň...

Sen sag bolsaň ýeter maňa dünýede,

Bilýän gözleň gözländir meň gülşümi.

*Sen öýlendiň,
Şol gün owadan dünýäň
Gaçyp gitdi, owalkyja gelşigi...
Men ýandym,
Şol günden şu güne çenli
Hiç sönüp bilmedim,
Sönüp bilmedim...*

01.06.2025

Goşgular 2024
mowlanakyzy@mai.ru

Edebi çeper neşir

Türkmen dilinde